

75 LAT
UMCS

Fotorelacja

KARTKA Z KALENDARZA

Profesor Kazimierz Pękała –
twórca lubelskiej polarystyki
s. 29

NAUKA I LUDZIE

*Książka Orzeł i reszta Leopolda
Ungera* przetłumaczona
na język francuski...
s. 37

ŻYCIE KULTURALNE

III Ogólnopolski Festiwal
Muzyki Chóralnej CANTANTES
LUBLINENSIS 2018
s. 54

Promocje doktorów i doktorów habilitowanych

6.12.2018 r.

Fot. Bartosz Proll

Spis treści

WYDARZENIA

- 4 : Z życia Uczelni
- 23 : Na Wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

- 29 : Profesor Kazimierz Pękała – twórca lubelskiej polarystyki
- 31 : Najlepsze życzenia dla 70-latka!
- 32 : Jubileusz 5-lecia działalności Koła Młodych Dydaktyków
- 33 : Jubileusz 10-lecia Koła Metodologicznego Historyków UMCS

NAUKA I LUDZIE

- 35 : *The Sphinx Project – Repositories of Forgotten Dreams* w The Artworkers Guild w Londynie
- 36 : Zhejiang University of Technology: "The 4th Mogan Mountain International Summit on Green Pharmaceuticals"
- 37 : Książka *Orzeł i reszta* Leopolda Ungera przetłumaczona na język francuski. Niewątpliwym sukces Pracowni prowadzonej przez prof. Iwonę Hofman
- 39 : Archeologia + cierpliwość = naukowe żniwa

- 39 : Konferencja „Znaczenie filozofii Oświecenia w kulturze europejskiej”
- 40 : Z wizytą w izraelskich placówkach oświatowych
- 41 : II Seminarium Naukowe „Język w mediach”
- 42 : World Congress on Special Needs Education
- 44 : Konferencja „Problemy współczesnej rzeczywistości translacyjnej i nauki o translacji”

SPRAWY STUDENCKIE

- 45 : Świątecznym krokiem
- 46 : „Pomóż napełnić worek św. Mikołaja” – podsumowanie akcji
- 46 : Akcja „Pomóż psiakom i kociakom”
- 47 : „Twój wymarzony UMCS” z SKNP „SmartCity”
- 48 : Pierwsze kroki w User-Centered Design
- 49 : Wizyty promocyjne studentów rusycystów w szkołach regionu lubelskiego
- 51 : „Studencki Okrągły Stół” poświęcony Aleksandrowi Sołżenicynowi
- 51 : Prototypowanie urbanistyczne w praktyce
- 52 : Przedstawienie wigilijne Koła Naukowego Germanistów
- 52 : UMCSport

ŻYCIE KULTURALNE

- 54 : III Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej CANTANTES LUBLINENSIS 2018
- 55 : ANIMA MUNDI 2018

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1305,
20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19
e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Marcin Gołębiowski, Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Katarzyna Skąlecka, Agnieszka Stańczak (redaktor wydania)

Współpracownicy: Sara Filipiak, Monika Gabrys-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Eliza Komierzyńska-Orlińska, Konrad Koperwas, Wacław Kostko, Beata Kozłowska, Urszula Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika

Mielko-Remiszewska, Przemysław Mroczek, Aneta Okuń-Jaśkowiak, Elżbieta Olszewska, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar

Okładka: Wigilia akademicka 2018, fot. Bartosz Proll

Druk: Drukarnia Multipress

Nakład: 650 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, ntp@academicon.pl, <http://ntp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Z ŻYCIA

Kronika władz rektorskich

1.12

– prorektor A. Orłowska brała udział w Koncercie Galowym „Spotkania Kultur” 28. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Ludowej „Mikołajki Folkowe”. ●

3.12

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w posiedzeniu Rady Centrum Europy Wschodniej. ●

4.12

– prorektor A. Orłowska brała udział uroczystej gali „Nauczyciel na Medal” w Trybunale Koronnym w Lublinie. ●

5.12

– rektor S. Michałowski uczestniczył w zbiórce charytatywnej na rzecz Stowarzyszenia Pomocy Chorym na Białaczkę w CSK. ●

6.12

– rektor S. Michałowski, prorektor A. Orłowska, prorektor R. Dobrowolski, prorektor A. Bereza uczestniczyli w uroczystej promocji doktorów i doktorów habilitowanych; ●

– rektor S. Michałowski i prorektor U. Bobryk uczestniczyli w uroczystym wręczeniu Stypendiów Rektora z Własnego Funduszu Stypendialnego; ●

– prorektor A. Orłowska brała udział w warsztatach z zakresu włączania kwalifikacji nadawanych po zakończeniu studiów podyplomowych do ZSK. Projekt Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji realizowany przez Instytut Badań Edukacyjnych, współfinansowany z Europejskiego Funduszu

Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w otwarciu II Wojewódzkiego Turnieju „Boccia 2018” dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami (organizacja: Centrum Kultury Fizycznej UMCS we współpracy z Uczniowskim Klubem Sportowym OKEJ LUBLIN, Zrzeszeniem Studentów Niepełnosprawnych „Alter Idem” UMCS i Zespołem ds. Obsługi Osób Niepełnosprawnych UMCS). ●

7.12

– rektor S. Michałowski brał udział w konferencji samorządowej „Wybory 2018. Media–władza–społeczeństwo” na UJ-ocie w Krakowie; ●

– prorektor A. Orłowska brała udział w uroczystości ogłoszenia wyników i wręczenia nagród najlepszym uczestnikom Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności skierowanej do uczniów szkół średnich; ●

– prorektor A. Bereza uczestniczył w koncercie Missa Andina Alejandro Nuniez Allauca w Archikatedrze Lubelskiej; ●

– prorektor R. Dobrowolski i prorektor A. Orłowska uczestniczyli w spotkaniu integracyjno-powitalnym ze studentami cudzoziemcami na Wydziale Politologii. ●

8.12

– rektor S. Michałowski uczestniczył w uroczystym odsłonięciu pomnika ks. Idziego Radziszewskiego; ●

– prorektor Dobrowolski brał udział w podsumowaniu Sezonu Sportowego sekcji lekkiej atletyki AZS UMCS w Inkubatorze Medialno-Artystycznym w Chatce Żaka. ●

9.12

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska uczestniczyli w Koncercie Symfonicznym „Tango World” w Filharmonii im. H. Wieniawskiego z okazji 15 lat działalności Kwintetu Tanguillo. ●

10.12

– rektor S. Michałowski uczestniczył w uroczystym wręczeniu powołań do Akademickiego Centrum Szkolenia Sportowego na rok 2019; ●

– prorektor U. Bobryk brała udział w konferencji „Kultura i Tożsamość” – 8. konferencji z cyklu „Polonia Restituta – Dekalog dla Polski w 100-lecie odzyskania niepodległości”, Katolicki Uniwersytet Lubelski (CTW). ●

11.12

– rektor S. Michałowski uczestniczył w posiedzeniu Kapituły Lubelskiej Nagrody Naukowej im. Prof. Prosta w LTN; ●

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w konferencji sprawozdawczej w Ecotech-Complex. ●

12.12

– prorektor A. Bereza i prorektor R. Dobrowolski uczestniczyli w ceremonii nadania tytułu doktora *honoris causa* prof. Jerzemu Brzezińskiemu na Wydziale Pedagogiki i Psychologii; ●

– prorektor A. Bereza wziął udział w charytatywnej aukcji przedmiotów „Dar serca za dar serca” zorganizowanej w ramach akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę” w Sali Błękitnej LUW w Lublinie. Wystawione do licytacji przedmioty można było nabyć wyłącznie za dary, przede wszystkim w postaci artykułów spożywczych. Prorektor wylicy-

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

tował płytę Jana Kondraka, przekazując 400 czekoladowych batonów. Pozyskane na aukcji produkty trafią do dzieci będących w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej;

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w spotkaniu „Polska Wschodnia na start – spotkania biznesowe w Ecotech-Complex”.

14.12

– rektor S. Michałowski brał udział we wręczeniu Medali 25-lecia Wydziału Politologii podczas uroczystej Rady Wydziału;

– prorektor R. Dobrowolski spotkał się z prof. Jaco Vangronsveldem z Hasselt University w Belgii. Podczas spotkania omawiano możliwość współpracy oraz zatrudnienia prof. Vangronsvelda na UMCS-ie. W spotkaniu uczestniczył również prof. Kazimierz Trębacz – dziekan Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS oraz dr hab. Małgorzata Wójcik – kierownik Zakładu Fizjologii Roślin, która od wielu lat współpracuje z grupą badawczą prof. Vangronsvelda;

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w spotkaniu wigilijnym organizowanym przez słuchaczy Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców;

– prorektor U. Bobryk zorganizowała spotkanie Zespołu ds. Regulaminu Studiów.

14-15.12

– prorektor A. Orłowska brała udział w posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji Kształcenia (Ciężań).

17.12

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w Radzie Ogrodu Botanicznego UMCS.

18.12

– rektor S. Michałowski i prorektor R. Dobrowolski uczestniczyli w spotkaniu świąteczno-noworocznym na Wydziale Zamiejscowym UMCS w Puławach;

– rektor S. Michałowski brał udział w spotkaniu wigilijnym Studenckiego Koła Naukowego Samorządowców.

19.12

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska uczestniczyli w spotkaniu opłatkowym ZNP;

– rektor S. Michałowski, prorektor R. Dobrowolski, prorektor A. Bereza, prorektor A. Orłowska uczestniczyli w wigilii akademickiej, która odbyła się na Wydziale Prawa i Administracji UMCS.

20.12

– rektor S. Michałowski uczestniczył w spotkaniu opłatkowym u Marszałka J. Stawiarskiego;

– rektor S. Michałowski oraz prorektor R. Dobrowolski spotkali się z organizatorami Forum Młodych Naukowców w Sali Senatu;

– rektor S. Michałowski uczestniczył w spotkaniu wigilijnym w Rektoracie KUL;

– prorektor A. Bereza wręczył listy gratulacyjne pracownikom UMCS obchodzącym jubileusz pracy zawodowej.

21.12

– rektor S. Michałowski uczestniczył w spotkaniu opłatkowym w Trybunale Koronnym.

28.12

– prorektor U. Bobryk wraz z Chórem Akademickim UMCS uczestniczyła w Koncercie Kolędowym w Warszawie.

Fot. Barosz Prohl

Wigilia akademicka 2018

19 grudnia 2018 r. odbyła się wigilia akademicka UMCS – spotkanie po raz pierwszy zorganizowano na Wydziale Prawa i Administracji. Uroczystość zgromadziła kilkaset osób – władze uczelni, pracowników, studentów oraz sympatyków Uniwersytetu. Wydarzenie zorganizował wspólnie Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów UMCS oraz Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka”.

Tegoroczną wigilię rozpoczął koncert najpiękniejszych polskich kolęd pt. *Idę, idę Świąta* w wykonaniu Zespołu Tańca Ludowego UMCS. Po występie Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski złożył życzenia całej społeczności akademickiej. Podziękował również Zespołowi za organizację i zaangażowanie podczas koncertu *Dla Ciebie, Polsko* z okazji 100-lecia odzyskania przez nasz kraj niepodległości.

Życzenia świąteczne złożył również przewodniczący Zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów Maciej Bień oraz przewodnicząca Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych „Alter Idem” Ewelina Krzykała. Następnie duszpasterz akademicki, ks. Konrad Żyśko, odczytał fragment Ewangelii, a uczestnicy wigilii prześpiewali się opłatkami, składając sobie wzajemnie życzenia. Świątecznego klimatu dopełniły tradycyjne, wigilijne potrawy.

Beata Wielowińska-Pawlak

Fot. Barosz Prohl

Prof. Jerzy M. Brzeziński doktorem *honoris causa* UMCS

Fot. Bartosz Proń

Prof. Jerzy Marian Brzeziński dołączył do zaszczytnego grona doktorów *honoris causa* Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Uroczystość odbyła się 12 grudnia 2018 r. w Auli im. prof. Mieczysława Łobockiego w Instytucie Pedagogiki.

Profesor Brzeziński od wielu lat współpracuje z Wydziałem Pedagogiki i Psychologii UMCS. Wyróżnienie przyznano w uznaniu za bogaty dorobek naukowy w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, stworzenie metodologii badań naukowych współczesnej polskiej psychologii i innych nauk społecznych, wypracowanie standardów etyki pro-

cesu badawczego oraz diagnozy psychologicznej, współtworzenie modelu kształcenia w zakresie psychologii, ogromne zasługi w kształceniu studentów i rozwijaniu polskiej kadry naukowej w zakresie psychologii, opracowanie roli i misji uniwersytetu w zmieniającym się świecie, a także za owocną współpracę z WPiP.

Osiemdziesiąty pierwszy doktor *honoris causa* naszej uczelni jest psychologiem i profesorem Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Specjalizuje się w metodologii i diagnostyce psychologicznej oraz etyce badań naukowych. Przez wiele lat pełnił w UAM funkcję dziekana Wydziału Nauk Społecznych, dyrektora Instytu-

tu Psychologii oraz kierownika Zakładu Podstaw Badań Psychologicznych.

Jest członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. Przewodniczy także liczny komitetom i komisjom naukowym, jest członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych. Profesor opublikował wiele prac naukowych, w tym m.in. *Metodologię badań psychologicznych* i *Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice*.

Katarzyna Skatecka

Wiadomość o nadaniu tytułu doktora *honoris causa* Profesorowi Jerzemu Marianowi Brzezińskiemu i zaproszenie na uroczystość nadania przyjąłem z dużą satysfakcją.

Badania naukowe Laureata przez okres ponad 30 lat w kilku obszarach psychologii i jej zastosowania w humanistyce osiągnęły poziom światowy; mogą twórczo ożywić poszukiwania naukowe badaczy w środowisku akademickim.

Laureatowi składam gratulacje, a władzom Uniwersytetu i Wydziału Pedagogiki i Psychologii podziękowania.

Marceli Klimkowski, neuropsycholog emerytowany profesor UMCS

Studenci i doktoranci UMCS-u docenieni

Od roku akademickiego 2016/2017 na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie funkcjonuje Własny Fundusz Stypendialny. Jest to forma dodatkowego wsparcia dla najlepszych studentów wyróżniających się

wynikami w nauce oraz szczególnymi osiągnięciami. Stypendia przyznawane są w czterech kategoriach: za osiągnięcia naukowe, artystyczne, sportowe oraz za działalność społeczną.

6 grudnia 2018 r. w sali widowiskowej Inkubatora Medialno-Arty-

stycznego UMCS doceniono kolejną grupę najzdolniejszych studentów i doktorantów naszej uczelni. Rektor prof. Stanisław Michałowski oraz Prorektor ds. Studenckich prof. Urszula Bobryk wręczyli laureatom listy gratulacyjne informujące o przyznaniu im stypendiów z WFS.

– Tacy zdolni młodzi ludzie są naszą wielką radością! Cieszę się, że możemy dowartościować w ten sposób ich działalność i docenić wysiłki podejmowane na różnych po-

Promocje doktorskie na UMCS-ie

Uroczyste promocje doktorów i doktorów habilitowanych odbyły się 6 grudnia 2018 r. w Auli Uniwersyteckiej Wydziału Prawa i Administracji UMCS. Wydarzenie miało szczególny charakter, był

Fot. Bartosz Prohl

to bowiem końcowy, najmiłszy akcent wieloletniego trudu doktorów i opieki naukowej promotorów.

Tego dnia 16 osób uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, co oznacza, że Uniwersytet wypromował już 1184 doktorów habilitowanych w swej ponad 74-letniej historii. W tej grupie pracowników rozwój jest najbardziej ceniony, ponieważ doktorzy habilitowani powiększają kadrę samodzielnych pracowników nauki – to świadczy o randze naukowej oraz prawidłowym rozwoju naszej uczelni.

Drugim momentem świadczącym o rozwoju naukowym w Uniwersyte-

Fot. Bartosz Prohl

cie są wyniki w zakresie kształcenia doktorów. Podczas uroczystości wypromowanych zostało 43 doktorów, zaś liczba wszystkich doktorów wykształconych na Uniwersytecie od początku jego istnienia wyniosła 4324.

Zgodnie z tradycją akademicką uroczyste ślubowanie odbyło się w języku łacińskim. O oprawę muzyczną uroczystości zadbał Chór Wydziału Artystycznego UMCS pod dyktando dr Joanny Ćwirko.

Katarzyna Skąlecka

lach – podkreślał Rektor UMCS. Prof. Michałowski dodał także, że przez Własny Fundusz Stypendialny pragniemy zachęcić młodych ludzi do podejmowania nauki na UMCS-ie.

Uroczystość wręczenia dyplomów zwieńczyło preludium Siergieja Rachmaninowa zagrane na pianinie przez Heorhii Erdeli – studenta kierunku jazz i muzyka estradowa i jednocześnie jednego z laureatów WFS.

W ramach tegorocznej puli aplikowały 264 osoby, spośród których nagrodzono 86 najlepszych studen-

tów i 6 doktorantów. Otrzymali oni dofinansowanie w kwocie 4 000 zł brutto, które zostanie wypłacone w dwóch transzach.

Wśród laureatów tegorocznej edycji znalazło się 11 studentów pierwszego roku, którzy otrzymali stypendium za osiągnięcia zdobyte w szkole średniej. Warto bowiem zaznaczyć, że w ramach Własnego Funduszu Stypendialnego doceniamy także absolwentów szkół ponadgimnazjalnych rozpoczynających kształcenie na pierwszym roku studiów na naszej uczelni, którzy jednocześ-

nie posiadają osiągnięcia zdobyte jeszcze w szkole. Mowa m.in. o studentach pierwszego roku studiów I stopnia oraz jednolitych magisterskich, którzy uzyskali bardzo dobre wyniki z egzaminu maturalnego i zostali laureatami bądź finalistami olimpiady międzynarodowej lub olimpiady przedmiotowej o zasięgu ogólnopolskim.

Pełna kwota przeznaczona na wypłatę stypendiów pochodzi ze środków własnych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Katarzyna Skąlecka

Fot. Bartosz Prohl

Uroczystość wręczenia Medali 25-lecia Wydziału Politologii

Fot. Bartosz Proń

Wydział Politologii UMCS w 2018 r. obchodzi 25-lecie powstania i aktywnej obecności w życiu naukowym. 14 grudnia 2018 r. w Auli im. Ignacego Daszyńskiego odbyła się uroczystość wręczenia Medali 25-lecia – odznaczeń przyznanych za wieloletnią współpracę z jednostką. W wydarzeniu wzięli udział Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski oraz władze dziekańskie Wydziału Politologii: dziekan prof. Iwona Hofman oraz prodziekani: prof. Marek Pietraś, dr hab. Beata Surmacz oraz dr hab. Wojciech Ziętara, prof. nadzw.

Uroczystość rozpoczęła się od wręczenia Medalu Amicis Universitatis Mariae Curie Skłodowska prof. Grażynie Ulickiej z Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Medale indywidualne 25-lecia Wydziału otrzymali: Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin, Mariusz Sagan – dyrektor Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów UM Lublin, Krzysztof Stanowski – dyrektor Centrum Współpracy Międzynarodowej UM Lublin, Piotr Franaszek – dyrektor Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, Małgorzata Piasecka – redaktor naczelna Polskiego Radia Lublin, Zbigniew Sobczuk – kurator sztuki oraz prezes Lubelskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, Katarzyna Kępa – dyrektor Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Odznaczenia przyznano także lubelskim instytucjom oraz mediom: Teatrowi NN, Centrum Kultury, Homo Faber, Misericordia, Centrum Europy Wschodniej, „Gazecie Wyborczej”, „Kurierowi Lubelskiemu”, Radiu Centrum, „Dziennikowi Wschodniemu”, TVP Lublin.

Podczas wydarzenia zaprezentowany został film o historii Wydziału przygotowany przez studentów. Obecnie Wydział Politologii kształci ponad 1700 osób na siedmiu kierunkach studiów I i II stopnia, a w ciągu 25 lat jego mury opuściło już ok. 16 tysięcy absolwentów.

Katarzyna Skaltecka

Fot. Bartosz Proń

Wigilia w CJKP

Tradycją, kultywowaną od początku istnienia Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców, są coroczne jasełka przygotowywane przez studentów pod opieką nauczycieli. Nie inaczej było w tym roku: 14 grudnia 2018 r. o godz. 18.00 w mensie Katolickiej

Uniwersytetu Lubelskiego już po raz dwudziesty ósmy odbyła się uroczysta wigilia, na której zebrali się: dyrekcja, emerytowani i obecni pracownicy CJKP, przedstawiciele władz kościelnych, wśród których wymienić należy Jego Ekscelencję Ks. Biskupa Mieczysława Cisłę i księdza mitra-

ta Lubelsko-Chełmskiej Diecezji Prawosławnej Andrzeja Konachowicza, przedstawiciele władz świeckich z prorektorem prof. dr. hab. Radosławem Dobrowolskim na czele, prodziekan prof. dr hab. Małgorzatę Karwatowską, dziekana prof. dr. hab. Roberta Litwińskiego, profesorów UMCS. Obecni byli także przedstawiciele władz Lubelszczyzny i zaprzyjaźnionych z Centrum instytucji zajmujących się działalnością polonijną.

W spotkaniu wzięło udział łącznie blisko 140 osób, w tym około 40

studentów-cudzoziemców. Studenci CJKP to głównie osoby polskiego pochodzenia: stypendyści Rządu Rzeczypospolitej Polskiej oraz stypendyści Fundacji K. Kalinowskiego. Najliczniejsze reprezentacje – podobnie jak w ubiegłym roku akademickim – przyjechały z Ukrainy i Białorusi, ale byli też obecni przedstawiciele Brazylii, Chin, Mozambiku, Palestyny, Rosji i USA. Wszyscy są słuchaczami tzw. roku „o”, przygotowującymi się w Centrum do podjęcia studiów w Polsce.

W imieniu gospodarzy wszystkich zebranych przywitała dyrektor CJKP – dr hab. Anna Dunin-Dudkowska. Na początku zgromadzeni mieli możliwość obejrzenia tradycyjnych jasełek w wykonaniu studentów CJKP, przygotowanych pod kierunkiem dr Anny Trębskiej-Kerntopf. Publiczność po raz kolejny mogła przeżyć historię Maryi i Józefa, którzy po bezowocnych poszukiwaniach miejsca do schronienia zdecydowali się przenocować w stajni. Do nich i małego Jezusa przybyli pasterze oraz tak honorowi goście jak trzej mędrcy ze Wschodu, którzy złożyli Dzieciątku pokłon i dary. Całość przedstawienia, pokazująca scenki z życia nowonarodzonego Dzieciątka, przeplatana była kolędami śpiewanymi przez chór. Ogromne zaangażowanie młodych aktorów, śpiewaków, instrumentalistów, nauczycieli warto było zobaczyć, gdyż przedstawienie wywarło tak duże wrażenie i poruszenie, że oklaskiwano je na stojąco. Natomiast studenci-obcokrajowcy mieli możliwość poznania polskiej tradycji, a także sposobność zaprezentowania swoich umiejętności artystycznych. Innowacją tegorocznych jasełek było rozpisanie wierszy polskich poetów –

Fot. Włodzisław Kostko

nawiązujących do tematyki bożonarodzeniowej, z przesłaniem adresowanym do nas, ludzi współczesnych – na kilkanaście postaci odzianych w anielskie szaty, co w ten niezwykły wieczór zabrzmiało wzruszająco i pięknie.

Integralną częścią występu artystycznego był koncert kolęd w wykonaniu Chóru „Ponad Granicami” CJKP UMCS, przygotowany przez mgr. Jacka Brzezińskiego. Chór zaśpiewał kilka polskich kolęd, ale w programie nie zabrakło także kolęd ukraińskich i rosyjskich, a znana w całym świecie kolędę *Cicha noc* można było usłyszeć – oprócz języka polskiego – w siedmiu językach: niemieckim, rosyjskim, angielskim, ukraińskim, hiszpańskim, białoruskim i portugalskim, a więc w rodzimych językach naszych studentów. Tegoroczny Chór został też wzmocniony przez p. Maksima Tuckiego z Białorusi, dysponującego pięknym barytonem absolwenta CJKP, a obecnie studenta trzeciego roku produkcji medialnej. Już tradycyjnie Teatrowi i Chórowi „Ponad Granicami” CJKP UMCS akompa-

niował na skrzypcach Roman Derdziuk, absolwent podyplomowych studiów humanistycznych w CJKP UMCS, a na fortepianie p. Mariusz Kozak, lubelski muzyk i znakomity organista, współpracujący od kilku lat z Chórem CJKP. Całą uroczystość fotograficznie udokumentował Włodzisław Kostko.

Istotą tego niezwykłego spotkania było wspólne podzielenie się opłatkiem i złożenie sobie życzeń, poprzedzone przemówieniem Jego Ekscelencji Ks. Biskupa Mieczysława Cisty, a także spożycie tradycyjnej polskiej wieczerzy wigilijnej, składającej się ze śledzi, ryby po grecku, kapusty z grzybami, pierogów z kapustą i grzybami, czerwonego barszczu z uszkami oraz kompotu z suszu, ciast i owoców. Wieczór ten zapewne jeszcze na długo pozostanie zarówno w pamięci studentów-cudzoziemców, wywodzących się z różnych tradycji kulturowych i religijnych, jak i wszystkich innych osób w nim uczestniczących.

Jacek Brzeziński
Anna Trębska-Kerntopf

Forum Młodych Naukowców „Innowacyjność – Interdyscyplinarność – Interaktywność”

W dn. 14–15 listopada 2018 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym oraz Centrum ECOTECH-COMPLEX odbyła się druga edycja Forum Młodych Naukowców pod hasłem „Innowacyjność – Interdyscyplinarność – Interaktywność”. Organizatorami tego wydarzenia byli Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego we współpracy z Instytutem Agrofizyki PAN w Lublinie.

Celem wydarzenia była integracja doktorantów i młodych pracowników naukowych lubelskich uczelni reprezentujących różne dziedziny oraz stworzenie dla nich miejsca do merytorycznej wymiany informacji, doświadczeń i osiągnięć badawczych. Udział w wydarzeniu umożliwił wymianę poglądów i doświadczeń naukowych w gronie osób reprezentujących różne dziedziny nauki oraz nawiązanie współpracy, a w efekcie utworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych.

Wydarzenie objęli patronatem honorowym: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego kierowane przez Jarosława Gowina, Wojewoda Lubelski – Przemysław Czarnek, Marszałek Województwa Lubelskiego – Sławomir Sosnowski, Prezydent Miasta Lublin – Krzysztof Żuk, Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej – prof. dr hab. Stanisław Michałowski. Patronat medialny nad wydarzeniem sprawowali: Polskie Radio Lublin, Radio Centrum oraz Telewizja UMCS. Partnerami Forum byli: Stowarzyszenie Naukowe Pro Scientia Iuridica, Instytut Rozwoju Szkolnictwa Wyższego, Santander Universidades, Biznes Lubelskie, Wydawnictwo C. H. Beck oraz Fabryka Cukierków „Pszczółka”.

Otwarcie Forum Młodych Naukowców miało miejsce w Sali Głównej Lubelskiego Centrum Konferencyj-

nego. Forum rozpoczęło powitanie skierowane przez Olgę Szołno oraz Mateusza Chrzanowskiego do zgromadzonych uczestników. Uroczystego otarcia dokonał Jego Magnificencja Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski. W swojej wypowiedzi wyraził przekonanie, że rozwój regionu i miasta jest silnie powiązany z badaniami naukowymi oraz środowiskiem naukowym. Zaakcentował także konieczność podejmowania współpracy między uczelniami, a także prowadzenia badań o charakterze interdyscyplinarnym. Następnie Dyrektor Departamentu Gospodarki i Współpracy Zagranicznej Urzędu Marszałkowskiego Artur Habza zwrócił uwagę na konieczność współpracy samorządów z przedstawicielami nauki oraz ogromny potencjał naukowy lubelskich ośrodków akademickich. Następnie głos zabrał Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej UMCS prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, który przedstawił główne założenia Forum. Podkreślił, że przyszłość nauki i szkolnictwa wyższego leży w rękach młodych naukowców, którzy powinni otrzymać wsparcie po to, aby nie zatarali pasji naukowej.

Moderatorem pierwszego panelu Forum – Debaty Mistrzów – zatytułowanego: *Od interaktywności przez interdyscyplinarność do innowacyjności* była dr Ewa Solska z UMCS-u. Uczestnikami dyskusji byli: reprezentant nauk ścisłych – prof. dr hab. Wiesław Gruszecki (UMCS) oraz przedstawiciel nauk humanistycznych – prof. dr hab. Andrzej Kokowski (UMCS). W czasie debaty podjęto próbę zdefiniowania pojęć *innowacyjność*, *interdyscyplinarność* oraz *interaktywność*. Zwrócono uwagę, że nauka jest jedna, a jej rozwój uzależniony jest od trzech czynników: pomysłowości – która prowadzi do innowacyjności,

bezradności naukowej – wymuszającej podejście interdyscyplinarne, umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi – czyli szeroko pojętej interaktywności. Zwrócono szczególną uwagę na konieczność tworzenia zespołów złożonych z reprezentantów wielu dyscyplin jako klucza do rozwiązywania współczesnych problemów naukowych. Uczestnicy debaty zgodnie przyznali, że w pogoni za innowacyjnymi rozwiązaniami nie można zapomnieć o człowieku, bowiem mają one służyć przede wszystkim rozwojowi ludzkości. Przebieg Debaty Mistrzów został zarejestrowany w formie zapisu graficznego przez p. Agatę Jakuszkę.

Panel *Historie sukcesu* obejmował prezentacje osiągnięć naukowych reprezentantów różnych polskich uczelni. Zaproszeni goście udzielali wskazówek, jak należy planować własną ścieżkę kariery, by była ona efektywna. Jako pierwsza wystąpiła dr Agata Starosta z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, która prowadzi badania dotyczące regulacji ekspresji genów na poziomie translacji z wykorzystaniem form przetrwalnikowych bakterii *Bacillus subtilis*. Dr Agata Starosta realizuje projekt *First Team*, finansowany przez Fundację na rzecz Nauki. Następnym prelegentem był dr hab. Hubert Łaskiewicz z Uniwersytetu Warszawskiego, który w swojej wypowiedzi skupił się na ciągłości i zmianie pewnych czynników determinujących sukces naukowy. Kolejnym gościem była dr hab. inż. Joanna Pawłat z Politechniki Lubelskiej. Pani Profesor zajmuje się tematyką związaną z generowaniem i wykorzystaniem plazmy niskotemperaturowej, a także alternatywnymi źródłami energii. Czwartym referentem była dr Aneta Sławińska z Uniwersytetu Przyrodniczego, która prowadzi

badania dotyczące wpływu procesów technologicznych i metod konserwacji na zmiany zawartości składników biologicznych w grzybach oraz możliwościami wykorzystania owocników grzybów jako żywności funkcjonalnej. Ostatnim prelegentem w tej sesji był przedstawiciel Uniwersytetu Medycznego – dr hab. n. med. Kamil Torres, kierownik nowo otwartego Centrum Symulacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Pan Profesor opowiedział o idei utworzenia, a także problemach, jakie napotkał w czasie budowy CSM UM. Każdej sesji towarzyszyło duże zainteresowanie i znakomita atmosfera, a ożywione dyskusje przenosiły się w przerwach z sali obrad do kuliarów. Ponadto podczas Forum uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z ofertami grantowymi przygotowanymi przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE, Fundację na rzecz Nauki Polskiej oraz Bibliotekę Główną UMCS.

Ważnym punktem Forum była część warsztatowa, która miała na celu umożliwienie nabycia praktycznych umiejętności potrzebnych w pracy naukowca. W tej części uczestnicy mieli do wyboru następujące warsztaty: *Wystąpienia publiczne (autoprezentacja)*, *Kreowanie wizerunku naukowca i planowanie ścieżki młodego naukowca*, *Naukowcy w biznesie*, *Zarządzanie projektem badawczym* oraz *design thinking*, który prowadził zespół ekspertów z UMCS-u.

Po zakończeniu warsztatów odbyła się kolacja. To nieformalne spotkanie było doskonałą okazją do nawiązania nowych znajomości, wymiany wiedzy oraz doświadczeń. Spotkanie uświetnił jazzowy koncert w wykonaniu studentów kierunku jazz i muzyka estradowa z Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS w składzie: Jan Jasiński (gitara elektryczna), Karol Kozak (akordeon), Tomasz Pirszel (gitara basowa) i Adam Lipiński (perkusja).

Drugiego dnia uczestnicy Forum Młodych Naukowców spotkali się w Centrum ECOTECH-COMPLEX, aby wziąć udział w drugiej części warsztatów. Tego dnia odbyły się następujące zajęcia: druga część warsztatu *design thinking*, *Stres w pracy naukowca*, *Kreowanie wizerunku naukowca i planowanie ścieżki młodego naukowca*, a także *Zarządzanie projektem badawczym*.

Po zakończeniu warsztatów w Auli Centrum ECOTECH-COMPLEX odbyły się dwa wykłady. Pierwszym z prelegentów w tej części spotkania był Dyrektor Zarządzający Fundacji Instytutu Rozwoju Szkolnictwa Wyższego Piotr Pokorny. Jego prezentacja poświęcona była reformie szkolnictwa wyższego w świetle Ustawy 2.0 ze szczególnym uwzględnieniem zmian w zasadach nadawania stopni naukowych doktora oraz doktora habilitowanego. Drugi z prelegentów, kierownik Oddziału Informacji Naukowej UMCS mgr Grzegorz Szczypa, zapoznał uczestników z naukowymi bazami danych i systemami identyfikacji naukowców. W jego prezentacji znalazły się praktyczne informacje dotyczące zasad funkcjonowania Identyfikatora ORCID (ORCID iD), sposobu jego zakładania i aktualizacji, a także możliwości połączenia konta w PBN z numerem ORCID iD. Po zamknięciu tej części Forum uczestnicy mieli okazję zwiedzić budynek Centrum ECOTECH-COMPLEX. Równolegle w holi Centrum odbywały się się pokaz drukarki 3D, który poprowadził dr Piotr Oleszczuk z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS, oraz wy-

stawa rzeźb tegorocznych dyplomatów oraz studentów Instytutu Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego UMCS (Aleksandry Różańskiej, Karoliny Karaś, Iryny Mazur, Dominiki Grochowskiej, Moniki Szydłowskiej, Lindy Hossien, Klaudii Dobosz, Aleksandry Dziekan, Emilii Stefaniak, Małgorzaty Rozwadowskiej). Prace te zostały wykonane w Zakładzie Rzeźby, Ceramiki i Szkła pod kierunkiem dr. Piotra Zieleniaka oraz dr Alicji Kupiec.

Uroczyste zamknięcie drugiej edycji Forum Młodych Naukowców poprowadzili Mateusz Chrzanowski i Mateusz Derdak. Oficjalnego podsumowania dokonał Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej UMCS prof. dr hab. Radosław Dobrowolski. W swoim wystąpieniu po raz kolejny podkreślił konieczność integracji lubelskiego środowiska naukowego, a także wyraził głębokie przekonanie o konieczności inicjowania wydarzeń motywujących młodych naukowców do tworzenia interdyscyplinarnych zespołów naukowych. Następnie zapowiedział chęć zorganizowania kolejnej edycji Forum w przyszłym roku kalendarzowym, a także zaprezentował nową ideę cyklicznych spotkań młodych naukowców reprezentujących różne dyscypliny naukowe i na różne wydziały UMCS-u. Kończąc przemówienie, prorektor podziękował wszystkim prelegentom, zaproszonym gościom, uczestnikom Forum Młodych Naukowców, a także całemu Komitetowi Organizacyjnemu, w którym znaleźli się przedstawiciele z poszczególnych Wydziałów i jednostek organizacyjnych UMCS, reprezentantka Instytutu Agrofizyki Polskiej Akademii Nauk, a także pracownicy z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

dr Agnieszka Kierys
dr Anna Siedliska
dr Michał Wallner

Fot. Mateusz Kasiak

Trwają prace nad filmem o Leopoldzie Ungerze

Film dokumentalny o słynnym „Brukselczyku” powstaje od ponad roku. Pomysłodawcą projektu jest doktorant Wydziału Politologii Mateusz Kasiak, który odpowiada za scenariusz i reżyserię. Warto podkreślić, że to pierwszy filmowy obraz ukazujący skomplikowane życie i bogatą twórczość Leopolda Ungera, który współpracował m.in. z „Le Soir”, „Kulturą” Jerzego Giedroycia, Radiem Wolna Europa, „International Herald Tribune” czy „Gazetą Wyborczą”.

Film powstaje przy finansowym udziale Miasta Lublina, w ramach Stypendium na realizację projektu z zakresu twórczości artystycznej lub z zakresu upowszechniania kultury Prezydenta Miasta Lublina. Autorzy projektu współpracują też z Pracownią Badań nad Instytutem Literackim

w Paryżu działającą przy Zakładzie Dziennikarstwa UMCS. Profesor Iwona Hofman, kierownik Pracowni, od początku sprawuje opiekę merytoryczną nad produkcją.

W dn. 7–10 grudnia odbyły się zagraniczne, brukselskie zdjęcia do filmu. Zostały nakręcone rozmowy z rodziną, bliskimi i przyjaciółmi Leopolda Ungera. Ekipa filmowa gościła w redakcji „Le Soir” czy w Domu Polski Wschod-

niej w Brukseli, gdzie Biuro Promocji Nauki PolSCA PAN w Brukseli wspólnie z Biurem Województwa Lubelskiego w Brukseli i Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zorganizowali dyskusję wokół publicystyki Leopolda Ungera. W dyskusji moderowanej przez Roberta Sołtyka udział wzięła prof. dr hab. Iwona Hofman oraz dr hab. Małgorzata Molęda-Zdziech.

Mateusz Kasiak

Fot. Mateusz Kasiak

Komunikat z obrad Senatu UMCS z dnia 19 grudnia 2018 r.

Obradom Senatu przewodniczył Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski. Przed przystąpieniem do realizacji porządku Senat uczcił chwilą ciszy pamięć zmarłych: Krystyny Kozakowskiej, Elżbiety Krzyżak. Następnie Rektor UMCS przekazał gratulacje prof. Markowi Nowosadowi oraz prof. Janowi Rodzikowi z okazji jubileuszu pracy zawodowej.

Realizacja porządku obrad rozpoczęła się od przedstawienia przez Rektora UMCS informacji na temat działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyły one m.in.:

- zakończenia dyskusji i spotkań na wydziałach dotyczących struktury organizacyjnej uczelni;
- analizy skutków wprowadzenia nowych zasad ewaluacji oraz algorytmu finansowania uczelni. Jesteśmy przygotowani do niezbędnych regulacji płac od 1 stycznia 2019 r., wynikających z przepisów ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*;
- inwestycji w uczelni: 12 grudnia podpisaliśmy umowę z firmą Warbud na budowę nowych budynków Wydziału Politologii oraz Instytutu Psychologii. Wartość inwestycji

to ponad 83 mln zł. Ponownie ogłosiliśmy przetarg na przebudowę i remont pomieszczeń stołówki akademickiej – termin składania ofert upływa 21 grudnia. Zakończyliśmy budowę windy dla osób niepełnosprawnych w Centrum Kultury Fizycznej oraz parkingu przy budynku CKF. Trwa modernizacja ACK „Chatka Żaka”, kończą się też prace związane z modernizacją wejścia do Rektoratu;

- wręczenia przez Rektora i Prorektora prof. Urszulę Bobryk stypendiów z Własnego Funduszu Stypendialnego;

- ceremonii wręczenia dyplomów doktora i doktora habilitowanego, która odbyła się 6 grudnia;
- wręczenia medali i odznaczeń dla pracowników uczelni przez Wojewodę Lubelskiego oraz Wicekuratora Oświaty;
- koncertu czterech uczelnianych zespołów folklorystycznych *Dla Ciebie, Polsko*, zorganizowanego z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości i bardzo dobrze odebranego przez mieszkańców Lublina;
- uczestnictwa w międzynarodowej konferencji Green Pharmacy na Zhijang University od Technologii delegacji pracowników z Wydziału Biologii i Biotechnologii oraz Wydziału Chemii wraz Prorektorem prof. Radosławem Dobrowolskim. Podpisane zostały kolejne umowy partnerskie, których efektem będzie m.in. wizyta stażowa czterech doktorantów z Chin od lutego 2019 r.;
- złożenia czterech wniosków w ramach międzynarodowych konkursów badawczych (jeden w konkursie BiodivERsA, a trzy w BEETHOVEN CLASSIC 3);
- grantów zdobytych w konkursie MINIATURA z Narodowego Centrum Nauki przez pracowników Wydziału Chemii oraz Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej;
- koncertu jubileuszowego kwintetu Tanguillo w Filharmonii Lubelskiej, podczas którego wystąpił także Chór Akademicki prowadzony przez prof. Urszulę Bobryk;
- coraz lepszych wyników sportowych Pszczółki AZS UMCS oraz pozostałych zespołów ligowych. Trwają plebiscyty na najpopularniejszych sportowców – warto wziąć w nich udział i zagłosować na naszych sportowców.

W kolejnym punkcie porządku obrad Senatorowie zatwierdzili następujące wnioski Rad Wydziałów:

- Wydziału Biologii i Biotechnologii w sprawie zatrudnienia na stanowisku: profesora uczelni w Zakładzie Ochrony Przyrody dr. hab. Marcina Polaka, profesora uczelni w Zakładzie Ochrony Przyrody dr. hab. Marka Kucharczyka;
- Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki w sprawie zatrudnienia na stanowisku: profesora uczelni w Zakładzie Metod Jądrowych dr. hab. Bożeny Zgardzińskiej, profesora uczelni w Zakładzie Fizyki Powierzchni i Nanostruktur dr. hab. Tomasza Kwapińskiego;
- Wydziału Chemii w sprawie zatrudnienia na stanowisku: profesora uczelni w Zakładzie Zjawisk Międzyfazowych dr. hab. Katarzyny Szymczyk, profesora uczelni w Zakładzie Chemii Polimerów – dr. hab. Macieja Podgórskiego;
- Wydziału Humanistycznego w sprawie zatrudnienia na stanowisku: profesora uczelni w Zakładzie Historii Języka Polskiego i Dialektologii dr. hab. Adama Siwca, profesora uczelni w Zakładzie Literatury XX i XXI wieku dr. hab. Andrzeja Niewiadomskiego, profesora uczelni w Zakładzie Historii XIX wieku i Dziejów Europy Wschodniej dr. hab. Dariusza Tarasiuka, profesora uczelni w Zakładzie Semantyki, Pragmatyki i Teorii Języka dr. hab. Doroty Filar, profesora uczelni w Zakładzie Archeologii Pra- i Protohistorycznej dr. hab. Elżbiety Kłosińskiej, profesora uczelni w Zakładzie Teorii i Antropologii Literatury dr. hab. Ewy Pogonowskiej-Bezrąk, profesora uczelni w Zakładzie Historii XIX wieku i Dziejów Europy Wschodniej dr. hab. Małgorzaty Nossowskiej, profesora uczelni w Zakładzie Lin-

gwistyki Stosowanej dr. hab. Magdaleny Sowy, profesora uczelni w Zakładzie Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski dr. hab. Moniki Gabryś-Sławińskiej, profesora uczelni w Zakładzie Studiów Italianistycznych dr. hab. Renaty Bizek-Tatary;

- Wydziału Artystycznego w sprawie zatrudnienia na stanowisku: profesora uczelni w Zakładzie Malarstwa II dr. hab. Adama Skóry, profesora uczelni w Zakładzie Edukacji Artystycznej dr. hab. Anny Boguszewskiej.

Senatorowie poparli również wniosek Wydziału Prawa i Administracji w sprawie zmiany organizacyjnej w strukturze Wydziału: nazwę Katedry Teorii Organizacji i Kierownictwa zmieniono na Katedrę Prawa Informatycznego i Zawodów Prawniczych. Następnie Senatorowie przyjęli uchwały w sprawach:

- zmian w statucie UMCS,
- uchylenia uchwały z 31 stycznia 2018 r. w sprawie ustalania wysokości honorarium z tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów w wynagrodzeniu pracowników uczelni,
- uprawnień przysługujących laureatom i finalistom olimpiad stopnia centralnego oraz laureatom konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich przy ubieganiu się o przyjęcie na I rok studiów I stopnia i jednolitych studiów magisterskich na UMCS-ie,
- zmiany uchwały z 30 maja 2018 r. w sprawie zasad przyjęć na I rok studiów jednolitych magisterskich, I stopnia oraz II stopnia w roku akademickim 2019/2020.

W dalszej kolejności przyjęto również pakiet uchwał związanych z procesem kształcenia, dotyczących:

- ustalenia programu dla nowo utworzonych studiów podyplo-

nowych na kierunku zarządzanie transportem – spedycją – logistyką na Wydziale Ekonomicznym,

- ustalenia programu dla nowo utworzonych studiów podyplomowych na kierunkach: psychologia sportu dla psychologów oraz psychologia sportu dla trenerów i nauczycieli wychowania fizycznego na Wydziale Pedagogiki i Psychologii,
- zmiany planu studiów podyplomowych na kierunku filozofia i etyka na Wydziale Filozofii i Socjologii.

W dalszej części obrad Senat wyraził zgodę na korektę przez Rektora planu rzeczowo-finansowego na rok 2018, zatwierdzono także plan działalności Uniwersytetu na rok 2019.

Prorektor ds. Ogólnych udzielił informacji dot. zatrudnienia nauczy-

cieli akademickich w roku akademickim 2017/2018.

Senat pozytywnie zaopiniował również propozycję Wydziału Chemii w sprawie umieszczenia w budynku Collegium Chemicum tablicy upamiętniającej prof. Jerzego Szczypę.

Następnie uzupełniono skład Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich o studentów: Magdalenę Sobiesiak oraz Magdalenę Wróbel.

W kolejnym punkcie Senatorowie przyjęli także uchwałę w sprawie struktury organizacyjnej UMCS-u obowiązującej od 1 października 2019 r.

Wśród spraw bieżących znalazły się informacje dotyczące m.in.:

- wakacji zimowych trwających od 21 grudnia 2018 r. do 6

stycznia 2019 r. oraz przerwy w funkcjonowaniu Uniwersytetu w dn. 24 grudnia 2018 r. – 1 stycznia 2019 r., zgodnie z Zarządzeniem Rektora UMCS nr 67/2017,

- zaproszenia na wigilię akademicką przez Przewodniczącego Zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów UMCS: 19 grudnia 2018 r. o godz. 15:30 na Wydziale Prawa i Administracji,
- zaproszenia Rektora na spotkanie noworoczne, które odbędzie się 4 stycznia o godz. 12:00 w Sali Senatu.

Ostatnim punktem porządku obrad było przyjęcie protokołu z posiedzenia Senatu w dniu 28 listopada 2018 r.

Katarzyna Skątecka

Konkurs „Europa to my”

30 listopada w Chmielnickim na Ukrainie już po raz drugi odbył się obwodowy konkurs „Europa to my”, którego organizatorami byli Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Departament oświaty i nauki obwodu chmielnickiego, Departament oświaty i nauki Rady Miasta Chmielnickiego.

W konkursie wzięły udział drużyny składające się z uczniów szkół średnich z całego obwodu. Pierwszy etap (kwalifikacje) zakładał przygotowanie przez uczniów projektów „Budujemy Europę razem”, które przedstawiały ich propozycje rozwoju miejsca zamieszkania lub całego obwodu chmielnickiego w kontekście integracji europejskiej. W tym roku projekt nadesłało 25 drużyn z samego Chmielnickiego oraz z większości dużych miast w obwodzie chmielnickim. Spośród nadesłanych projektów wy-

brano 12 najlepszych. Ich autorzy zakwalifikowali się do kolejnego etapu.

30 listopada 2018 r. 12 drużyn zebrało się w chmielnickim teatrze lalek, gdzie odbył się drugi etap konkursu. Z powitaniem w trybie online do uczestników drugiego etapu konkursu zwróciła się Prorektor ds. Studentów UMCS w Lublinie – prof. dr hab. Urszula Bobryk. Wszystkich obecnych przywitał również przewodniczący konkursowego jury – dyrektor Centrum Promocji UMCS Marcin Gołębiowski. Określił on również główne zadania oraz cele konkursu, którymi są: popularyzacja wśród młodzieży procesów integracji europejskiej, formowanie w nich świadomej pozycji co do miejsca oraz roli Ukrainy w zjednoczonej Europie, włączenie uczniów starszych klas do udziału w rozwiązywaniu problemów występujących w ich miejscach za-

mieszkania czy w całym obwodzie chmielnickim, wzmocnienie dobrych stosunków między Polską i Ukrainą.

Drugi etap konkursu odbywał się w formie zadań intelektualnych – gry „Brain-ring”, podczas której uczestnicy mieli odpowiedzieć na trudne pytania z historii, geografii, kultury Ukrainy, Polski oraz Unii Europejskiej. W wyniku zaciętej walki w intelektualnej grze oraz debatach finałowych na temat *Integracja Europejska a zachowanie tożsamości narodowej* została wybrana zwycięska drużyna – uczniowie chmielnickiej szkoły ogólnokształcącej nr 20. Drugie miejsce zajęła drużyna z chmielnickiego gimnazjum nr 1. Członków tych drużyn czeka bezpłatny wyjazd do Lublina oraz udział w Drzwiach Otwartych UMCS. Dodatkowo dyrektor Centrum Promocji UMCS wręczył dyrektorowi ogólnokształcącej szkoły nr 20 projektor jako nagrodę za najlepsze przygotowanie uczniów do konkursu.

dr Dmytro Gabinet

Fot. Liliana Węgrzyn-Odrobna

Olimpiada Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności

7 grudnia na Wydziale Politologii UMCS odbył się drugi etap III edycji Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Celem Olimpiady jest propagowanie wiedzy w zakresie nauk o bezpieczeństwie i nauk o obronności, kreowanie postaw patriotycznych, krzewienie zrozumienia i tolerancji wobec drugiego człowieka. Uczestnicy – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – w etapie centralnym rywalizują o 36 indeksów na studia w zakresie bezpieczeństwa w renomowanych wyższych uczelniach oraz o cenne nagrody rzeczowe ufundowane przez sponsorów. Olimpiada jest wpisana na listę prowadzonych

przez Ministerstwo Edukacji Narodowej olimpiad interdyscyplinarnych.

Etap regionalny w tym roku odbył się pod honorowym patronatem Jego Magnificencji Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego, Wojewody Lubelskiego dr. hab. Przemysława Czarnka, Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego, Prezydenta Miasta Lublin dr. Krzysztofa Żuka, Komendanta Wojewódzkiej Policji w Lublinie insp. Roberta Szewca, Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiej PSP st. bryg. Grzegorza Alinowskiego, Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej płk. SG Jarka Szcząchora oraz Rektora-Komen-

danta Lotniczej Akademii Wojskowej gen. bryg. pil. dr. Piotra Krawczyka.

W ciągu godziny 85 uczniów liceów rozwiązywało test złożony z 40 pytań. Do finału Olimpiady, który odbędzie się w dn. 22–23 marca 2019 r. w Warszawie, zakwalifikowały się następujące osoby: Aneta Barszcz (V Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie), Aleksandra Smolińska (V Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie), Julia Bartko (Zespół Szkół nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Hrubieszowie), Aleksandra Olszak (Zespół Szkół nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Hrubieszowie), Julia Drzymała (V Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie), Jakub Kopeć (Prywatne Liceum im. Królowej Jadwigi), Jakub Mazurek (V Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie), Michał Woźniak (V Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie), Kinga Wróblewska (Zespół Szkół nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Hrubieszowie), Natalia Tymicka (Zespół Szkół Ekonomicznych i Mundurowych w Chełmie). Laureatom i ich opiekunom serdecznie gratulujemy!

Rosja w zwierciadle symboli architektury

14 grudnia 2018 r. w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS odbyło się uroczyste podsumowanie V Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Rosja w zwierciadle symboli architektury”. Pierwsza edycja konkursu odbyła się w 2014 r. – wówczas miała zasięg wojewódzki i włączona

została do obchodów „Roku Kultury Rosyjskiej”. W wyniku dużego zainteresowania od następnego roku konkurs został skierowany do uczniów z całej Polski.

Tegoroczna edycja konkursu została ogłoszona w październiku br. i odbywała się w dwóch kategoriach wiekowych: I. szkoła podstawowa (klasy

I–V), II. szkoła podstawowa (klasy VI–VIII) oraz gimnazjum (klasa III). Prace można było nadsyłać do końca listopada. Organizatorzy łącznie otrzymali 259 prac (kategoria I – 92, kategoria II – 167). Wśród uczestników dominowali uczniowie z województwa lubelskiego (Lublin, Chełm, Białą-Podlaską, Radzyń Podlaski, Hrubieszów, Biłgoraj, Terespol, Łomazy, Janów Podlaski, Łuków, Chotyłów, Tucza, Kąkolewnica, Wiszniów, Puławy, Świdnik i in.); otrzymano również prace z województw: podlaskiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego,

Fot. J. Wojtaszko

• Uroczyste podsumowanie konkursu

Fot. J. Wojtaszko

• Laureaci konkursu

dołnośląskiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego, zachodnio-pomorskiego, łódzkiego.

Wszystkie prace przedstawiały osobiowości architektoniczne Rosji, zarówno te najbardziej charakterystyczne, rozpoznawalne na całym świecie: Sobór Wasyla Błogosławionego, Sobór Chrystusa Zbawiciela, Teatr Bolszoi, wieże kremlowskie, centrum biznesowe „Moskwa – City” i in. (Moskwa), Cerkiew Zbawiciela na Krwi, Ermitaż, mosty na Newie, pałac w Carskim Siole i in. (Sankt-Petersburg), jak i te mniej znane,

ale również unikalne w skali światowej: zespół architektoniczny na wyspie Kiży, meczet Kul-Szarif w Kazaniu, Sobór Zaśnięcia Matki Bożej w Jarosławiu i in. Prace wykonywane były w różnych technikach (rysunek, praca malarska, grafika, wycinanka, wydzieranka itp.).

W podsumowaniu konkursu w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej, na które przybyli laureaci wraz z rodzicami, nauczycielami (opiekunami), wzięła udział prof. dr hab. Maria Cymborska-Leboda, wieloletni kierownik Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej

XX i XXI wieku (obecnie Zakład Języka i Kultury Rosyjskiej), która wspólnie z dyrektorem CJKR dr Swietlaną Szaszkową wręczyła uczniom pamiątkowe dyplomy oraz nagrody.

Ze szczegółowymi wynikami konkursu oraz z pracami laureatów można zapoznać się na stronie Centrum www.cjkr.umcs.pl. Zarówno nagrodzone, jak i inne wyróżnione prace można także podziwiać w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej (Nowa Humanistyka, s. 102B).

E. Michalska
CJKR

Inny Herbert

W dniu 29 listopada 2018 r. odbyło się coroczne spotkanie z nauczycielami i uczniami Szkół Partnerskich Instytutu Filologii Polskiej UMCS, tym razem zorganizowane pod hasłem „Inny Herbert”. W połączonych aulach Wydziału Humanistycznego UMCS gościło blisko 440 osób z kilkunastu szkół ponadgimnazjalnych z województwa lubelskiego, mazowieckiego i świętokrzyskiego. W wydarzeniu uczestniczyli nauczyciele i uczniowie z Biłgoraja, Lublina, Łukowa, Ostrowca Świętokrzyskiego, Radomia, Radzyna Podlaskiego, Ryk, Siedlec, Świdnika i Zamościa. Przybyłych gości przywitała Prorektor ds. Kształcenia dr hab. Alina Orłowska, prof. nadzw., Dziekan Wydziału Humanistycznego dr hab. Robert Litwiński, prof. nadzw., oraz Dyrektor Instytutu

Filologii Polskiej dr hab. Arkadiusz Bagłajewski.

Spotkanie otwierała część artystyczna. Goście ze szkół wysłuchali koncertu *Jestem tu, jestem z tobą*, na który złożyły się utwory poetyckie Hanny Lewandowskiej, absolwentki UMCS-u, w opracowaniu muzycznym Piotra Selima. Znanemu nie tylko lubelskiej publiczności artyście towarzyszyła na scenie solistka Magdalena Celińska oraz Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej pod dyrekcją Mileny Wnuk i artystycznym kierownictwem prof. dr hab. Urszuli Bobryk, Prorektor ds. Studenckich, która czuwała nad wysokim poziomem wykonania koncertu. Na zakończenie występu w sposób szczególny – w stulecie odzyskania niepodległości – wybrzmiał tryptyk *Moje miejsce: mój dom, moje miasto, moja ojczyzna*.

Organizatorom wydarzenia zależało na tym, by w Roku Zbigniewa Herberta skłonić słuchaczy do namysłu nad fenomenem twórczości poety. Na specyficzne usytuowanie Herberta w historii polskiej literatury zwrócił uwagę

dr hab. Andrzej Niewiadomski, kierownik Zakładu Literatury XX i XXI wieku, w wykładzie *Poezja Zbigniewa Herberta. Klasyczna nowoczesność i nowoczesny klasycyzm*. Prelegent podkreślił, że z jednej strony stanowi ona dobry przykład ujawniania się dylematów artysty nowoczesnego, z drugiej nie pozwala zamykać się w obrębie prostych formuł i schematów interpretacyjnych. Prof. Niewiadomski poruszył kwestię: trudności ze zdefiniowaniem tego, czym jest Herbertowski klasycyzm, jak przejawia się w rozwiązaniach wierszowych, a także w jaki sposób ta problematyka łączy się z definiowaniem poezji i poetyckości – zagadnień kluczowych dla nowoczesnej refleksji metaliterackiej.

W kolejnej części spotkania odbyła się dyskusja panelowa *Jak czytać Herberta?* z udziałem pracowników IFP UMCS: prof. dr hab. Anny Pajdzińskiej, dr. hab. Arkadiusza Bagłajewskiego, dr. hab. Rafała Szerbakiewicza oraz dr. Przemysława Kaliszuka jako moderatora. Dyskutanci podjęli problem interpretowania twórczości Zbigniewa Herberta przez wąskie stereotypy odbiorcze:

poezji jako postawy etycznej czy fascynacji kulturą śródziemnomorską i tradycją europejską. W konsekwencji, jak podkreślali rozmówcy, znikają z pola widzenia czytelników, którzy podążają za tymi uproszczeniami, niuanse Herbertowskiej poezji i eseistyki. Przestaje być widoczne wyczulenie na język, subtelne operowanie ironią, aktywizowanie nieoczywistych znaczeń, jak przekonywała prof. Pajdzińska. Herbert zajmuje pozycję mędrca i nauczyciela, co jednocześnie usuwa na margines inne oblicze poety – humorystę, trickstera, ironistę, który stroni od prostych recept egzystencjalnych, przypominał prof. Bałtajewski. Wreszcie stereotypowe postrzeganie Herberta przesłania także specyficznie ludzki charakter autora *Struny światła*, jak wspominał prof. Szczerbakiewicz. Troski codzienności, relacje z przyjaciółmi, rozmaite niepokoje i lęki, które wypełniają korespondencję czy eseistykę, pozwalają dostrzec w poecie przede wszystkim człowieka o określonym temperamencie i spojrzeniu na rzeczywistość. Zbigniew Herbert okazuje się więc postacią, która umyka jednoznacznemu opisowi.

Do wyjścia poza szkolny kanon interpretacji i odkrywania mniej znanych utworów autora *Przesłania Pana Cogito* próbowali też nakłonić młodzież pracownicy Instytutu Filologii Polskiej, organizując konkurs literacko-artystyczny we współpracy z Muzeum Józefa Czechowicza w Lublinie. Konkurs honorowym patronatem objął JM Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski oraz Lubelski Kurator Oświaty Teresa Misiuk. Na spotkaniu wręczono nagrody i pamiątkowe dyplomy laureatom, którzy zostali wyłonieni przez jury pod merytorycznym przewodnictwem dr. hab. Andrzeja Niewiadomskiego w czterech kategoriach: literackiej, eseistyczno-polonistycznej, plastycznej oraz w szeroko rozumianej kategorii „e-me-

tamorfozy Herberta”. Swoją nagrodę przyznali także studenci Instytutu Filologii Polskiej, reprezentowani przez członków Koła Naukowego Polonistów oraz członków Koła Naukowego Miłośników Kultury i Literatury Wieku XIX.

Po części plenarnej, prowadzonej przez dr hab. Elżbietę Flis-Czerniak i dr Katarzynę Puzio, uczestnicy wydarzenia wzięli udział w wybranych przez siebie wykładach i warsztatach tematycznych. Dr Jarosław Cymerman wygłosił w zapelnionej do ostatniego miejsca Auli Dużej Wydziału Humanistycznego wykład *Analiza porównawcza wiersza „Żal” Józefa Czechowicza i „Przesłanie Pana Cogito” Zbigniewa Herberta*. Natomiast dr hab. Aneta Wysocka i dr hab. Rafał Szczerbakiewicz zaprosili uczniów na zajęcia warsztatowe, poświęcone semantyce i stylowi prozy poetyckiej Herberta oraz jego apokryfom.

W czasie trwania wykładów i warsztatów Dyrekcja IFP, reprezentowana przez dr hab. Dorotę Piekarczyk, wraz z koordynatorami programu współpracy ze szkołami partnerskimi i przedstawicielami Komisji ds. Promocji, spotkała się z nauczycielami, by porozmawiać o wyzwaniach edukacyjnych, jakie rysują się aktualnie przed polonistami. W spotkaniu uczestniczyli też po raz pierwszy nauczyciele ze szkół, które w roku 2018 dołączyły do Programu Współpracy Instytutu Filologii Polskiej UMCS ze Szkołami Partnerskimi, a są to: I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa w Siedlcach oraz IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Łukowie.

Organizatorzy spotkania dziękują serdecznie wszystkim, którzy włączyli się w przygotowanie tego corocznego wydarzenia i mają nadzieję, że kolejna edycja przyciągnie również liczne grono uczestników.

Elżbieta Flis-Czerniak
Przemysław Kaliszuk

Fot. Jakub Skibiński, SKNP „SmartCity”

Podpisanie umowy o współpracy z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych

W czwartek 13 grudnia 2018 r. podpisano umowę o współpracy pomiędzy Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej reprezentowanym przez dziekana dr. hab. Sławomira Terpiłowskiego, prof. nadzw., a Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych reprezentowanym przez dyrektora Justynę Jędruch. W podpisaniu umowy uczestniczyli ze strony WNoZiGP dr hab. Irena Agnieszka Pidek, prof. nadzw. – Prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej, dr Dagmara Kociuba – opiekun SKNP „SmartCity” oraz p. Jakub Skibiński – prezes SKNP „SmartCity”, a ze strony ZLPK – dr Marcin Kozieł z Biura ZLPK w Lublinie.

Umowa jest zwińczeniem wspólnych działań prowadzonych przez Studenckie Koło Naukowe Planistów „Smart City” pod opieką dr Dagmary Kociuby. W pierwszym etapie zostały przeprowadzone inwentaryzacje przyrodniczo-urbanistyczne trzech wybranych obszarów położonych w Brzeźnie, Janowie Podlaskim i Janowie Lubelskim. Obecnie trwają prace mające na celu wykonanie koncepcji zagospodarowania przestrzennego obszarów projektowych. Współpraca z ZLPK jest znakomitą okazją do podniesienia jakości działań i sprawdzenia wiedzy w praktyce przez studentów gospodarki przestrzennej.

Dagmara Kociuba

NASZE SUKCESY

Środki na badania naukowe – sukcesy pracowników UMCS-u

W miesiącu listopadzie poznaliśmy wyniki kolejnych konkursów rozstrzygniętych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Narodowe Centrum Nauki. Doceniono autorskie pomysły kilkunastu pracowników i doktorantów naszej uczelni, którzy otrzymali środki na realizację zgłoszonych projektów badawczych. W sumie pozyskano ponad 5 mln 800 tys. zł funduszy zewnętrznych na badania naukowe.

W ramach programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pn.: „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” pozytywną akceptację otrzymały dwa wnioski złożone pracowników Wydziału Humanistycznego w module „Dziedzictwo Narodowe”. Środki na badania otrzymali:

- prof. dr hab. Halina Pelc z projektem pn.: *Regionalne dziedzictwo językowe Lubelszczyzny o charakterze etnicznym: Słownik gwar Lubelszczyzny (tomy VI–XII) z dokumentacją leksyograficzną, kartograficzną, ikonograficzną i dźwiękową*. Wysokość dofinansowania projektu wyniosła 663 855 zł;
- dr hab. Dariusz Kupisz, prof. UMCS z projektem pn.: *Akta sejmikowe województwa lubelskiego 1633 – 1794*. Wysokość dofinansowania projektu wyniosła: 926 536 zł.

Na duże uznanie mogły liczyć również projekty złożone przez naukowców naszej uczelni w kolejnych edycjach konkursów Narodowego Centrum Nauki (Opus 15, Preludium 15 oraz Miniatura 2).

Laureatami konkursu OPUS zostało pięciu badaczy z UMCS, w tym:

- prof. dr hab. Marek Tchórzewski z Wydziału Biologii i Biotechnologii z projektem pn.: *Fosforylacja rybosomalnych białek P jako źródło wyspecjalizowanych rybosomów – nowy poziom regulacji ekspresji genów u Eukariota* (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań wynosi 1 493 600 zł);
- prof. dr hab. Tadeusz Domański z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki z projektem pn.: *Fermiony Majorany w transporcie przez skorelowane układy nanoskopowe* złożonym w ramach konsorcjum z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań dla UMCS-u wynosi 549 500 zł);
- dr hab. Mariusz Krawiec, prof. UMCS z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki z projektem pn.: *Emergentne materiały Diraca na bazie anizotropowych heterostruktur Si-Au* (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań wynosi 1 156 600 zł);
- dr hab. Dorota Kołodzyńska, prof. UMCS z projektem pn.: *Projektowanie i wytwarzanie funkcjonalnych matryc nieorganicznych metodami in situ oraz przez neutralizację odpadowych ścieków zawierających wanadany: właściwości, oddziaływania powierzchniowe, testy katalityczne i elektrochemiczne* złożonym w ramach konsorcjum z Politechniką Poznańską (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań dla UMCS-u wynosi 323 000 zł);
- dr Małgorzata Kończ-Chmiel z Wydziału Humanistycznego z projek-

tem pn.: *Edycja źródłowa XV-wiecznych zapisów sądowych powiatu hrubieszowskiego w ziemi chełmskiej* (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań 146 070 zł);

Laureatami konkursu Preludium zostało trzech młodych naukowców reprezentujących dwa wydziały UMCS-u, w tym:

- mgr Maciej Błotnicki z Wydziału Prawa i Administracji z projektem pn.: *Zagadnienie fałszu pieniądza na gruncie polskiej ustawy karnej i w ujęciu prawnoporównawczym* (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań wynosi 84 828 zł);
- mgr Paweł Lesiński z Wydziału Prawa i Administracji z projektem pn.: *U źródeł niemieckiego liberalizmu: państwo w nauce Roberta von Mohla* (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań wynosi 81 354 zł);
- mgr Rafał Muda z Wydziału Ekonomicznego z projektem pn.: *Efekt języka obcego w wysokoafektywnych decyzjach: różnice pomiędzy emocjami antycypowanymi, odczuwanymi w wyniku przewidywania i doświadczanymi* (wysokość środków otrzymanych na finansowanie badań wynosi 209 994 zł).

UMCS może się poszczycić również kolejnymi sukcesami w konkursie Miniatura 2. NCN przyznał bowiem środki na realizację sześciu nowych projektów badawczych, a dofinansowanie na realizację swoich pomysłów zdobyli:

- dr hab. Aneta Ptaszyńska z Wydziału Biologii i Biotechnologii za projekt pn. *Wpływ suplementacji diety wybranymi pierwiastkami na rozwój pszczoły miodnej* z dofinansowaniem w wysokości 46 959,00 zł;
- dr Dominika Kidaj z Wydziału Biologii i Biotechnologii za projekt

- pn. *Wpływ aplikacji bradyrizobio-
wych czynników Nod na poziom
syntezy alkaloidów chinolizydyno-
wych w różnych odmianach tubinu*
z dofinansowaniem w wysokości
27 170,00 zł;
- dr Magdalena Mizerska-Kowalska
z Wydziału Biologii i Biotechnolo-
gii za projekt pn. *Ocena wpływu al-
fa-ketoglutaranu (AKG) na poziom
i aktywność neutralnej endopepty-*

*dazy (NEP) w komórkach nowotwo-
rowych z dofinansowaniem w wy-
sokości 49 500,00 zł;*

- dr Liliana Mazur z Wydziału
Chemii za projekt pn. *Polimor-
fizm kompleksów molekularnych
N'-benzoilohydrazonu pirydylo-2-
-karboksyaldehydu z alifatycznymi
kwasami dikarboksylowymi*
z dofinansowaniem w wysokości
44 242,00 zł;

- dr Damian Nieckarz z Wydzia-
łu Chemii za projekt pn. *Wyjazd
konsultacyjny z dofinansowaniem*
w wysokości 7 700,00 zł.
- dr Andrzej Jakubowski z Wydzia-
łu Nauk o Ziemi i Gospodarki
Przestrzennej za projekt pn. *Pro-
cesy konwergencji transgranicznej
w warunkach integracji europejskiej*
z dofinansowaniem w wysokości
6 754,00 zł.

15 grudnia 2018 r. w Urzędzie Miejskim we Włodawie odbyły się uroczystości jubileuszowe XXXV-lecia działalności Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Włodawskiej. Spotkanie było okazją do podsumowań zarówno wieloletniej aktywności członków Towarzystwa, jak i dokonań osób niezwiązanych formalnie z TPZW, ale zasłużonych dla ziemi włodawskiej ze względu na działalność naukową, dydaktyczną i promocyjną. Wśród odznaczonych medalem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Włodawskiej znaleźli się pracownicy UMCS-u. Prof. dr hab. Halina Pelcowa (Instytut Filologii Polskiej) została uhonorowana m.in. za prace naukowe z dziedziny dialektologii oparte na materiałach terenowych z regionu włodawskiego, otwartość na wielokulturowość i promowanie ziemi

Pracownicy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej wyróżnieni

włodawskiej w środowisku naukowym. Dr hab. prof. UMCS Joannę Tarkowską (Instytut Filologii Słowiańskiej) doceniono za działalność organizacyjną życia akademickiego w obszarze „Uniwersytet a otoczenie zewnętrzne” i aktywną współpracę ze środowiskami oświatowymi, samorządowymi i instytucjami kultury regionu włodawskiego oraz za promocję i popularyzację kultury rosyjskiej w regionie. W uznaniu zasług w zakresie popularyzacji wiedzy sławistycznej na obszarze powiatu włodawskiego, wyrażającej się m.in. we współpracy ze szkołami patronackimi Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS, pełnieniu funkcji jurora konkursów recytatorskich poezji rosyjskiej w Woli Uhruskiej, licznych spotkaniach z młodzieżą szkół gimnazjalnych i średnich regionu włodawskiego, koordynacji Konkursu Piosenki Rosyjskiej na UMCS-ie, w którym licznie uczestniczyli uczniowie ze szkół powiatu włodawskiego, medalem TPZW wyróżniono dr Ewę Białek (Instytut Filologii Słowiańskiej). Dr Agnieszka Dudek-Szu-

migaj (Instytut Filologii Słowiańskiej) została nagrodzona za dokumentację kultury duchowej i materialnej regionu oraz jej opis naukowy, wieloletnią organizację konkursów wiedzy sławistycznej w szkołach średnich województwa lubelskiego, promowanie kultury i języków wschodniosłowiańskich w szkołach i placówkach kultury regionu włodawskiego. W uroczystościach jubileuszowych uczestniczył również prof. dr hab. Feliks Czyżewski (Instytut Filologii Słowiańskiej), wieloletni członek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Włodawskiej, aktywnie współpracujący z lokalnymi samorządami, popularyzator kultury słowiańskiej w regionie włodawskim, inicjator współpracy środowiska akademickiego Instytutu Filologii Słowiańskiej ze szkołami. Jak poinformował prezes Towarzystwa, na wniosek zarządu TPZW Rada Miasta Włodawy podjęła uchwałę o nadaniu prof. Feliksowi Czyżewskiemu, w uznaniu jego zasług dla regionu, tytułu Honorowego Obywatela Miasta Włodawy.

Agnieszka Dudek-Szumigaj

Fot. TPZW

Czas jako kategoria językowo-kulturowa Joanny Szadury najlepszą polską książką językoznawczą w 2018 r.

Na uroczystym posiedzeniu Komitetu Językoznawstwa PAN w dniu 3 grudnia 2018 r. dr hab. Joanna Szadura z Zakładu Tekstologii i Gramatyki Współczesnego Języka Polskiego w Instytucie Filologii Polskiej UMCS została uhonorowana przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk Nagrodą Honorową w ramach pierwszej edycji konkursu Komitetu Językoznawstwa PAN za książkę *Czas jako kategoria językowo-kulturowa* (Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017). Monografia lubelskiej autorki, która była jednocześnie podstawą jej habilitacji, została uznana przez grono oceniających ekspertów (polskich lingwistów) za wybitne osiągnięcie naukowe w zakresie językoznawstwa.

Książka Joanny Szadury przynosi etnolingwistyczny opis jednej z najważniejszych dla człowieka kategorii, jaką jest czas. I choć na gruncie różnych dyscyplin (socjologii, filozofii, antropologii kultury, a nawet i językoznawstwa) postawało wiele prac poświęconych tej problematyce, pozycja o czasie wniosła nowe treści i nowe podejście do opisu tej kategorii. W książce został konsekwentnie zrealizowany postulat holistycznego opisu kategorii językowych, proponowany w studiach Anny Wierzbickiej i Jerzego Bartmińskiego, zastosowany m.in. też w książkach Jana Adamowskiego *Kategoria przestrzeni w folklorze. Studium etnolingwistyczne* (Lublin 1999), Marty Nowosad-Bakalarczyk *Płeć a rodzaj gramatyczny we współczesnej pol-*

Fot. Paulina Tymicka

szczyźnie (Lublin 2009) i *Kategoria ilości i jej wykładniki w polszczyźnie* (Lublin 2018). Taki całościowy, zintegrowany model opisu, łączący różnego typu dane, stosowany jest także w dwóch monumentalnych opracowaniach słownikowych – w lubelskim *Słowniku stereotypów i symboli ludowych* (t. 1. *Kosmos*, 1996-2012; t. 2. *Rośliny*, cz. 1-2, 2017-2018) oraz w opracowywanym przez zespół międzynarodowego konwersatorium EUROJOS *Leksykonie aksjologicznym Słowian i ich sąsiadów* (t. 1-5, Lublin 2015-2019).

Pisząc o czasie, Joanna Szadura poddaje analizie bogate i zróżnicowane językowe (systemowe i tekstowe) i „przyjęzykowe” (wierzenia i praktyki) wykładniki kategorii. W pracy badaczka przyjęła i konsekwentnie zastosowała etnolingwi-

styczne podejście metodologiczne i stały aparat pojęciowy lingwistyki kulturowej, a co ważne, zoperacjonalizowała w analizie lingwistycznej strefową koncepcję czasu Ludwika Bielańskiego, która pozwoliła spełnić postulat całościowego opisu kategorii czasu, uwzględnić antropocentryczny punkt widzenia (ludzką perspektywę czasu) i ukazać rolę kultury w analizach językowych. Mamy więc w pracy opis bogatych i zróżnicowanych segmentów i jednostek czasu: czasu regulowanego rytmem natury (polski tydzień), rytmem biologicznym życia człowieka (czas narodzin), „płytkiej” historii (polskie lata 70. XX w.), historii i tradycji (dzień Zwiastowania Najświętszej Marii Panny). Ten typ podejścia pozwolił autorce „odkrywać” rolę rytmów świata (cykl solarny i lunarne), ciała ludzkiego (biologiczne życie człowieka), życia społecznego (przemiany życia wspólnoty), historii i tradycji, a także dobrze oddać opis narastania ludzkiego doświadczenia czasu, przyjmowanych wobec niego postaw i stosowanych ocen.

Monografii jako całości przyświeca generalne założenie, że czas stanowi kluczową kategorię kulturową, a stosunek do czasu jest jednym z tych elementów, na których budowana jest tożsamość wspólnoty. Zdaniem lubelskiej etnolingwistki poznanie tego, jak czas jest rozumiany przez człowieka, jest możliwe przez systematyczne badanie sposobów kodowania kategorii (w tym przypadku czasu) w języku.

SNB.

Nowy międzynarodowy projekt badawczy

Zespół ds. Projektów Badawczych Międzynarodowych informuje, że pracownicy naszej uczelni odnieśli kolejne sukcesy naukowe, pozyskując środki na finansowanie badań.

Miło nam poinformować, że wniosek międzynarodowy pracowników Wydziału Biologii i Biotechnologii,

przygotowywany pod kierownictwem dr. Michała Kality w ścisłej współpracy z dr. Moniką Marek-Kozaczuk oraz dr. hab. Sylwią Wdowiak-Wróbel, znalazł się na liście wniosków rekomendowanych do finansowania. Wartość dofinansowania projektu *Skład i funkcja mikrobiomu brodawek korzeniowych Trifolium rubens*

i *T. africanum* wynosi 655 665 zł, z czego finansowanie dla UMCS-u to 449 750 zł. Projekt będzie realizowany przy wsparciu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach II konkursu na wspólne polsko-południowoafrykańskie projekty badawcze (Współpraca Polska-RPA). Serdecznie gratulujemy! ●

Dr hab. Marta Fiołka laureatką prestiżowego programu

Dr hab. Marta Fiołka z Zakładu Immunobiologii Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS została laureatką prestiżowego programu stypendialnego Matsu-mae International Foundation Research Fellowship Program i otrzymała stypendium naukowe w Japonii. Na rok 2019 wybranych zostało 30 osób

z ośrodków naukowych na całym świecie.

Międzynarodową Fundację Matsu-mae została założona w 1979 r. przez dr. Shigeyoshiego Matsumae. Jego starania przyczyniły się do dużej liczby edukacyjnych wymian kulturalnych z uniwersytetami na całym świecie. Fundacja, jak informuje na

swojej stronie internetowej, zaprasza aktywnych pracowników naukowych o wybitnym charakterze, bez względu na płeć, rasę, religię, ideologię i narodowość. MIF ma na celu pogłębienie zrozumienia Japonii, jak również – za pomocą tworzenia więzów zaufania i przyjaźni – wniesienie wkładu w pokój na świecie. ●

Czy fosforylacja białek P, zjawisko opisane już przeszło trzy dekady temu, może zmieniać funkcjonowanie maszyneryi translacyjnej? Odpowiedzi na to pytanie szuka zespół prof. dr. hab. Marka Tchórzewskiego z Zakładu Biologii Molekularnej na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS. Na swoje badania otrzymali właśnie blisko 1,5 mln zł z konkursu OPUS organizowanego przez Narodowe Centrum Nauki.

Naukowcy z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie procesem biosyntezy białka, za który odpowiadają wyspecjalizowane organella zwane rybosomami, zajmują się już od dawna. Szczególną uwagę poświęcają kluczowemu i jak dotąd najbardziej tajemniczemu elementowi

Prof. Marek Tchórzewski laureatem konkursu Opus NCN

funkcjonalnemu rybosomu tzw. centrum GTPazowemu, które warunkuje szybkość i precyzję funkcjonowania maszyneryi translacyjnej.

W dotychczasowych badaniach zaobserwowali wywołany właśnie fosforylacją białek P nowy poziom regulacji ekspresji genów, który może stanowić nieopisany dotąd szlak metaboliczny regulujący odpowiedź komórki na stres, a tym samym uczestniczyć w adaptacji na zmienne warunki środowiska. De-

fekty w obrębie tego szlaku są jednym z kluczowych czynników powodujących m.in. chorobę Parkinsona, Alzheimer'a czy cukrzycę.

Odkrycie to pozwoli na zrozumienie skomplikowanych zależności metabolicznych w komórce eukariotycznej, ale także umożliwi poznanie podłoża molekularnego wielu chorób, co będzie punktem wyjścia dla nowych metod diagnostycznych oraz skutecznych terapii chorób cywilizacyjnych.

Rafał Sosiński

Wyróżnienie dla prof. Teresy Jakubowicz

Milo nam poinformować, że prof. Teresa Jakubowicz, wieloletni kierownik Zakładu Immunobiologii Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS, została wyróżniona Nagrodą im. Antoniego Dmochowskiego w uznaniu wybitnych osiągnięć w nauczaniu biochemii, biologii molekularnej oraz biotechnologii.

Nagroda ta została przyznana przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Biochemicznego. Profe-

sor Andrzej Legocki, prezes Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, uzasadniając przyznanie nagrody, napisał: „Działalność każdego człowieka nauki wypełniają dwie składowe: praca naukowo-badawcza oraz dydaktyka. Mimo iż w gruncie rzeczy stanowią one odrębne nurty akademickich powinności, są one najściślej ze sobą powiązane. Nauczanie przedmiotowe oraz wychowywanie młodych adeptów są szczytnie wpisane w etos naukowca”.

Pani Profesor całe swoje życie naukowe związała z Lublinem oraz z lubelską społecznością akademicką i nieakademicką. W czasie 50 lat pracy naukowej na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej przekazała ogromną wiedzę kilku pokoleniom młodych ludzi, którzy potem bardzo często wybierali drogę naukową. Nie do przecenienia jest ogromny wkład Pani Profesor w życie lubelskich biochemików związanych z Lubelskim Oddziałem PTBioch. Wykłady głoszone przez Panią Profesor oraz liczne dyskusje naukowe były dla nas źródłem naukowych inspiracji. Bardzo dziękujemy za te wszystkie lata i jesteśmy dumni, że możemy kontynuować pracę dydaktyczną rozpoczętą przez Panią Profesor.

Anna Jarosz-Wilkotańska
Przewodnicząca Lubelskiego Oddziału PTBioch

Nominacja do Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju 2019

Informujemy, że dr Kamil Paweł Deryło uzyskał nominację do Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju 2019 w kategorii „Naukowiec przyszłości” za realizację projektu pn. *Rola nowej izoformy rybosomalnego białka uL10 w regulacji aktywności maszynerii translacyjnej*.

Organizatorem Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju jest Centrum Inteligentnego Rozwoju. Partnerem Merytorycznym jest Śląskie Centrum Etyki Biznesu i Zrównoważonego Rozwoju. Patronem honorowym jest dr Alicja Adamczak, prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej. Laureatami tego pre-

stiżowego wyróżnienia zostają podmioty, które w swej pracy wykazują się nieustannym ukierunkowaniem na przyszłość, stanowiąc podstawę zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju. Celem nagrody jest popularyzowanie i promowanie proinnowacyjnego sposobu myślenia oraz wyłonienie, docenienie i promowanie podmiotów: realizujących innowacyjne projekty z wykorzystaniem funduszy w ramach programów unijnych, krajowych oraz ze środków własnych; realizujących projekty z wykorzystaniem funduszy w ramach programów unijnych, krajowych oraz ze środków własnych mających wpływ na

zrównoważony rozwój społeczeństwa i gospodarki; dbających o rozwój sfery badawczo-rozwojowej; działających na rzecz podniesienia atrakcyjności gospodarczej regionów.

Oficjalne wręczenie Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju 2019 będzie miało miejsce podczas uroczystej gali z udziałem ogólnopolskich mediów podczas IV Forum Inteligentnego Rozwoju, które odbędzie się jesienią przyszłego roku. Natomiast w pierwszej połowie przyszłego roku laureaci w kategorii „Naukowiec przyszłości” spotkają się na gali „Polscy naukowcy przyszłości”. O przyznaniu nominacji decyduje organizator. ●

NA WYDZIAŁACH

Wydział Artystyczny

Wydarzenia

W dn. 16 –18 listopada 2018 r. Chór i Zespół Instrumentalny Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS pod dykcją prof. Zofii Bernatowicz z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości gościł z koncertami *Polskie drogi do wolności na Litwie. Pieśni patriotyczne* oraz *Missa ad honorem Sancti Joannis Pauli II* – kompozycje i aranżacje dr. Marka Stefankiewicza, który towarzyszył zespołowi jako pianista, zostały wykonane w Dworze Houtwółtów w Mejszagole oraz w kościele pw. św. Ducha w Wilnie. Słowo o muzyce wygłosiła dr Jadwiga Jasińska.

W dn. 5 i 6 grudnia 2018 r. w Centrum Spotkań Kultur po raz kolejny odbył się spektakl z cyklu „Znani a nieznan” Lubelskiej Akcji Charytatywnej pt. *Rzeczpospolita Babska*. Scenariusz, teksty piosenek i reżyseria były autorstwa prof. Zofii Bernatowicz, natomiast kompozycja i aranżacja – dr. Tomasza Momota. Na scenie w charakterze aktorów pojawiły się znane postaci lubelskiej socjety, m.in. pracownicy IM WA UMCS – dr Piotr Selim i mgr Natalia Wilk.

18 listopada 2018 r. na Łódzkim Festiwalu Chóralnym Cantio Lodziensis Akademicki Chór Uniwersytetu Medycznego w Lublinie pod dykcją dr hab. Moniki Mielko-Remiszewskiej, prof. nadzw. zdobył pierwsze miejsce.

23 i 24 listopada 2018 r. po raz trzeci odbył się w Lublinie Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej CANTANTES LUBLINENSIS 2018. Organizatorem przedsięwzięcia jest Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Lublinie przy współpracy z Instytutem Muzyki WA UMCS, Szkołą Muzyczną I i II st. im. T. Szeligowskiego oraz Instytutem Muzykologii KUL.

25 listopada 2018 r. w Centrum Spotkań Kultur w Lublinie odbył się Wielki Koncert Charytatywny „Dla Marysi”, niespełna 3-letniej dziewczynki (prywatnie wnuczki naszej koleżanki, pracownika Instytutu Muzyki UMCS), u której zdiagnozowano złośliwego raka mózgu. Na scenie CSK wystąpiło kilkuset muzyków, m.in. dr Piotr Selim, mgr Anna Michałowska-Kotynia, Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej – dyrygent prof. dr hab. Elżbieta Krzemińska, Akademicki Chór Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – dyrygent dr hab. Monika Mielko-Remiszewska, prof. nadzw., Chór Kantylena III LO – dyrygent dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw., Chór Cum Sanctis – dyrygent dr hab. Barbara Pazur. Dostępny jest już album 2-płytowy DVD z nagraniem koncertu – szczególnie na #kotekMarysi. Dochód ze sprzedaży biletów i płyt w całości przekazany jest na leczenie i rehabilitację Marysi.

2 grudnia 2018 r. odbył się koncert podsumowujący 70-lecie PZChIO Oddział w Lublinie. Wręczono honorowe „Złote z wieńcem laurowym” odznaki PZChIO, m.in. pośmiertnie prof. Beacie Dąbrowskiej, wieloletniemu dyrektorowi Instytutu Muzyki.

16 grudnia w kościele pw. św. Andrzeja Boboli odbył się koncert, podczas którego wykonano *Oratorium na Boże Narodzenie* BWV 248 J.S. Bacha. Wykonawcami byli: zespół instrumentów dawnych Senza Battuta, Akademicki Chór Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (dyr. dr hab. Monika Mielko-Remiszewska, prof. nadzw.), soliści: dr Małgorzata Rodek – sopran, Michał Wajda-Chłopicki – alt, Rafał Grozdew – tenor, Tomasz Raff – bas, całość pod dykcją mgr. Dominika Mielko.

Wydział Biologii i Biotechnologii

Doktoraty

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii 19 grudnia 2018 r. nadała stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia mgr Weronice Goraj zatrudnionej na stanowisku asystenta w Katedrze Biochemii i Chemii Środowiska w Instytucie Biotechnologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Temat pracy: *Wytwarzanie ektoiny przez metanotrofy wyizolowane z otoczenia pokładów soli w Wieliczce*. Promotor: prof. dr hab. Zofia Stępniewska (KUL). Recenzenci: prof. dr hab. Małgorzata Brzezińska (Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie), dr hab. inż. Sławomir Ciesielski prof. UWM (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie).

Wyjazdy

Dr Agnieszka Hanaka z Zakładu Fizjologii Roślin przebywała w dn. 26 listopada–21 grudnia 2018 r. na stażu naukowym w Bułgarii (Agricultural University of Plovdiv).

Wystąpienia

4 grudnia 2018 r. dr Katarzyna Szewczyk – adiunkt w katedrze i Zakładzie Botaniki Farmaceutycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – w ramach posiedzenia Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego wygłosiła wykład pt. *Badania fitochemiczne i potencjał biologiczny gatunków z rodzaju Impatiens L.*

18 grudnia 2018 r. na świątecznym spotkaniu Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego dr Grażyna Szymczak, dyrektor Ogrodu Botanicznego UMCS, przedstawiła pokaz zdjęć pt. *Ogród Botaniczny mniej znany... śniegiem i lodem wrażeń malowane.*

Wydarzenia

12 grudnia 2018 r. odbyło się drugie spotkanie „NAUKI I BIZNESU”. Gościem specjalnym był Łukasz Urban – prezes firmy BioMaxima S.A., który w nawiązaniu do prelekcji prof. dr. hab. Jerzego Rogalskiego przedstawił dobre praktyki współpracy biznesu z nauką.

14 grudnia 2018 r. odbyło się spotkanie władz Wydziału Biologii i Biotechnologii ze studentami pochodzącymi z Polski, Ukrainy, Białorusi, Tanzanii i Ekwadoru pt. *Boże Narodzenie dookoła świata*, podczas którego przedstawiciele różnych krajów, w tym zaproszony prof. Jaco Vangronsveld z Hasselt University w Belgii, przedstawili swoje tradycje świąteczne.

Wydział
Chemii

Wyjazdy

Mgr Klaudia Woźniak, mgr Agata Ładniak i mgr Gracja Fijałkowska – doktorantki Wydziału Chemii w dn. 4–8 grudnia 2018 r. uczestniczyły w konferencji „17th Young Researchers Conference – Materials Science and Engineering” w Belgradzie.

Paweł Woźnicki, student Wydziału Chemii, w dn. 9–13 grudnia 2018 r. uczestniczył w konferencji „Phosphorus, Boron, Silicon 2018” w Barcelonie.

Wydział
Ekonomiczny

Habilitacje

15 listopada 2018 r. Rada Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, na podstawie wniosku Komisji Habilitacyjnej w składzie: prof. Bogdan Sojkin – Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu (przewodniczący), dr hab. Paweł Cabała – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie (sekretarz); recenzenci: prof. Michał Trocki – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, prof. Stanisław Nowosielski – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, prof. Adam Stabryła – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie; członkowie: dr hab. Alina Kozarkiewicz – Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, prof. Jadwiga Adamczyk – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, podjęła uchwałę o nadaniu dr. Mariuszowi Hofmanowi (Katedra Zarządzania Jakością i Wiedzą Wydziału Ekonomicznego UMCS) stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Temat osiągnięcia naukowego: *Zarządzanie ryzykiem w środowisku wieloprojektowym.*

Wydział Filozofii
i Socjologii

Wystąpienia

Dr hab. Włodzimierz Piątkowski, prof. UMCS wziął udział w debacie pt. *Czy na zdrowych budynkach można zarobić?*, będącej częścią programu konferencji „Barometr zdrowych domów i biur. Najważniejsze wyzwania i kierunki rozwoju”, która odbyła się 27 listopada 2018 r. w Warszawie.

Wydział
Humanistyczny

Konferencje, wykłady

W dn. 30 listopada–2 grudnia 2018 r. dr Małgorzata Ułanek z Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej IFS wzięła udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Борис Пастернак: проблемы жизни и творчества. К 60-летию Нобелевской премии”, organizowanej przez Smoleński Uniwersytet Państwowy i Komisję Pasternakowską Rosyjskiej Akademii Nauk. Dr Ułanek wystąpiła z referatem na temat: *Огненно-соляная метафорика в прозе Бориса Пастернака.*

W dn. 5–6 grudnia 2018 r. na Wydziale Politologii UMCS odbyła się konferencja naukowa „Trzydzieści. Polska w reportażu po 1989 roku”, zorganizowana przez Pracownię Badań nad Reportażem przy Zakładzie Komunikacji Społecznej Wydziału Politologii UMCS oraz Polskie Towarzystwo Retoryczne. W konferencji wzięła udział dr hab. Anita Has-Tokarz z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS, która wygłosiła referat pt. *Nela mała reporterka i inne... – współczesny polski reportaż podróżniczy dla dzieci między mediami.*

Dr Agnieszka Kościuk-Jarosz z Zakładu Kultury Polskiej UMCS wzięła udział w międzynarodowej konferencji naukowej „Nie tylko w mieście. Kulturowe formy, praktyki i strategie zdomowywania przestrzeni”, zorganizowanej m.in. przez Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego i Polskie Towarzystwo Ludoznawcze w dn. 5–7 grudnia 2018 r. w Łodzi, podczas której wygłosiła referat *Magiczno-sakralne sposoby zdomowywania i ochrony przestrzeni domowej – na podstawie badań terenowych z Lubelszczyzny.*

14 grudnia 2018 r. w Centrum ECOTECH-COMPLEX odbyła się

III Ogólnopolska Konferencja Naukowa Cyber+. Gościem honorowym konferencji był prof. dr hab. Zbigniew Osiński z Instytutu Informatyki i Bibliotekoznawstwa UMCS, który wygłosił referat *Badanie cyberświata – problemy metodologiczne*. Członkiem Komitetu Naukowego była dr hab. Anna Dymmel z Instytutu Informatyki i Bibliotekoznawstwa UMCS.

Pracownicy Instytutu Anglistyki Zbigniew Mazur i Irmina Wawrzyczek uczestniczyli w 7. cyklicznej konferencji naukowej towarzystwa European Early American Studies Association pt. „The Making and Unmaking of Identities and Connections in Early America and the Atlantic World, 1650-1850”, która odbyła się w Londynie w dn. 14–16 grudnia 2018 r. Wygłosili referat pt. *Thaddeus Kosciuszko and Casimir Pulaski as Itinerant Revolutionaries in the Atlantic World*.

Goście

28 listopada 2018 r. odbył się wykład prof. Johna S. Schecktera (Long Island University, USA) pod tytułem *Desire Paths, Border Walls, and What Gertrude Stein Said about Oakland Indigenous Belonging in Current American and Australian Fiction*.

Inne

Dr Ahmed Abdel-Raheem opublikował książkę pt. *Pictorial Framing in Moral Politics* w prestiżowym wydawnictwie Routledge.

17 grudnia 2018 r. dr hab. Anita Has-Tokarz, dr Renata Malesa oraz dr Grażyna Piechota z Instytutu Informatyki i Bibliotekoznawstwa UMCS (członkinie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich) uczestniczyły w prezentacji monografii *Aktywni i Kreatywni. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie*, wydanej w roku obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości i rok po obchodach 100-lecia istnienia SBP, „by pokazać i utrwalić w formie książko-

wej osoby i wydarzenia ważne i te, może mniej istotne z punktu widzenia historii, ale pokazujące codzienność (niekiedy mniej spektakularną, ale potrzebną społecznie) działalność Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie.”

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej

Doktoraty

12 grudnia br. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Joanny Jarosz. Temat rozprawy: *Wskaźnikowa rola zespołu ameb skorupkowych w odtwarzaniu neoholocentrycznych zmian paleohydrologicznych na Polesiu Lubelskim*. Promotor pracy: dr hab. Irena Agnieszka Pidek, prof. UMCS. Recenzenci: dr hab. Danuta Urban, prof. UP (UP w Lublinie) oraz prof. dr hab. Mariusz Lamentowicz (UAM).

Konferencje

W dn. 6–7 grudnia 2018 r. na odbyła się czwarta konferencja z cyklu „Rynek nieruchomości – aspekty prawne i ekonomiczne”. Współorganizatorami konferencji byli: Wydział Ekonomiczny UMCS oraz lubelski oddział Narodowego Banku Polskiego. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 20 przedstawicieli różnych ośrodków akademickich w Polsce, jednostek samorządu terytorialnego i podmiotów gospodarczych związanych z rynkiem nieruchomości. Referaty i ożywiona dyskusja dotyczyły różnych aspektów funkcjonowania i regulowania rynku nieruchomości w Polsce.

Inne

23 listopada 2018 r. grupa studentek gospodarki przestrzennej (Aleksandra Szczygielska, Karolina Maciąg i Aleksandra Skibińska) zaangażowanych w działania Studentckiego Koła Naukowego Planistów „SmartCity” w ramach współpracy z pracownikami Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych przepro-

wadziła inwentaryzację na terenie Ośrodka Zamiejscowego w Janowie Podlaskim.

W dn. 30 listopada–2 grudnia członkowie Studentckiego Koła Naukowego Geografów uczestniczyli w wyjeździe integracyjno-krajoznawczym do Guciowia. Główną atrakcją stanowił marsz na orientację po pięknych terenach Roztocza Środkowego, podczas którego studenci musieli wykazać się znajomością mapy topograficznej.

Wydział Pedagogiki i Psychologii

Doktoraty

11 grudnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Pauliny Banaszkiewicz. Tytuł pracy: *Struktura emocji zazdrości romantycznej i jej uwarunkowania*. Recenzenci: prof. dr hab. Dariusz Doliński oraz dr hab. Aleksandra Parobkiewicz-Jasielska. Promotor: dr hab. Barbara Gawda, prof. nadzw.

Konferencje, wyjazdy

W dn. 24–30 listopada 2018 r. dr hab. Teresa Parczewska, prof. UMCS z Instytutu Pedagogiki UMCS przebywała na Międzynarodowym Seminarium Edukacyjnym na temat: *Organizacja i zarządzanie oświatą w Izraelu*.

W dn. 7–9 listopada 2018 r. w Zakopanem odbyła się XXVI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Edukacja XXI wieku. Lifelong learning w życiu współczesnego człowieka z perspektywy nauk społecznych, humanistycznych i medycznych”. Dr Sara Filipiak z Instytutu Psychologii UMCS w Lublinie wraz z dr Beatą Łubianką z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach przedstawiły referat pt. *Sukces czy niepowodzenie? Psychologiczna analiza poczucia kontroli wśród ostatniego rocznika gimnazjalistów – badania podłużne*.

W dn. 10–13 grudnia 2018 r. w Moller Centre Churchill College Uniwersytetu w Cambridge w Wielkiej Brytanii odbył się światowy kongres na temat specjalnych potrzeb edukacyjnych. Dr hab. Urszula Oszwa, prof. UMCS z Instytutu Pedagogiki UMCS, przedstawiła referat pt. *Declared and real knowledge on developmental disorders in teachers from urban and rural areas*.

Inne

Dr hab. Cezary Domański, prof. UMCS z Instytutu Psychologii został wybrany na członka Rady Naukowej Instytutu Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN w Warszawie na kadencję 2019–2022.

Wydział
Politologii

Wystąpienia

Prof. Maria Marczevska-Rytka uczestniczyła jako ekspert w warsztatach metodologicznych i sesji naukowej *Nowe zjawiska w polityce europejskiej a wyzwania dla teorii i metodologii nauk społecznych*. Obrady odbywały się w Collegium Maius Uniwersytetu Opolskiego oraz w kompleksie pałacowo-parkowym w Kamieniu Śląskim w dn. 21–24 listopada 2018 r.

Wydarzenia

Prof. Maria Marczevska-Rytka otrzymała grant Akcji COST na organizację Training School in the Humanities & the Social Sciences „Framing Rights and Democracy”. Zajęcia zorganizowane w ramach Akcji COST 16211 odbyły się na Wydziale Politologii UMCS w dn. 5–7 grudnia 2018 r. Uczestniczyło w nich 8 profesorów-trenerów z ośrodków akademickich z Austrii, Bułgarii, Finlandii, Hiszpanii, Irlandii, Norwegii, Polski oraz 22 doktorantów i doktorów reprezentujących 17 państw europejskich i pozaeuropejskich. Było to pierwsze tego typu szkolenie na UMCS-ie.

Wyjazdy

Dr Bartosz Bojarczyk oraz studenci kierunku International Relations i studenci z programu Erasmus 13 grudnia 2018 r. odwiedzili Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas wyjazdu poznali historię Sejmu, zasady jego funkcjonowania, obserwowali obrady na żywo, a także zwiedzili Warszawę.

Wydział Prawa
i Administracji

Habilitacje

12 grudnia Rada WPIA, po zapoznaniu się z uchwałą komisji habilitacyjnej w składzie: przewodniczący – prof. dr hab. Stanisław Pieprzny (URz), sekretarz – dr hab. Sławomir Patyra, prof. nadzw. (UMCS), recenzenci: prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf (UW), dr hab. Przemysław Szustakiewicz (Uczelnia Łazarskiego w Warszawie), dr hab. Anna Kosut (UMCS), członkowie: dr hab. Artur Tomanek (UWr), prof. dr hab. Marian Zdyb (UMCS), nadała dr. Mariuszowi Wiczorkowi stopień doktora habilitowanego nauk prawnych.

Wydarzenia

6 grudnia prof. dr hab. Marek Kuryłowicz, były kierownik Katedry Prawa Rzymskiego UMCS, został wyróżniony medalem okolicznościowym 100-lecia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Studenci czwartego roku Marek Mierzwa i Krzysztof Niewęglowski zostali laureatami Programu Stypendialnego „100 na 100 im. H. Konopackiej i I. Matuszewskiego” zorganizowanego z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości przez Fundację LOTTO i Totalizator Sportowy pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego.

Dziwięciu studentów Wydziału Prawa i Administracji UMCS otrzymało stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa

Wyższego Jarosława Gowina na rok akademicki 2018/2019: Maksym Bonarek (prawo), Klaudia Anna Celińska (prawo), Marek Mierzwa (prawo), Krzysztof Niewęglowski (prawo), Patryk Olszak (bezpieczeństwo wewnętrzne), Artur Potocki (administracja), Karol Sułkowski (prawo), Małgorzata Szwed (prawo), Mikołaj Wojcieszek (prawo).

Koło Naukowe Socjologii Prawa UMCS zorganizowało nabór tekstów do recenzowanej monografii pt. *Rola i funkcja prawa we współczesnych konfliktach społecznych*. Planowany termin wydania publikacji: marzec 2019 r.

1 grudnia prof. dr hab. Anna Przyborska-Klimczak w ramach Uniwersytetu Dziecięcego przedstawiła wystąpienie nt. *Jak zostać dyplomatą*.

5 grudnia ELSA Lublin zorganizowała „Maraton pisanie listów Amnesty International”.

W dn. 5–6 grudnia Koło Naukowe Prawa Ochrony Zwierząt zorganizowało charytatywną zbiórkę pt. *One też czekają na Mikołaja* dla podopiecznych schroniska w Krzesimowie.

W dn. 5–20 grudnia Koło Naukowe Prawa Zamówień Publicznych UMCS we współpracy z Pracodawcami Ziemi Lubelskiej zorganizowało akcję charytatywną dla podopiecznych domu dziecka w Tuligłowach.

15 grudnia Koło Naukowe Prawa Zamówień Publicznych UMCS we współpracy z Pracodawcami Ziemi Lubelskiej zorganizowało spotkanie „Świąteczna kawa z Kobiętą Biznesu” w Wyższej Szkole Prawa i Administracji w Lublinie. Gościem była Urszula Bury – członek zarządu Educo BSH sp. z o.o., przedsiębiorca, menadżer.

Konferencje

30 listopada odbyła się lokalna konferencja naukowa pt. „Elektronizacja

Zamówień Publicznych” zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Zamówień Publicznych UMCS. Wygłoszone referaty dotyczyły m.in. następujących problemów: 1) *Elektronizacja zamówień publicznych – podstawa prawna, proces wdrażania elektronizacji i jej skutki* – Karolina Głowacka; 2) *Platforma e-Zamówienia jako kompleksowe rozwiązanie w zakresie procesu udzielania zamówienia publicznego* – Dominika Pudło, Jakub Piętka; 3) *Archiwizacja dokumentacji w prawie zamówień publicznych* – Karolina Strzelecka; 4) *Elektronizacja zamówień publicznych w Polsce na tle Unii Europejskiej* – Krzysztof Niewęglowski, Marek Mierza. ●

7 grudnia Koło Naukowe Prawa Sportowego UMCS zorganizowało ogólnopolską konferencję naukową pt. „Aspekty karne oraz dyscyplinarne w prawie sportowym”. Wygłoszone referaty dotyczyły m.in. następujących kwestii: 1) *Odpowiedzialność karna za przestępstwa związane z czynnym uprawianiem sportu* (mgr Tomasz Słabczyński – UJ); 2) *Korupcja w sporcie – przeciwdziałanie i zwalczanie na gruncie prawodawstwa państwowego* (Piotr Jackiewicz, Oliwier Grzywaczewski – UMCS); 3) *Rozwój karnoprawnej reakcji na doping w sporcie w polskim systemie prawnym* (Hubert Taładaj – UW); 4) *Odpowiedzialność karna za doping na gruncie ustawy o zwalczaniu dopingu w sporcie* (mgr Damian Skowron – UKSW). ●

7 grudnia Koło Naukowe Prawa Ochrony Zwierząt UMCS zorganizowało lokalną konferencję naukową pt. „Zapobieganie zanieczyszczeniu, przekształcaniu i degradacji środowiska”. Prelegenci wygłosili m.in. następujące referaty: 1) *Gospodarka leśna w obliczu potrzeb ochrony przyrody* (Marlena Jurecka, Ola Kalinowska); 2) *Prawne rozwiązania zapobiegające zanieczyszczeniu środowiska – rozwiązania w prawie polskim i międzynarodowym* (Karolina Więcek, Kasia Walaszek); 3) *Degradacja i ochrona środowiska w Polsce* (Klára Niebu-

dek); 4) *Racjonalne gospodarowanie wodą jako wyzwanie współczesnego świata* (Anna Wyskar). ●

12 grudnia Koło Naukowe Prawa Rzymskiego UMCS zorganizowało konferencję pt. „Uprawnienia obywatela w rzymskim prawie publicznym i prywatnym”. Wystąpienia uczestników konferencji dotyczyły m.in. następujących zagadnień: 1) *Prawo do udziału i głosowania w zgromadzeniach ludowych w starożytnym Rzymie* (Marlena Jurecka, Piotr Reszka); 2) *Ius conubii – prawo do zawarcia małżeństwa uznawanego przez rzymski porządek prawny, czyli iustum matrimonium* (Anna Łojek); 3) *Uprawnienia pater familias* (Martyna Woźniak); 4) *Prawo obywatela rzymskiego do sprawiedliwego procesu sądowego w procesie karnym* (Piotr Uzdowski). ●

12 grudnia Katedra Prawa Rolnego i Gospodarki Gruntami wraz z Kółem Naukowym Agrobiznesu zorganizowali ogólnopolską konferencję naukową nt. *Współczesne problemy rozwoju obszarów wiejskich*. Wykład wprowadzający pt. *Specyfika umów rolnych* wygłosiła dr hab. Dorota Łobos-Kotowska, prof. nadzw. (UŚ). Wystąpienia referentów dotyczyły m.in. następujących zagadnień: 1) *Obszary Natura 2000 a rozwój obszarów wiejskich* (dr hab. Adam Niewiadomski, UW); 2) *Charakter prawny Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich* (dr Przemysław Litwiński, SGGW); 3) *Programowanie w zakresie rozwoju obszarów wiejskich* (dr hab. Monika A. Król, UŁ); 4) *Specyfika umowy o pomocy przy zbiorach* (dr Rafał Michałowski, Uniwersytet w Białymstoku). ●

13 grudnia Koło Naukowe Prawa Własności Intelektualnej UMCS zorganizowało lokalną konferencję naukową pt. „Prawa autorskie w działalności wydawniczej”. Wygłoszono m.in. następujące referaty: 1) *Klauzula bestsellerowa w umowie wydawniczej* (Karol Kuterek); 2) *Kontynuacja dzieła po śmierci autora i w przypad-*

ku zrzeczenia się praw do dzieła (Maja Kaczmarek); 3) *Ochrona tytułu dzieła* (Joanna Raszevska); 4) *Ghostwriting a prawo autorskie* (Katarzyna Cholewa, Klaudia Gontarczyk). ●

14 grudnia Koło Naukowe Socjologii Prawa UMCS i Zakład Socjologii Prawa UMCS zorganizowali trzecią edycję Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Społeczne i etyczne dylematy prawa”. Zostały podczas niej zaprezentowane następujące referaty: 1) *Horyzont filozofii i horyzont teologii. Carl Schmitt i Leo Strauss o sytuacji ekstremałowej* (mgr Wojciech Engelking, UW); 2) *Dochowanie tajemnicy zawodowej jako kodeksowy obowiązek radcy prawnego* (mgr Mateusz Rojewski, Instytut Nauk Prawnych PAN); 3) *Kwestie prawne ochrony początków życia człowieka w świetle prawa karnego* (Adrianna Bobkiewicz, UMK); 4) *Patostreamy jako nowa forma działalności przestępczej* (mgr Katarzyna Mróz, Uczelnia Łazarskiego w Warszawie); 5) *Dowód uzyskany za pomocą czynu zabronionego w odniesieniu do elementarnej aksjologii źródeł prawa* (Patrycja Niemiec, UJ); 6) *Przestępstwo znieśławienia w Kodeksie Prawa Kanonicznego oraz w świetle prawa karnego* (mgr Karolina Lemierz, KUL); 7) *Amnesty International and the Death Penalty Abolition Movement* (mgr Liliia Hrytsai, UMCS). ●

Seminaria

4 grudnia odbyło się seminarium naukowe pt. *Res iudicata w rzymskim procesie cywilnym* zorganizowane przez Koło Naukowe Prawa Rzymskiego. Spotkanie poprowadził dr Sebastian Stankiewicz. ●

10 grudnia odbyło się X. Lubelskie Seminarium Karnistyczne nt. *Naruszenie miru domowego* zorganizowane przez Katedrę Prawa Karnego i Kryminologii UMCS. Wygłoszone referaty dotyczyły m.in. następujących zagadnień: 1) *Prawnokarna ochrona miru domowego na ziemiach polskich do pierwszych lat II Rzeczypospolitej* (dr hab. Andrzej Wrzyszczyk, prof. nadzw.

UMCS); 2) *Granice uzasadnionej ingerencji w mir domowy w świetle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka* (dr hab. Małgorzata Wąsek-Wiadek, prof. nadzw. KUL); 3) *Ustawowe znamiona przestępstwa naruszenia miru domowego* (prof. dr hab. Marek Mozgawa, UMCS); 4) *Pojęcie uprawnionego przy przestępstwie naruszenia miru domowego* (prof. dr hab. Tadeusz Bojarski, UMCS); 5) *Wpływ czynników społeczno-politycznych na wykładnię pojęcia miru domowego* (prof. dr hab., SSN w stanie spoczynku, Jacek Sobczak, SWPS Warszawa); 6) *Zbieg przepisów ustawy w przypadku wypełnienia przez sprawcę jednym czynem oprócz znamion naruszenia miru domowego także znamion innego typu czynu zabronionego* (dr hab. Magdalena Budyn-Kulik, prof. nadzw. UMCS); 7) *Przestępstwo naruszenia miru domowego w wybranych państwach europejskich* (dr hab. Marek Kulik, prof. nadzw. UMCS); 8) *Naruszenie miru domowego w prawie angielskim i amerykańskim* (dr hab. Aneta Michalska-Warias, prof., nadzw. UMCS); 9) *Mir domowy jako element nietykalności osobistej w ukraińskim prawie karnym* (prof. dr hab. Sofiia Lykhova, Państwowy Uniwersytet Lotniczy w Kijowie); 10) *Odpowiedzialność karna za naruszenie miru domowego według prawa ukraińskiego* (dr Aleksander Marin, dr Miłkołaj Seńko, Narodowy Uniwersytet Lwowski im. Iwana Franki); 11) *Nietykalność pomieszczeń misji dyplomatycznych w prawie międzynarodowym* (prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, UMCS).

18 grudnia ELSA Lublin zorganizowała Seminarium Prawa Medycznego nt. „Ochrony praw pacjenta”, które poprowadziła dr Agnieszka Wołoszyn-Cichocka.

Spotkania z praktykami

13 grudnia Studenckie Penalne Koło Naukowe zorganizowało spotkanie z aplikantem adwokackim i radcowskim w ramach cyklu spotkań z aplikantami zawodów prawniczych.

Warsztaty

11 grudnia Koło Naukowe Prawa Rzymskiego UMCS zorganizowało kolejne warsztaty z prawa rzymskiego, które poprowadził mgr Bartosz Zalewski. Tematem warsztatów było prawo spadkowe, a podczas warsztatów zorganizowano konkurs z zakresu tej problematyki.

12 grudnia Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego UMCS wraz z Kołem Naukowym Prawa Europejskiego UMCS zorganizowały klub dyskusyjny pt. *Zmiana czasu w UE*.

17 grudnia Koło Naukowe Prawa Karnego Porównawczego zorganizowało warsztaty karnistyczne z pisania pism procesowych pt. *Jak powinna wyglądać dobra skarga*, które poprowadził mgr Maciej Błotnicki.

20 grudnia Rada Wydziałowa Samorządu Studentów Wydziału Prawa i Administracji UMCS wraz ze Studenckim Penalnym Kołem Naukowym zorganizowała warsztaty z pisania zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa oraz prywatnego aktu oskarżenia. Patronat nad wydarzeniem objęła dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS – prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak oraz prof. dr hab. Marek Mozgawa – dyrektor Instytutu Prawa Karnego.

Wykłady

12 grudnia Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS zorganizowało wykład pt. *I że cię nie opuszczę aż do śmierci...? Unieważnienie małżeństwa na gruncie prawa kanonicznego*, który poprowadziła mgr lic. Katarzyna Magnuszewska, adwokat kościelny *ad casum* Metropolitarnego Sądu Krakowskiego i wieloletni pracownik Metropolitarnego Sądu Warszawskiego, absolwentka Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW i autorka wielu publikacji dotyczących nieważności małżeństw, specjalistka z zakresu prawa małżeńskiego i procesów kościelnych o stwierdzenie nieważności małżeństwa.

Wyjazdy

W dn. 21–24 listopada dr Paweł Szczęśniak przebywał na wyjeździe naukowym w ramach programu Erasmus+ w Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji, podczas którego na międzynarodowej konferencji naukowej przedstawił referat pt. *The Write-Down or Conversion of Financial Instruments in the European Union and Polish Regime of Bank Resolution*.

W dn. 1–7 grudnia dr Paweł Szczęśniak przebywał w Institute for Law and Finance Goethe University Frankfurt am Main jako Visiting Scholar.

W dn. 25–29 listopada mgr Krzysztof Cień z Katedry Prawa Finansowego UMCS uczestniczył w wyjeździe naukowym do International Bureau of Fiscal Documentation w Amsterdamie.

12 grudnia Studenckie Koło Naukowe Prawa Podatkowego UMCS zorganizowało wyjście do WSA w Lublinie.

18 grudnia Koło Naukowe Prawa Parlamentarnego UMCS zorganizowało wyjazd studyjny do Pałacu Prezydenckiego oraz Najwyższej Izby Kontroli.

Konkursy

18 grudnia odbył się pierwszy etap Konkursu Wiedzy o Rzecznikach zorganizowany przez Sekcję Prawa Cywilnego SKNP UMCS pod patronatem Katedry Postępowania Cywilnego i Międzynarodowego Prawa Handlowego UMCS. Pięciu uczestników z najlepszymi wynikami weźmie udział w etapie finałowym, który będzie polegał na wystąpieniu przed Komisją Konkursową.

Prezes Koła Prawa Międzynarodowego UMCS Patryk Matysiuk zajął dziewiąte miejsce i zdobył brązową odznakę OG Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w I Międzynarodowej Olimpiadzie Geopolitycznej.

Profesor Kazimierz Pękala – twórca lubelskiej polarystyki

Fot. Piotr Zagórski

• Za sterem łodzi na fiordzie (2000)

W dniu 20 listopada 2018 r. zmarł niespodziewanie prof. dr hab. Kazimierz Pękala, emerytowany pracownik Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, geograf-geomorfolog, polarnik, twórca lubelskiej polarystyki. Jego droga naukowa oraz najważniejsze osiągnięcia na tym polu zostały zaprezentowane w „Wiadomościach Uniwersyteckich” nr 10/249 z grudnia 2018. Jaki człowiek ich dokonał? Dla nas, Jego uczniów, był nie tylko naukowcem, znakomitym badaczem terenowym i organizatorem wypraw, ale także szefem i kolegą. Był także naszym kolegą i partnerem w społecznych działaniach w Polskim Towarzystwie Geograficznym.

Dla Kazimierza Pękali w nauce najważniejsze były wyniki badań terenowych, uzyskane kosztem często dużego wysiłku i niewygód, badań prowadzonych w terenie trudno dostępnym, niezręcznie egzotycznym. W takich warunkach czuł się najlepiej. Tak było podczas badań peryglacialnych pokryw stokowych w Bieszczadach, które prowadził w latach 60. XX w. (z efektem w postaci doktoratu), a także trzech wypraw do Mongolii w latach 70. W dwóch pierwszych wyprawach mongolskich Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN (1974 i 1977) zdobywał doświadczenie, które wykorzystał, kierując ekspedycją zor-

Fot. Jan Magierski

• Nasz Szef (1990)

ganizowaną w 1978 r. przez Instytut Nauk o Ziemi UMCS. Jednak prawdziwą miłością naukową Kazimierza Pękali okazał się Spitsbergen.

Trafił tam już w 1973 r. z wyprawą Uniwersytetu Wrocławskiego, podczas której zebrał materiał do habilitacji uzyskanej w 1980 r. W tym samym roku znalazł się znów na Spitsbergenie, w Hornsundzie, w składzie wyprawy Instytutu Geofizyki PAN. Łatwo nawiązywał współpracę i kontakty z ludźmi. Cechował Go niezwykły urok osobisty, łączący cechy zdawałoby się przeciwstawne: skromność i przebojowość. Poza tym potrafił być użyteczny w każdej sytuacji, pomocny w każdej potrzebie, co czyniło Go znakomitym członkiem wypraw. Kolejny raz przyjechał do Hornsundu na początku lipca 1983 r. jako opiekun naukowy wyprawy Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kończyłem wówczas moje pierwsze zimowanie w stacji PAN, wysłany tam przez Niego rok wcześniej. Docent Pękala przywiózł nam z Polski świeże owoce, których nie widzieliśmy od roku. Natychmiast objął dyżur kuchenny, a gotował świetnie; zwłaszcza Jego bigos był niezrównany. Po dyżurze poszliśmy w teren, gdzie zostałem poinstruowany, jakie badania powinienem jeszcze przeprowadzić do doktoratu, po czym popłynęliśmy łodziami na drugą stronę fiordu, do chaty traperskiej, gdzie rezydowała wyprawa UJ-otu. To wszystko odbyło się jednym ciągiem, w ułamku dnia, tyle że polarnego. Koledzy zimownicy stwierdzili: „Fajny ten twój Kaze”.

Niesamowita energia i pomysłowość Kazimierza Pękali zaowocowała organizacją serii wypraw UMCS na Spitsbergen, z których pierwsza odbyła się w 1986 r. Szef – bo tak go czasem nazywaliśmy – nie chciał tworzyć kolejnej, prowizorycznej bazy naukowej w spektrowanym już Hornsundzie i podjął ryzyko założenia jej na brzegu Bellsundu, w mało znanym miejscu, w którym

przed kilkudziesięciu laty krótko funkcjonowała kopalnia węgla i pozostało po niej kilka drewnianych budynków. I to był strzał w dziesiątkę. Okazało się, że niektóre budynki są w stosunkowo dobrym stanie, chociaż wymagają remontu i adaptacji do naszych potrzeb. Równolegle prowadziliśmy więc prace badawcze i prace remontowe. Szef oczywiście przewidział zapotrzebowanie na materiały budowlane i zarezerwował dla nich miejsce na statku, którym przyłynął nasz bagaż. Wykorzystywaliśmy też deski z zawalonego budynku oraz materiał dostarczony przez Norwegów. Podobnie było na następnych wyprawach, chociaż coraz mniej czasu trzeba było poświęcać na prace gospodarcze. Kazek, bo tak go przeważnie nazywaliśmy, nie tylko nimi kierował, ale zakasywał rękawy i dawał przykład solidnej, konkretnej roboty. Dzięki umiejętnościom technicznym w pełni zasługiwał na miano złotej rączki. Jako organizatora i kierownika wypraw cechowała Go troska o każdy aspekt życia polarnego, szczególnie dbał o bezpieczeństwo uczestników i – w związku z tym – stan sprzętu pływającego i broni. Nic nie pozostawiał przypadkowi. Mieliliśmy mu niekiedy za złe ten nadzór i „wszędobylskość”, odbierając to jako brak zaufania. Powodowała nim jednak troska nie tylko o nasze bezpieczeństwo, ale także efektywność wypraw. Zrozumieliśmy to później, gdy sami kierowaliśmy wyprawami.

W latach 1986–2016 odbyło się 28 ekspedycji UMCS na Spitsbergen, w których uczestniczyło około 60 osób, reprezentujących różne ośrodki naukowe z kraju i zagranicy. W większości byli to jednak geografowie

Fot. Kazimierz Pękała

• Nuna i Kazek Pękałowie z następcą, Piotrem Zagórskim, przy punkcie pomiarowym (2005)

z UMCS-u. Efektem wypraw, oprócz licznych artykułów naukowych i wystąpień na krajowych i międzynarodowych konferencjach, było wyszkolenie kadry naukowej. Na bazie zebranych materiałów uzyskano po kilka stopni: magistra, doktora oraz doktora habilitowanego. Współpraca z naukowcami rosyjskimi zaowocowała trzema wyprawami UMCS na Półwysep Kolski.

Bardzo ważną okolicznością polarnej działalności profesora Pękała było współuczestnictwo w badaniach i wsparcie ze strony żony Nuny, czyli dr Janiny Repelewskiej-Pękałowej. Uczestniczyła nie tylko w kilku wyprawach polarnych, ale także we wszystkich innych działaniach okołowych i powyprawowych – opracowaniu zebranych materiałów, redagowaniu publikacji i organizacji konferencji. Byli z Kazkiem nierozłączną parą, oboje zauroczeni Spitsbergenem.

Z pracą zawodową ściśle wiązała się działalność społeczna Kazimierza Pękała w Polskim Towarzystwie Geograficznym, w którym pełnił wiele funkcji. Najpierw był wiceprzewodniczącym Zarządu Oddziału Lubelskiego, zaś później Zarządu Głównego i członkiem komitetu redakcyjnego „Czasopisma Geograficznego”, organu PTGeogr. Współorganizował w Lublinie kilka ogólnopolskich zjazdów Towarzystwa. Szczególnie zasłużył się jednak dla Klubu Polarnego PTGeogr., którego był członkiem założycielem i przewodniczącym zarzą-

du przez trzy kadencje. Organizował w Lublinie spotkania polarników: dziewięć sesji i trzy sympozja z udziałem gości zagranicznych. Redagował serię wydawniczą *Wyprawy UMCS na Spitsbergen* oraz „Biuletyn Polarny”. Wyróżniającą się działalność w PTGeogr. znalazła wyraz w uhonorowaniu Go Złotą Odznaką, Medalem oraz najwyższą godnością – Honorowym Członkostwem Towarzystwa.

Jego śmierć była dla nas zaskoczeniem, gdyż w wieku 82 lat był w dobrej kondycji. Do ostatnich dni był czynny zawodowo w Wyższej Szkole Społeczno-Przyrodniczej im. Wincentego Pola w Lublinie. Odszedł więc tak, jak żył – aktywny do końca. Pozostały po Nim wyprawy, kontynuowane przez Jego wychowanków oraz, zawsze otwarta dla gości, baza Wypraw Polarnych UMCS w Calypsobyen na Spitsbergenie. Warto w tym miejscu oddać głos wybitnemu polarnikowi, profesorowi Alfredowi Jahnowi, rektorowi Uniwersytetu Wrocławskiego i doktorowi *honoris causa* UMCS (pracownikowi UMCS-u w latach 1945–49), który w swojej autobiograficznej książce¹ napisał: „Gdy [...] stałem się inicjatorem i opiekunem polskiej działalności polarnej, w tę dziedzinę nauki wciągnąłem lublinianina, prof. Kazimierza Pękała, człowieka o niezwykłej energii i organizacyjnych talentach. Jemu uniwersytet lubelski zawdzięcza to, że stał się ważnym ośrodkiem badań polarnych w Polsce”.

dr hab. Jan Rodzik

• Państwo Pękałowie na statku w drodze do Calypsobyen (2005)

Fot. Piotr Zagórski

1 A. Jahn, *Z Kleparowa w świat szeroki*, Wrocław 1991.

• Uroczyste odśpiewanie *Gaude Mater Polonia* pod dykcją prof. Urszuli Bobryk

Fot. Ewa Kłodziej

Najlepsze życzenia dla 70-lątka!

2 grudnia 2018 r. obył się koncert podsumowujący 70-lecie PZChiO Oddział w Lublinie – stowarzyszenia, na rzecz którego działają społecznie pracownicy Instytut Muzyki WA UMCS: Monika Mielko-Remiszewska – prezes, członek rady artystycznej, Elżbieta Krzemińska – wiceprezes, przewodnicząca rady artystycznej, Małgorzata Nowak – wiceprezes, członek rady artystycznej, Barbara Pazur – sekretarz, Dominik Mielko – członek rady artystycznej.

○ rozpoczęciu jubileuszu sygnalizowaliśmy już w kwietniowych „Wiadomościach Uniwersyteckich”, dziś o jego podsumowaniu. Podczas uroczystości zespoły należące do lubelskiego Oddziału PZChiO (17 chórów i 3 orkiestry) otrzymały „Certyfikat Skarbnicy Kultury Narodowej w 100 rocznicę Niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej za dorobek w upowszechnianiu piękna pieśni polskiej i pielęgnowanie dziedzictwa narodowej muzyki”. Ponadto Zarząd Główny PZChiO z okazji 70-lecia lubelskiego oddziału przyznał trzy odznaczenia złote z wieńcem laurowym za szczególne zasługi na rzecz chóralistyki polskiej. Pośmiertnie odznaczył prof. Beatę Dąbrowską, która całe swoje zawodowe życie poświęciła chóralistce – jako pracow-

nik naukowo-dydaktyczny w Instytucie Muzyki, gdzie przez wiele lat pełniła także funkcję dyrektora, jako dyrygent w założonym przez siebie i swojego męża Dariusza Dąbrowskiego Chórze Kameralnym Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego, który przez 25 lat, do końca swojego życia prowadziła społecznie, i jako członek Zarządu i wieloletni dyrektor artystyczny PZChiO w Lublinie. Zarząd Główny odznaczył także p. Dariusza Dąbrowskiego – współzałożyciela, współprowadzącego Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego, wieloletniego chórzystę, organizatora Międzynarodowych Wiosennych Spotkań Chóralnych w Lublinie, zawodowo klarnecistę, pracow-

nika orkiestry Filharmonii Lubelskiej, osobę bardzo zaangażowaną w życie kulturalne naszego miasta. Odznakę złotą z wieńcem laurowym przyznano także p. Marcinowi Cichowlasowi, bardzo aktywnemu muzykowi-amatorowi, który właśnie w 2018 r. obchodził 30-lecie swojej działalności chóralnej i do dziś, mimo wielu obowiązków zawodowych i rodzinnych, służy swoim bardzo mile widzianym w każdym chórze głosem – tenorem. Odznakę wręczyła prof. Urszula Bobryk – dyrygentka pierwszego chóru p. Marcina – Akademickiego Chóru Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej im. J. Czerwińskiej.

70 lat to oczywiście praca wielu ludzi, spośród których należy wymienić: wieloletniego prezesa Tadeusza Rokickiego, Mieczysława Niedźwiedzkiego, Zbigniewa Zastawnego, Mieczysława Mazurka, śp. Kazimierza Górskiego, Witolda Danielewicz, Ewę Ordyk-Czyżewską, Stanisława Grodzkiego, Andrzeja Jaworską, Mieczysława Pomorskiego, Henryka Pogorzelskiego, Józefę Łopatniuk, Czesława Nizio, Danutę Bałkę-Kozłowską, Alicję Saturską, Bogdana Lipińskiego, Kazimierę Klimkowską, Zdzisława Ohara, śp. Beatę Dąbrowską, Urszulę Bobryk, Małgorzatę Nowak, Barbarę Pazur, Elżbietę Krzemińską, Monikę Mielko-Remiszewską i od kilku lat także Agnieszkę Karwat-Gębkę i Dominika Mielko.

Dziś Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Lublinie szczyty

się organizowanym (po raz trzeci w 2018 r.) Ogólnopolskim Festiwałem Muzyki Chóralnej CANTANTES LUBLINENSIS, dzięki któremu w Lublinie gościliśmy 79 zespołów chóralnych z całej Polski. PZChIO nadal organizuje zainicjowane kilkadziesiąt lat temu cykle koncertowe, m.in. „Ars Chori” – koncerty kolęd od 1983 r., podczas których w Święto Trzech Króli i wszystkie niedziele stycznia w Archikatedrze Lubelskiej i innych świątyniach lubelskich chóry wyśpiewują najpiękniejsze kolędy i pastorałki. Osoby zaangażowane w działalność na rzecz chóralistyki lubelskiej mogą liczyć na lubelski Oddział PZChIO, który wnioskuje o stypendia, funduje nagrody i przyznaje złote, srebrne i brązowe odznaczenia, ponadto uzyskuje dotacje Urzędu Miasta Lublin, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, a w 2017 r. dzięki dotacji MKiDN zakupił pozytyw. Słowem – wciąż jest potrzebny!

Podczas koncertu podsumowującego jubileusz 70-lecia i poprzedzającej go mszy św. w intencji śp. prof. Beaty Dąbrowskiej i zmarłych chórzystów i dyrygentów PZChIO w Lublinie wystąpili: Chór CORDI EST przy Parafii pw. św. Józefa Opiekuna Ro-

dzin w Łęcznej (dyrygent Joanna Ćwirk), Chór AKADEMOS Międzynarodowych Szkół Paderewski (dyrygent Elżbieta Niczyporuk), Chór Chłopięcy WOK SŁOWIKI LUBELSKIE (dyrygent Irena Sołtan-Wąsik), Chór CUM SANCTIS przy parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Lublinie (dyrygent Barbara Pazur), Zespół wokalny SINE NOMINE Młodzieżowego Domu Kultury „Pod Akacją” (dyrygent Izabela Urban), Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej pod dyktando prof. Urszuli Bobryk.

Wszystko odbyło się w pięknym kościele pw. św. Andrzeja Boboli, z wielkim zaangażowaniem gospodarza, proboszcza parafii księdza

prałata Jerzego Ważnego, który dwa tygodnie później, podczas innego ważnego wydarzenia – festiwalu ANIMA MUNDI 2018 także został odznaczony honorową odznaką złotą z wieńcem laurowym za niezwykle zaangażowanie i pomoc, którą przyczynił się do rozwoju kultury i chóralistyki polskiej. Uroczystości 70-lecia PZChIO Oddział w Lublinie zakończono nieco mniej oficjalnie na spotkaniu towarzyskim w podziemiach kościoła.

70-letniemu jubilatowi – Chórom i Orkiestrom zrzeszonym w PZChIO życzymy wielu sukcesów, nieustającej radości z muzykowania i muzycznych przyjaźni na całe życie!

Monika Mielko-Remiszewska

• Przedstawiciele zespołów PZChIO z certyfikatami

Fot. Ewa Kołodziej

Jubileusz 5-lecia działalności Koła Młodych Dydaktyków

21 listopada 2018 r. w Sali Obrad Rady Wydziału Humanistycznego UMCS odbyło się spotkanie z okazji 5-lecia działalności naukowo-organizacyjnej studencko-doktoranckiego Koła Młodych Dydaktyków działającego pod opieką dr Beaty Jarosz w Instytucie Filologii Polskiej.

Uroczystość uświetnili swoją obecnością Prorektor ds. Kształcenia prof. dr hab. Alina Orłowska, Dziekan Wydziału Hu-

manistycznego prof. dr hab. Robert Litwiński, Prodziekan ds. Ogólnych Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska, Prodziekan ds. Współpracy Międzynarodowej Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Irmina Wawrzyczek, Dyrektor Instytutu Filologii Polskiej prof. dr hab. Arkadiusz Bałajewski, Dyrektor Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa prof. dr hab. Maria Juda, Dyrektor Instytutu Historii prof. dr hab. Marek Sioma oraz przedstawiciele Instytutu Filologii Polskiej, w tym aktualni i emerytowani pracownicy Zakładu Edukacji

Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych, przy którym działa Koło.

Głównym punktem spotkania była debata *Humanista wobec wyzwań współczesności*, w której wzięli udział: prof. dr hab. Alina Orłowska, prof. dr hab. Robert Litwiński oraz prof. dr hab. Arkadiusz Bałajewski jako dyskutanci, a także prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska jako moderator dyskusji. Wymienieni interlokutorzy próbowali sformułować definicję humanisty, określić jego aktualną pozycję i scharakteryzować zachodzące przemiany warunkowane reformą szkolnictwa wyższego. Kolejnym elementem jubileuszu

Fot. Patrycja Sulicka

Fot. Beata Jarosz

była prezentacja dotychczasowych osiągnięć Koła Młodych Dydaktyków, które powstało z inicjatywy dr Beaty Jarosz w maju 2013 r. W ciągu pięciu lat członkowie organizacji zorganizowali m.in. dwie studencko-doktoranckie konferencje naukowe – „Wartości a edukacja” (2015), „Dziecko – uczeń – dorosły w edukacji” (2016), dwie edycje konkursu ortograficznego „Połamać pióro” (2015, 2017). Ponadto we współpracy z Kołem Naukowym Medioznawców oraz Kołem Naukowym Historyków Studentów zrealizowali projekcje trzech filmów połączone z naukowymi dyskusjami, a z Kołem Miłośników Kultury i Literatury Wieku XIX – zarówno dwa konkursy: „Wielki Test o Bolesławie Prusie” (2017) oraz „Wielki Test o Adamie Mickiewiczu” (2018), jak i dwie sondy uliczne – o Adamie Mickiewiczu i Stanisławie Wyspiańskim. Przedstawiciele Koła Młodych Dydaktyków wielokrotnie angażowali się również w promocję uczelni, Wydziału i Instytutu, biorąc udział w Drzwiach Otwartych oraz w spotkaniach organizowanych przez Instytut Filologii Polskiej dla szkół partnerskich, przeprowadzając m.in. podczas jednego z takich

wydarzeń konkurs „Rymotkanie na Humanie” (2015). Zwieńczeniem jubileuszu 5-lecia działalności organizacji stała się prezentacja ostatniego osiągnięcia – książki *Wokół edukacji polonistycznej: diagnozy – dylematy – propozycje* (Wydawnictwo UMCS, Lublin 2018, ss. 188) będącej pokłosiem dwóch wspomnianych powyżej konferencji. Tom pod redakcją dr Beaty Jarosz – opiekuna Koła, mgr Izabeli Puchali – doktorantki w Instytucie Filologii Polskiej, wieloletniej członkini Koła oraz mgr Judyty Wakulak – przewodniczącej organizacji w roku akademickim 2017/2018 zawiera prace młodych badaczy, którzy mając świadomość kryzysu i potrzeb współczesnej edukacji, poruszają problemy nie tylko nowe, wynikające z przemian społeczno-kulturowych spowodowanych pojawieniem się cyfrowych technologii, ale też te znane, wielokrotnie opisywane w literaturze.

* * *

Koło Młodych Dydaktyków składa serdeczne podziękowania wszystkim osobom, dzięki którym udało się zrealizować wiele projektów w ciągu pięciu lat aktywności – przede

wszystkim Władzom Uczelni, Wydziału Humanistycznego i Instytutu Filologii Polskiej wspierającym działania studencko-doktoranckiej formacji i towarzyszącym jej podczas organizowanych wydarzeń; pracownikom Instytutu Filologii Polskiej, którzy brali udział w licznych przedsięwzięciach oraz dzielili się wiedzą i doświadczeniem – prof. dr hab. Małgorzacie Karwatowskiej, prof. dr hab. Arkadiuszowi Bagłajewskiemu, prof. dr hab. Elżbiecie Flis-Czerniak, prof. dr hab. Monice Gabryś-Sławińskiej, dr Katarzynie Puzio i całemu Zakładowi Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych; wreszcie członkom współpracujących z Kołem Młodych Dydaktyków organizacji studenckich – Koła Naukowego Medioznawców, Koła Naukowego Historyków Studentów, a zwłaszcza Koła Miłośników Kultury i Literatury Wieku XIX prowadzonego przez wspomnianą prof. dr hab. Elżbietę Flis-Czerniak. Formacja obchodząca jubileusz 5-lecia dziękuje również wszystkim innym osobom, które wspomogły realizację rozmaitych zadań nie tylko konkretnymi działaniami, ale też wsparciem, radą czy obecnością.

Koło Młodych Dydaktyków

Jubileusz 10-lecia Koła Metodologicznego Historyków UMCS

Dziesięć lat temu w Instytucie Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie rozpoczęło działalność Koło Metodologiczne Historyków (KMH).

Organizacja powstała w grudniu 2008 r. z inicjatywy prof. dr hab. Jana Pomorskiego i była formowana od podstaw przez dr Ewę Solską z Zakładu Metodologii Historii UMCS (do dzisiaj opiekunkę Koła), a także grupę studentów zaangażowanych m.in. w ideę popularyzacji nowych nurtów, zjawisk, zwrotów, stylów badań historycznych. Na dorobek Koła składają się m.in.: działania

organizacyjne w przestrzeni Uniwersytetu, poczynając od spotkań tematycznych z artystami różnych dziedzin nauki i sztuki przez interdyscyplinarne konferencje naukowe poświęcone trendom badawczym we współczesnej humanistyce, po cykliczny udział w Lubelskim Festiwalu Nauki, Drzwiach Otwartych, Kozienaliowym Festiwalu Nauki. Jednak to tylko cząstka tego, co organizacja ma za sobą, jak i przed sobą. Uniwersytet stanowi ogromną przestrzeń dla innowacyjnych przedsięwzięć, które spotykają się z życzliwością pracowników i zainteresowaniem studentów; o tym ostatnim świadczy to, że Koło istnieje już dziesięć lat mimo cyklicznej wymiany kadry członkowskiej i nie zamierza rezygnować ze swojej działalności. Wręcz przeciwnie – organizacja otwiera się na pozauniwersyteckie podmioty współpracy: szkoły, muzea, stowarzyszenia, fundacje, organizacje pozarządowe, domy kultury itp., co wiąże się z aktywną działalnością – przede wszystkim – na rzecz rozwoju miasta Lublina. Ponadto dochodzi do tego jeszcze jeden element: ciągłe ścieranie się pomysłów trenujące umiejętność argumentacji i uczenie się współpracy w rozwiązywaniu problemów. Co istotne, również członkowie KMH UMCS niezmiennie zapraszają do działalności studentów wszystkich kierunków i wydziałów, także z innych lubelskich uczelni, czekając na coraz to nowe inicjatywy.

Jubileusz 10-lecia KMH UMCS Lublin odbył się 14 grudnia 2018 r. w Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” Lublin (Sala

• Spotkanie z redakcją portalu internetowego ohistorie.eu

Fot. Gabriela Winiarczyk, KMH UMCS Lublin

Widowskowska, Inkubator Medialno-Artystyczny). Program uroczystości obejmował m.in.: spotkanie z redakcją portalu internetowego ohistorie.eu (wystąpili: dr Sławomir Poleszak – redaktor naczelny portalu, dr Małgorzata Choma-Jusińska – z-ca redaktora naczelnego portalu, prof. dr hab. Rafał Wnuk i dr hab. Marek Woźniak, prof. UMCS – inicjatorzy portalu, dr Ewa Solska – redaktor portalu, mgr Michał Bednarczyk – sekretarz redakcji portalu), połączone z dyskusją z gośćmi; film wspomnieniowy KMH UMCS odśpiewujący zainteresowanym wszelkie projekty, warsztaty, konkursy, spotkania itp. zorganizowane przez Koło; wybrane projekty organizacji (*Rajd po Lubelszczyźnie Nieznanej*, prezentacja i dyskusja: mgr Jan Szajowski, KMH UMCS; *e-TV Historia*, prezentacja i dyskusja: mgr Paulina Litka, KMH UMCS; *Geocaching: historyczne skrzynki miasta Lublina*, prezentacja i dyskusja: mgr Paulina Litka, Wojciech Górniak oraz studenci pierwszego roku studiów historycznych); wyniki konkursu *Niepodległa. Wykreuj własną Niepodległą* – wyłonienie laureatów najlepszych prac konkursowych. Zwieńczeniem uroczystości był projekt historyczno-muzyczny *Based On A True Story* (B.O.a.T.S.), czyli rap, beatbox i historia w jednym; wystąpili: mgr Andrzej „Andy” Dąbrowski (legendarny beatboxer, działający na scenie od 1988 r.) i mgr Patryk „Pasut” Płoki-

• Podziękowania dla dr Ewy Solskiej – opiekunki koła

Fot. Gabriela Winiarczyk, KMH UMCS Lublin

ta (pochodzący z Radomia muzyk i poeta) – absolwenci studiów historycznych na naszej Alma Mater oraz członkowie Koła czynni w działalności pozauniwersyteckiej.

Jubileusz 10-lecia KMH UMCS Lublin (tak ważny dla organizacji, jej członków) nie stanowił „zwykłego podsumowania” dotychczasowej działalności Koła, ale przede wszystkim niniejszy jubileusz to „siła napędowa” do dalszej, owocnej pracy.

Wydarzenie było objęte patronatem medialnym: Telewizji Akademickiej TV UMCS oraz portalu internetowego ohistorie.eu.

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim gościom za miło spędzony czas, niecodzienną dyskusję oraz niezapomniane chwile, które na długo pozostaną w naszej pamięci, a także patronom medialnym za wsparcie i pomoc.

mgr Paulina Litka,
przewodnicząca Koła
Metodologicznego Historyków
UMCS Lublin

• Podziękowania dla dr. hab. Marka Woźniaka, prof. nadzw. UMCS, prodziekana ds. studenckich

Fot. Gabriela Winiarczyk, KMH UMCS Lublin

W listopadzie 2018 r. w siedzibie The Artworkers Guild przy Queens Square 6 w Londynie miała miejsce wystawa *The Sphinx Project – Repositories of Forgotten Dreams*. Jej współautorami byli: profesor Grzegorz Dobiesław Mazurek, dr hab. Marek Letkiewicz (pracownicy Zakładu Sztuk Mediów Cyfrowych ISP WA UMCS) oraz konserwator zabytków i złotnik Elizabeth Ball.

Na potrzeby wystawy zaprojektowano 12 tryptyków o wymiarach 1x3 m. Tworzą one koncepcyjną całość, ale każdy z nich ma cechy dzieła autonomicznego i może być eksponowany oddzielnie. Realizacje wykonane zostały w technologii *mixed media* i łączą w sobie kompetencję trzech odległych warsztatowo obszarów sztuki: malarstwa, grafiki CGI 3D i złotnictwa.

The Sphinx Project pomyślany jest jako realizacja artystyczna i zarazem badawcza. Intencją projektu była eksploracja przesunięć, jakie zachodzą w percepcji czasu i przestrzeni. Inspiracją dla realizacji *Sphinx Project* były kulturowe *collage's* Aby'ego Warburga *Atlas Mnemosine* (1927–1929) i Waltera Beniamina *Pariser Passagen* (1927–1940). Ale w naszej propozycji linearna narracja historyczna – zaproponowana przez tamtych autorów – ustępuje ahistorycznemu obrazowi symultanicznej przestrzeni kulturowej. Jej metaforą może być widok nocnego, rozgwieżdżonego nieba. Światła gwiazd należących do różnych galaktyk, dochodzące z różnych odległości, wystane w różnym czasie łączą się w oku i umyśle obserwatora w jeden spójny obraz, domagający się interpretacji.

Podobnych wrażeń doświadczają współczesny człowiek zatopiony w medialnym świecie. Docierają do niego informacje z odległych epok i miejsc, przefiltrowane przez różnorodne narracje historyczne i światło-

The Sphinx Project – Repositories of Forgotten Dreams w The Artworkers Guild w Londynie

• Elizabeth Ball (współautorka realizacji) przy jednym z tryptyków

Fot. Grzegorz Dobiesław Mazurek

poglądowe nastawienia grup interesu, których pierwotne znaczenia trzeba wydobywać spod nawarstwień interpretacyjnych.

Arcyciekawym laboratorium ogniskującym takie stany są przeobrażenia zachodzące ostatnio w reinterpretacji recepcji muzeum. Otaczają nas tam artefakty, często o odległej proveniencji. Reorientacja doświadczenia czasu i przestrzeni, jaka dokonuje się w tym środowisku, prowadzi do osunięcia się czasu w przestrzeń wizualnej symultaniczności. Idzie za tym zmiana koncepcji muzeum i przekierowanie akcentów w naszym nastawieniu do tej instytucji. Muzeum, jako środek przekazu, przestaje być magazynem zabytkowych rzeczy, a staje się repozytorium bogactwa tropów pozaczasowej wyobraźni ludzkiej.

Skanowanie przez nasz umysł tej kulturowo symultanicznej przestrzeni prowadzi do przekraczania granic racjonalności i poczucia intuicyjnego dotknięcia tajemnicy. Stąd nazwa projektu *Sphinx*, nawiązująca do ikony tego, co zagadkowe.

• Fragment portalu siedziby The Artworkers Guild przy Queens Square 6 w Londynie

Fot. Grzegorz Dobiesław Mazurek

Sphinx Project „ulepiony” jest z cyfrowej „gliny”, z łańcuchów „0” i „1”, które są wynikiem skanowania arcydzieł rzeźby starożytnego Egiptu, Grecji i Rzymu, eksponowanych w British Museum w Londynie. Dzięki uprzejmości tej instytucji zgromadziliśmy kilkadziesiąt pełnych zestawów cyfrowych danych, ujmujących opisane artefakty od strony modelowania i tekstuowania. Wynik na-

szych prac nie jest ich reprodukcja ani kopia. Otrzymaliśmy cyfrowe klony, które są obiektami autonomicznymi 3D, choć wizualnie homogenicznymi w stosunku do aury arcydzieł, do których się odwołują. Zwracamy się przez nie do stojących za nimi mitów i narracji historycznych, które są najtrwalszą materią świata wartości ludzkich.

Otwarcie takiej perspektywy stało się możliwe dzięki cyfrowej technologii fotogrametrii, użytej jako narzędzie badawcze i płaszczyzna kreacji. Skorzystaliśmy z programu Agisoft PhotoScan, przeznaczonego do tworzenia precyzyjnych modeli 3D, na bazie cyfrowych zdjęć. Oprogramowanie zostało opracowane przez Agisoft LLC z siedzibą w Sankt Petersburgu w Rosji. Program umożliwia dopasowywanie zdjęć, triangulację lotniczą i bliskiego zasięgu, gene-

rowanie chmury punktów, generowanie modeli wielokątów, ustalanie układu współrzędnych, sporządzanie cyfrowych modeli terenu (DEM), generowanie ortofoto, georeferencje poprzez logi i/lub GCP, wielospektralne przetwarzanie obrazowości, odbudowę 4D dynamicznych scen, obsługę skryptów Pythona.

Wirtualne trójwymiarowe klony brył i tekstur skanowanych w British Museum arcydzieł sztuki, wybudowane przy użyciu technologii generowania obrazów cyfrowych 3D, wspartej metodami widzenia komputerowego, stały się technologicznym i mentalnym fundamentem tego projektu w myśl zasady: narzędzia, za pomocą których pracujemy, wpływają na to, jak myślimy.

W kontekście tego stwierdzenia nie jest rzeczą przypadku, że wystawa *The Sphinx Project* miała miejsce

właśnie w siedzibie The Art Workers' Guild przy Queen Square 6 w Londynie. Organizacja ta skupia dziś ponad 350 artystów, architektów, filmowców, projektantów i specjalistów związanych z ponad 60 kreatywnymi dyscyplinami sztuk wizualnych. Gildia utworzona została w 1884 r. przez młodych architektów i projektantów spod znaku *Arts and Crafts*. W założeniu do dziś jest to miejsce spotkania na równych prawach sztuki pięknej i sztuki stosowanej w dialogu z nowoczesnym wzornictwem. Propagowanie przez Gildię – od momentu jej założenia – szacunku do technologii warsztatu artystycznego jako istotnej wartości humanistycznej jest również tym elementem, do którego odwołuje się metodologia opartej na technologii cyfrowej realizacji *The Sphinx Project*.

Marek Letkiewicz

Zhejiang University of Technology: "The 4th Mogan Mountain International Summit on Green Pharmaceuticals"

Pod koniec 2018 r., w dn. 26 listopada–1 grudnia, delegacja UMCS-u w składzie: Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, trzej pracownicy Wydziału Biologii i Biotechnologii (WBiB): dr hab. Joanna Czarnecka – prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą; dr hab. Anna Jarosz-Wilkotazka, prof. UMCS; prof. dr hab. Marek Tchórzewski oraz dr hab. Dorota Kołodyńska prof. UMCS – prodziekan ds. Dydaktyki Wydziału Chemii (WCh) uczestniczyła w międzynarodowej konferencji naukowej poświęconej zielonej farmacji, która odbyła się w Deqing koło Hangzhou we wschodnich Chinach.

• Delegacja UMCS-u przed Deqing International Conference Center

Już po raz drugi zostaliśmy zaproszeni do udziału oraz współorganizowania tego wydarzenia przez prof. Weike Su, dziekana The College of Pharmaceutical Science oraz dyrektora Collaborative Innovation Center of Yangtze River Delta Region Green Pharmaceuticals, Zhejiang University of Technology. Oba Uniwersytety współpracują od kilku lat, a efektem tej współpracy jest m.in. utworzenie w lipcu

2017 r. Polsko-Chińskiego Centrum Badawczego Green Pharmaceuticals, mieszczącego się w budynku Ecotech Complex.

Podczas dwudniowej konferencji (29–30 listopada) wygłoszono 37 referatów w czterech sesjach tematycznych. Członkowie naszej delegacji wzięli w niej czynny udział, przedstawiając trzy referaty: *Immobilized Biocatalysts for Dyes Synthesis – What, How and Why?* (dr hab. Anna Jaro-

sz-Wilkotazka, prof. UMCS; Zakład Biochemii, WBiB); *New Aspects of Ion Exchange Application in Green Pharmacy* (dr hab. Dorota Kołodyńska, prof. UMCS; Zakład Chemii Nieorganicznej, WCh); *Plant-Ribosome-Inactivating Proteins: Biotechnology and Crossroads* (prof. dr hab. Marek Tchórzewski, Zakład Biologii Molekularnej, WBiB). Ponadto prof. Marek Tchórzewski i dr hab. Dorota Kołodyńska, prof. UMCS zostali zaproszeni

• Seminarium naukowe w Collaborative Innovation Center of Yangtze River Delta Region Green Pharmaceuticals

do poprowadzenia tematycznych sesji referatowych.

Efekt wizyty w Zhejiang University of Technology w 2017 r. było podpisanie czterech partnerskich umów na realizację projektów badawczych. Podczas tegorocznego pobytu wzięliśmy udział w seminarium naukowym odbywającym się w Collaborative Innovation Center of Yangtze River Delta Region Green Pharmaceuticals. Jego głównym celem było zaprezentowanie dorobku oraz zainteresowań naukowych czterech młodych naukowców, którzy od 2019 r. będą prowadzić badania naukowe na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Yan Chen będzie przez sześć miesięcy realizować projekt *Biotechnology of Laccase (BioLac)* w zespole dr hab. Anny Jarosz-Wiłołazkiej, prof. UMCS; Yigong Chen dołączy na pół roku do zespołu dr hab. Doroty Kołodyńskiej, prof. UMCS w celu reali-

zacji tematu *Heavy Metal Control in Herbal Products (HMControl)*; Yutian Shao i Zhenyu Zhang dołączą do zespołu prof. Marka Tchórzewskiego i pod jego opieką będą realizować projekty *Molecular Biology of Biocompounds (MolBioCom)* oraz *Biotechnology of Bioactive Compounds (BiotCom)* odpowiednio przez 24 i 12 miesięcy.

Prawdopodobnie od 2019 r. rozpocznie się również współpraca dydaktyczna między naszym Uniwersyteciem a The College of Pharmaceutical Science i Collaborative Innovation Center of Yangtze River Delta Region Green Pharmaceuticals, Zhejiang University of Technology. Z prof. Hong Wang, prodziekan obu jednostek odpowiedzialną za sprawy dydaktyczne, którą gościliśmy na UMCS-ie

w lipcu 2017 r., uzgodniono ostatnie szczegóły umowy dwustronnej, która pozwoli na włączenie do oferty dydaktycznej Zhejiang University of Technology rocznego kursu Biological Background for Students of Pharmaceutical Sciences prowadzonego przez pracowników Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS.

Tradycją wizyt w Hangzhou stała się spotkania z przedstawicielami tamtejszego świata sztuki. W tym roku również zostaliśmy bardzo ciepło przyjęci przez Mistrza prof. He Shuifa, zaprzyjaźnionego od 2012 r. z Uniwersyteciem Marii Curie-Skłodowskiej, jego uczennicę dr Zhang Biyun oraz prof. Weike Su, którego pasją, jak się okazało, jest malarstwo.

Joanna Czarnecka

• Młodzi naukowcy z ZJUT, którzy przyjadą do Polski, wraz z opiekunami naukowymi. Od lewej: Yigong Chen, Dorota Kołodyńska, Yan Chen, Anna Jarosz-Wiłołazka, Joanna Czarnecka, Radosław Dobrowolski, Zhenyu Zhang, Marek Tchórzewski, Yutian Shao

Książka *Orzeł i reszta* Leopolda Ungera przetłumaczona na język francuski. Niewątpliwy sukces Pracowni¹ prowadzonej przez prof. Iwonę Hofman

Spotkanie poświęcone publicystyce Leopolda Ungera i dziennikarstwu poważnemu odbyło się w Domu Polski Wschodniej w Brukseli 7 grudnia 2018 r.

inicjatorką wydarzenia była dziekan Wydziału Politologii – prof. Iwona Hofman, a organizatorem Biuro Promocji Nauki PolSCA Pol-

skiej Akademii Nauk w Brukseli wraz z Biurem Województwa Lubelskiego w Brukseli. Pretekstem stało się francuskie tłumaczenie kultowej już

¹ Pracownia Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu afiliowana jest przy Zakładzie Dziennikarstwa Wydziału Politologii UMCS. Została powołana uchwałą Senatu uczelni 30 czerwca 2010 r. Badania Pracowni koncentrują się wokół polskiego piarstwa emigracyjnego XX w. i dorobku paryskiej „Kultury” Jerzego Giedroycia. Pracownia przyznaje co-roczenie Stypendium im. Leopolda Ungera oraz Nagrodę im. Jerzego Giedroycia.

Fot. Mateusz Kasiak / Artur Godziszewski

• Robert Sołtyk

Fot. Mateusz Kasiak / Artur Godziszewski

• Marek Unger

książki wybitnego „Brukselczyka” pt. *Orzeł i reszta*². „Uważam, że dziennikarstwo to zawód, a nie powołanie ani misja, że ułatwić ma nie naprawę świata, zwłaszcza na idealny i na siłę, a jego zrozumienie i demistyfikację. Mój rodowód sprawił, że jestem sceptyczny, a nawet nieufny wobec wszelkich prób ideologicznego ratowania ludzkości. Moje doświadczenie nauczyło mnie, że istnieje tylko jeden prawdziwy podział na świecie: za czy przeciw wolności, za czy przeciw totalitaryzmowi; reszta to folklor” – pisał dziennikarz w wydanej w 1986 r. przez Instytut Literacki w Paryżu książce *Orzeł i reszta*.

Teraz refleksje Ungera, a właściwie Mathila, bo pod takim nazwiskiem znany jest zachodnioeuropejskiemu odbiorcy, będą mogli poznać francuskojęzyczni czytelnicy. Książka ukazała się w 2017 r. pod tytułem *L'Aigle et le reste. Et le reste. Vu de Bruxelles*. Wersja francuska została uzupełniona o publicystykę Ungera z lat 1987–2000, czyli o tzw. teksty „Widziane z Brukseli” pisane dla paryskiej „Kultury” Giedroycia.

– Uzupełniony materiał ułożony jest w bloki problemowe, według hierarchii ważności samej oceny tekstów danych przez Ungera, jak również znaczenia tych tekstów w programie politycznym „Kultury” – tłumaczy prof. Iwona Hofman. Na podstawie analizy tekstów „Brukselczyka” możemy powiedzieć, że jego geopolityczne pióro da się podzielić na cztery etapy, albo inaczej – w jego publicystyce możemy wyodrębnić cztery bloki problemowe. – To problematyka wschodnia czy środkowowschodnia, walka supermocarstw, jednocząca się Europa

i problemy Europy Zachodniej – dodaje prof. Hofman.

W brukselskim spotkaniu udział wzięli także byli współpracownicy i członkowie rodziny Leopolda Ungera, stąd nie zabrakło uwag na temat stylu jego pracy. – Jego publicystyka jest bardzo gęsta, a zarazem interesująca. Nigdy nie miał problemu żeby wypełnić szpaltę. Pisał barwnie, błyskotliwie, a zarazem zwięźle i w punkt, i to o polityce międzynarodowej. To on wyniósł polskie dziennikarstwo na światowe salony – wspomina Robert Sołtyk, który był wydawcą tekstów Ungera w „Gazecie Wyborczej”. – To była ciężka praca, 24 godziny na dobę, dużo spotkań, dużo czytania, dużo rozmów – wspomina ojca Marek Unger.

Uczestnicy zwracali uwagę także na aktualność problemów podejmowanych przez Ungera, a także jego my-

ślenie o dziennikarstwie jako takim. – Wiele się w dziennikarstwie zmieniło, mamy przede wszystkim media elektroniczne, ale z perspektywy 20, 30 lat jego teksty są nadal świeże [...] Dla przykładu powiem tylko, że Unger nigdy nie był euroentuzjastą, ale był zwolennikiem integracji europejskiej. Posiadał wielką dziennikarską intuicję. To można wyczytać z jego tekstów – mówi prof. Małgorzata Molęda-Zdziech, kierownik Biura PolSca PAN w Brukseli.

Podczas spotkania realizowane były zdjęcia do pierwszego filmu dokumentalnego o Leopoldzie Ungere. Autorem projektu jest doktorant Wydziału Politologii Mateusz Kasiak, a projekt uzyskał wsparcie Urzędu Miasta Lublina. Premiera zaplanowana jest na koniec stycznia 2019 r.

Mateusz Kasiak

Fot. Mateusz Kasiak / Artur Godziszewski

• prof. Iwona Hofman

2 L. Unger, *L'Aigle et le reste. Et le reste. Vu de Bruxelles*, tłum. T. Stróżyński, wstęp I. Hofman, wyd. Fundacja Terytoria Książki, Gdańsk-Paryż 2017.

Archeologia + cierpliwość = naukowe żniwa

W roku 2014 relacjonowałem na łamach „Wiadomości Uniwersyteckich” sukces interdyscyplinarnego projektu kierowanego przez mgr. Tadeusza Wiśniewskiego z Instytutu Archeologii UMCS, którego zwieńczeniem była anglojęzyczna monografia *Klementowice. A Magdalenian site in eastern Poland* (Lublin 2015)¹. Książka błyskawicznie znalazła uznanie w środowisku badaczy schyłkowego paleolitu, co dokumentowały nie tylko gratulacje płynące dosłownie z całego świata i nieustające prośby o przysłanie egzemplarza książki nadchodzące z różnych bibliotek, ale również entuzjastyczne, wyczerpujące jej recenzje. Pierwsza ukazała się na stronach 331–339 12 tomu „Analecta Archaeologica Resoviensia” już w 2017 r. (Marta Połtowicz-Bobak, Tadeusz Wiśniewski (ed.) *Klementowice. A Magdalenian site in eastern Poland, Institute of Archaeology Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Lublin, 2015, 346 pp.*); kolejna w tym samym roku w prestiżowym, amerykańskim „Journal of Anthropological Research” (Lawrence Guy Straus, University of New Mexico, *Klementowice. A Magdalenian Site in Eastern Poland. Tadeusz Wiśniewski, ed. Lublin: Maria Curie-Skłodowska University, 2015, 376 pp., plus a DVD. No price, cloth. ISBN 978-83-61144-86-1.*), ale największe wrażenie zrobiła opinia opublikowana w 2018 r. w jednym z najważniejszych dla świata badaczy epoki kamienia czasopiśmie – „Quäter” (tom 64, s. 285–

–287), napisana przez jeden z największych światowych autorytetów w tej dziedzinie – prof. Romualda Schilda. Zacytuję tylko jej zakończenie:

It is time to wrap up this review. For options reasons, the comprehensive publication of the material from Klementowice is an important event in the attempts to understand the significant role of the Magdalenian in changing Late Paleolithic Europe. Despite its jerkwater location in the Magdalenian eastern province, the Klementowice Settlement bears all the full blown east German-Moravian-Polish Late Magdalenian macroregion [...]. **This, and the attractive production of the Klementowice Book, would make it a pièce de résistance on a shelf of any respectable archaeological library.**

Zdanie tak wybitnego specjalisty, znanego z bezkompromisowości w ocenie poczyniń naukowych idącej w parze z bezwzględną surowością, jest powodem do oczywistej dumy nie tylko dla autora projektu i książki, ale również dla całego zespołu Instytutu Archeologii UMCS. Jest bowiem kolejnym dowodem na to, że prowadzimy badania zgodne z najwyższymi standardami i na najwyższym poziomie. Ponieważ duża część naszych poczyniń jest dziełem młodszych ode mnie koleżanek i kolegów, to moje oczekiwania co do przyszłości archeologii UMCS muszą być optymistyczne.

Andrzej Kokowski

¹ A. Kokowski, *Klementowice. Archeologiczny projekt – efektywny i efektowny*, „Wiadomości Uniwersyteckie” 2014, nr 3 (203), s. 37; tenże, *Archeologiczna korona na 70-lecie UMCS*, „Wiadomości Uniwersyteckie” 2014, nr 6 (206), s. 52.

• Podczas obrad

Konferencja „Znaczenie filozofii Oświecenia w kulturze europejskiej”

W dn. 6–7 grudnia 2018 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Znaczenie filozofii Oświecenia w kulturze europejskiej”. Jej organizatorem był Zakład Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej kierowany przez dr hab. Honoratę Jakuszkę, prof. UMCS. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele siedmiu polskich ośrodków naukowych (UMK, UAM-u, UJ-otu, UW, KUL-u, UKSW i UMCS-u).

Przedmiotem referatów i dyskusji były wątki z zakresu filozofii przyrody, antropologii, etyki, estetyki i epistemologii wybranych reprezentantów myśli oświeceniowej (takich jak: Karl Linneusz, Johann Gottfried Herder, Immanuel Kant, John Locke, Anthony Ashley Cooper Shaftesbury, Francis Hutcheson, George Berkeley, Denis Diderot, Étienne Bonnot Condillac, Jeremy Bentham, Donatien Alphonse François de Sade,

Sophie de Grouchy). Podejmowane były także próby całościowego ujęcia specyfiki epoki, zwanej Oświeceniem, wiekiem rozumu, wiekiem sokratycznym lub wiekiem krytyki, ze zwróceniem uwagi na radykalne i umiarkowane stanowiska. Nie zabrakło również odniesień do sporów współczesnych, np. kognitywizmu

z nonkognitywizmem, na temat natury treści percepcji. Przedstawione zostały współczesne próby restytucji oświeceniowych mitów.

Warto wspomnieć, że była to piąta konferencja cykliczna pod tytułem „Znaczenie filozofii Oświecenia w kulturze europejskiej”. Pierwsza konferencja została zorganizowana

przez Zakład Historii Filozofii Nowożytnej UMCS w 2014 r., druga – przez UMK w 2015 r., trzecia – przez UJ w 2016 r., czwarta – przez UAM w 2017 r.

Rezultaty konferencji zostaną opublikowane w czasopiśmie internetowym „Kultura i Wartości”.

Honorata Jakuszko

Z wizytą w izraelskich placówkach oświatowych

Dr hab. Teresa Parczewska, prof. UMCS z Instytutu Pedagogiki, w dn. 24–30 listopada 2018 r. przebywała na międzynarodowym seminarium edukacyjnym na temat: *Organizacja i zarządzanie oświatą w Izraelu*. Program seminarium obejmował zagadnienia z zakresu organizacji edukacji w placówkach szkolnych: izraelskich i palestyńskich, informacje na temat doskonalenia zawodowego nauczycieli, wizyty w placówkach przedszkolnych i szkolnych, Tel Aviv University oraz Bethlehem University, a także wizy-

Fot. Teresa Parczewska

tę w Bibliotece Narodowej w Jerozolimie – National Library of Israel. Niezwykle interesujące były spotkania z kadrą pedagogiczną, które miały na celu wymianę poglądów i doświadczeń, dyskusje dotyczące metodyki nauczania dzieci i młodzieży oraz kształcenia nauczycieli. W Dar Al-Tifel Al-Arabi School najmłodsze dzieci przygotowały prace plastyczne przedstawiające polską flagę. Wyjazd pozwolił na nawiązanie kontaktów zarówno z pracownikami naukowymi, jak i nauczycielami-praktykami.

dr hab. Teresa Parczewska

Fot. Teresa Parczewska

Fot. Teresa Parczewska

II Seminarium Naukowe „Język w mediach”

Fot. Alena Podviazkina

II Seminarium Naukowe „Język w mediach” odbyło się 7 grudnia 2018 r. na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Instytucjonalnymi organizatorami spotkania były: sekcja „Język w mediach” Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej oraz Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie.

Z ramienia tych instytucji pracami organizacyjnymi koordynowali profesor w Zakładzie Dziennikarstwa UMCS w Lublinie – dr hab. Danuta Kępa-Figura, pełniącą funkcję przewodniczącej sekcji „Język w mediach” Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, oraz prorektor ds. kształcenia Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, członek sekcji „Język w mediach”, prof. dr hab. Bogusław Skowronek – oboje będący członkami Prezydium Komisji Mediolingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Slawistów.

W ramach seminarium wygłoszono cztery referaty dotyczące lingwistyki mediów. Wystąpienie na temat *Automatyczna analiza argumentacji w mediach społecznościowych* przygotował zespół badawczy z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – prof. dr hab. Jerzy Gołuchowski, dr Barbara Filipczyk i dr Dorota Marquardt. Referat *Językowe elemen-*

ty autopromocyjne w przekazach informacyjnych prasy, radia i telewizji wygłosił dr Krzysztof Kaszewski z Uniwersytetu Warszawskiego. Problematykę dyskursu filmowego jako odmiany dyskursu medialnego w referacie *Język w filmie. Ujęcie mediolingwistyczne* przedstawił prof. dr hab. Bogusław Skowronek (UP). Ostatni z referatów, *Fotografia prasowa jako wypowiedź dziennikarska – rozważania genologiczne*, wygłosiła dr Joanna Szyłko-Kwas z Uniwersytetu Warszawskiego.

Ważną częścią spotkania, ze względu na jego seminaryjny charakter, była długa dyskusja. II Seminarium sekcji PTKS zgromadziło 21 uczestników, w większości członków sekcji „Język w mediach” Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Wśród nich byli pracownicy nauki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (dr hab. Danuta Kępa-Figura – organizatorka spotkania,

dr hab. Anna Dunin-Dudkowska, dr hab. Agata Małyńska, dr Anna Granat, dr Magdalena Pataj, mgr Alena Podviazkina).

Pierwsze seminarium naukowe poświęcone językowi w mediach odbyło się 4 lipca 2018 r. na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Natomiast następne seminarium „Język w mediach” zostanie przeprowadzone pod koniec obecnego roku akademickiego na Uniwersytecie Warszawskim.

Alena Podviazkina

Fot. Alena Podviazkina

World Congress on Special Needs Education

Fot. Urszula Oszwa

W dn. 10–13 grudnia 2018 r. w gościnnych progach the Moller Centre, Churchill College Uniwersytetu w Cambridge w Wielkiej Brytanii odbył się światowy kongres na temat specjalnych potrzeb edukacyjnych. W konferencji wzięło udział około 400 uczestników z 76 państw świata. Uczestnikami byli badacze i edukatorzy z takich krajów, jak: Australia, Indie, Pakistan, Bahran, Singapur, Nigeria, Republika Południowej Afryki, Stany Zjednoczone, Izrael, Japonia, Luksemburg, Grecja, Portugalia.

Polskę reprezentowała dr hab. Urszula Oszwa, prof. UMCS z Zakładu Dydaktyki Instytutu Pedagogiki, z wystąpieniem pt: *Declared and real knowledge on developmental disorders in teachers from urban and rural areas* [Deklarowana i rzeczywista wiedza nauczycieli środowisk miejskich i wiejskich na temat zaburzeń rozwojowych].

Obrady kongresowe obejmowały następujące formy aktywności konferencyjnej: a) wykłady zaproszonych mówców, tzw. *keynote speakers*; b) sesje plenarne, poświęcone prezentacjom rezultatów badań naukowych i dydaktycznych realizowanych w ramach edukacji inkluzyjnej; c) warsztaty, w których interaktywnie ukazywano sposoby pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyj-

nymi w różnych systemach kształcenia; d) prezentacje i wystąpienia wirtualne; e) sesje plakatowe; f) panel interakcyjny – *networking*, przeznaczony na nawiązanie międzynarodowych i międzyuczelnianych kontaktów naukowo-badawczych.

Wykłady plenarne wygłosili: a) Debbie Holley – profesor Innowacyjnego Nauczania (Learning Innovation) oraz dyrektor the Centre for Excellence in Learning z Bournemouth University w Wielkiej Brytanii; b) Alan Hodkinson, Ph.D., Associate Professor for Learning Support in Schools w Instytucie Edukacji i Niepełnosprawności (Department of Disability and Education) z Hope University w Liverpoolu; c) Kuriaki Messiou – profesor edukacji Uniwersytetu w Southampton, UK; d) Steven

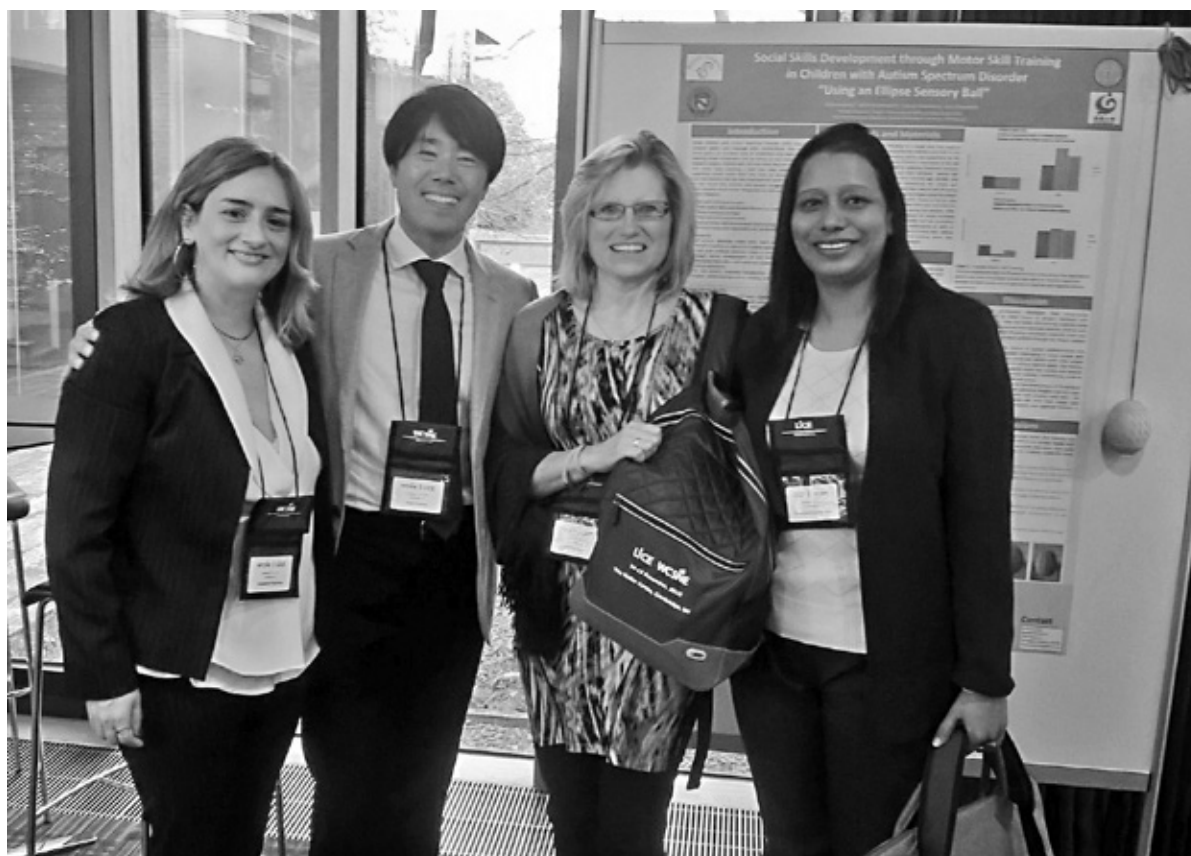
Rutherford – profesor Uniwersytetu w Cardiff, UK oraz e) Nidhi Singal, Ph.D., z Instytutu Edukacji Uniwersytetu w Cambridge, UK. Problematyka wykładów dotyczyła edukacji włączającej w szerokim kontekście.

W wykładzie zatytułowanym *Create, share, inspire: Exploring the possibilities of global collaboration* [Twórz, dziel się, inspiruj: eksplorowanie możliwości globalnej współpracy] prof. Holley poszukiwała odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób przełamywać bariery i zachęcać studentów do komunikacji, współpracy i współtworzenia w procesie uczenia się. Ukazała ona nowatorskie możliwości edukacji z zastosowaniem technologii cyfrowej oraz sposoby tworzenia programów do multimedialnego kształcenia dużych grup studentów różnych kierunków, w tym medycznych, pielęgniarstwa, z możliwością digitalnej symulacji interakcji z pacjentami z różnymi schorzeniami.

Dr Alan Hodkinson zatytułował swój wykład: *Special need education*

Fot. Urszula Oszwa

Fot. Urszula Osma

and inclusion: Moving forward but standing still? A critical reframing of some key issues [Edukacja włączająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: Idziemy do przodu czy stoimy w miejscu? Krytyczne ujęcie zagadnień kluczowych]. Przedstawił on inspirujące refleksje krytyczne z perspektywy wielu lat doświadczeń w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z mózgowym porażeniem dziecięcym. Ukazując przykładowe podejścia do analizowanego zagadnienia, zestawiał kontrastowo początki swojej praktyki zawodowej w latach 80. z metodami edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami stosowanymi obecnie w Wielkiej Brytanii.

Profesor Kyriaki Messiou podzieliła się przemyśleniami opartymi na wstępnych wynikach badań realizowanego aktualnie projektu naukowo-dydaktycznego, który obejmuje 30 szkół oraz 5 uniwersytetów w pięciu krajach Europy. W wykładzie zatytułowanym: *Students' voices: Pathways towards inclusion education* [Opinie uczniów: kierunki edukacji włączającej], przedstawiła ona szereg

interesujących technik angażujących uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w dialog i dyskusję związane z ich doświadczeniami w szkole, otwierające szeroką perspektywę spostrzegania ich problemów i potrzeb przez nauczycieli i dyrektorów placówek oświatowych.

Profesor Stephen Rutherford przedniósł debatę na poziomie edukacji wyższej, prezentując przejście uczniów ze szkoły średniej na uczelnię jako szczególnie skomplikowany proces kształtowania własnej tożsamości. Wykład, zatytułowany: *Knocking at the door of the Academy: Managing transition to higher education* [Pukając do drzwi akademii: radzenie sobie studentów z przejściem na poziom edukacji uniwersyteckiej], zawierał liczne przykłady strategii opartych na analizach prowadzonych metodą jakościową, które ukazywały złożoność procesu adaptacji studentów różnych kierunków do sposobów uczenia się na poziomie akademickim oraz funkcjonowania w świecie uniwersyteckim z płynnym przygotowaniem do adaptacji na rynku pracy.

Dr Nadhi Singal dokonała wnikliwej analizy obecnych systemów edukacji włączającej w krajach rozwijających się, akcentując ich ciągłe niedostatki w kontekście jakości życia i kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na terenach dotkniętych ubóstwem. W wykładzie zatytułowanym *Education of children with disabilities: Reflections from the Global South. Moving from promises to action* [Edukacja dzieci z zaburzeniami: refleksje z krajów rozwijających się. Od obietnic do działania] przedstawiła aktualną sytuację dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w krajach ubogich, a także zaproponowała model zmian w prawach, środkach i zasobach psychoedukacyjnych, mający na celu radykalną poprawę sytuacji kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w krajach, takich jak Pakistan, Afganistan, Indie.

Ze względu na dużą liczbę uczestników i światowy charakter kongresu liczne sesje plenarne realizowane były równolegle w tym samym czasie, co dawało możliwość wystąpienia wielu uczestnikom, jednak

utrudniało udział we wszystkich wydarzeniach. Liczne sesje plenarne ogniskowały badaczy wokół wielu pokrewnych zagadnień, takich jak: a) odmienność i równość w procesie edukacji; b) edukacja włączająca na świecie; c) specjalne potrzeby edukacyjne a kulturowe modele zaburzeń rozwojowych; d) programy kształcenia ogólnodostępnego a specjalne potrzeby edukacyjne uczniów; e) specjalne potrzeby edukacyjne a nowoczesne technologie nauczania; f) metodologia pomiaru efektywności uczenia się i nauczania; g) pisanie, czytanie i kształcenie językowe dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W ramach warsztatów zaprezentowane zostały m.in. interesujące propozycje rozwoju funkcji zarządzających oraz tzw. kompetencji miękkich u dzieci z trudnościami w uczeniu się (*Executive function and soft skills for students with learning disabilities*), a także korzyści płynące z podejścia wielomodalnego w uczeniu się i nauczaniu (*The benefits of a multimodality approach to teaching*

and learning). Oba warsztaty zostały przeprowadzone przez dr Carol Anne Cao z USA w dynamiczny, kreatywny i interakcyjny sposób i wniosły wiele interesujących informacji dotyczących: a) prostych interwencji usprawniających codzienne życie dzieci z ADHD oraz b) praktycznej weryfikacji indywidualnych stylów uczenia się i nauczania uczestników spotkania w kontekście ich wcześniejszej wiedzy na ten temat.

W programie kongresu zaplanowano również wycieczkę po Cambridge z przewodniczką, która ukazała wielobarwną atmosferę i klimat akademickiego miasta z jedną z najstarszych uczelni w Europie o ponad 800-letniej tradycji (za datę założenia University of Cambridge przyjmuje się 1209 r.), kształcąca rokrocznie około 20 tysięcy studentów z całego świata, pozostających pod opieką 8 tysięcy pracowników naukowych w 31 autonomicznych kolegiach. Najbardziej znane to: Peterhouse, King's College, Trinity College, Christ's, Clare College, St. Edmund's, Darwin College, Corpus Christi, Downing, Em-

manuel, Fitzwilliam, Girton, Homerton, Newnham, Pembroke, St John's College. Studiowało tu wiele znamiennych postaci, reprezentujących niemal wszystkie dziedziny wiedzy, polityki i życia społecznego, a 118 otrzymało Nagrodę Nobla.

Kongres uwzględniał także tzw. *Networking*, co w praktyce oznaczało sposobność do nawiązywania kontaktów naukowych, badawczych i dydaktycznych z licznymi uczestnikami konferencji – pracownikami uniwersytetów nie tylko na terenie Europy, ale także na innych kontynentach. Na tym tle obiecująco zapowiadają się kontakty dydaktyczne oraz naukowo-badawcze nawiązane przez dr hab. Urszulę Oszwę z partnerami spoza Europy – Japonii, Izraela oraz Republiki Południowej Afryki. Kongres stanowił okazję do inspirujących dyskusji na tematy edukacyjne, a debatom towarzyszyło motto Nelsona Mandeli: „Education is the most powerful weapon which you can use to change the world” [Edukacja jest najsilniejszą bronią, która może zmienić świat].

dr hab. Urszula Oszwa

Konferencja „Problemy współczesnej rzeczywistości translacyjnej i nauki o translacji”

W dniu 7 grudnia 2018 r. w Sali obrad Rady Wydziału Humanistycznego odbyła się konferencja organizowana przez Zakład Lingwistyki Stosowanej pt. „Problemy współczesnej rzeczywistości translacyjnej i nauki o translacji”. Konferencja trwała od godziny 8.00 do 18.50 i odbywała się w dwóch sesjach. W otwarciu konferencji uczestniczyła dr hab. prof. UMCS Irmína Wawrzyczek (prodziekan Wydziału Humanistycznego). Zaraz po oficjalnym otwarciu z referatem wystąpił prof. dr hab. Sambor Grucza z Uniwersytetu Warszawskiego z referatem pt. *O konieczności predykcji zadań badawczych trans-*

latoryki, a następnie dr hab., prof. UW. Anna Małgorzewicz z Uniwersytetu Wrocławskiego z wykładem pt. *Problem translacyjny w rzeczywistości translodydaktycznej*. Po przerwie kawowej wystąpił zaś prof. dr hab. Roman Lewicki (UMCS) z wykładem pt. *Wymiar kulturowy w przekładach tekstów użytkowych* oraz dr hab. prof. UMCS Jerzy Żmudzki (UMCS) z referatem pt. *Kilka refleksji nad aktualnym stanem nauki o translacji*. Po tych wystąpieniach były referaty pozostałych uczestników konferencji, którzy przybyli z Krakowa (Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Pedagogiczny), Wrocławia (Uniwersytet Wrocławski),

Warszawy (Uniwersytet Warszawski), Torunia (Uniwersytet Mikołaja Kopernika) oraz Gdańska (Uniwersytet Gdański) i Lublina (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Katolicki Uniwersytet Lubelski). Łącznie czynnie uczestniczyło w konferencji 26 osób z ośmiu ośrodków naukowych. W Komitecie Naukowym byli: prof. dr hab. Monika Adamczyk-Garbowska, dr hab. prof. UMCS Jarosław Krajka, dr hab. prof. UMCS Jerzy Żmudzki, dr hab. Joanna Pędzisz, dr Zoja Kuca, dr Agnieszka Mierzwinska-Hajnos, dr Rafał Augustyn, zaś komitet organizacyjny reprezentowali dr Marcin Mizak i dr Jolanta Knieja.

Olga Iakovleva

Świątecznym krokiem

Ostatnie tygodnie roku to czas podsumowań. Zastanawiamy się nad tym, co udało nam się osiągnąć w ostatnim czasie, planujemy, jaki będzie nadchodzący nowy rok, ale przede wszystkim przygotowujemy się do świąt Bożego Narodzenia.

O krok od rekrutacji

Początek grudnia obfitował w przedsięwzięcia realizowane w ramach rekrutacji do Samorządu Studentów. Zadaniem uczestników było stworzenie projektów, które sprzyjać będą poszerzaniu wiedzy i pogłębianiu integracji społeczności akademickiej. Pod koniec roku efektem tych działań były aż cztery wydarzenia organizowane w Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka”. Drużynowe zawody umysłowe, wieczór z planszówkami, a może warsztaty taneczne? Dla nas nie ma rzeczy niemożliwych! Zawsze kiedy chodzi o zdobywanie wiedzy i dobrą zabawę, jesteśmy na tak, a czasem staramy się nawet pomóc tym bardziej potrzebującym.

Szkolimy się

W dn. 7–9 grudnia zorganizowaliśmy wyjazd szkoleniowo-integracyjny dla Samorządów Wydziałowych oraz członków Zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów. Podczas szkoleń dowiedzieliśmy się, jak prezentuje się struktura organów szkolnictwa, jak finansowana jest działalność samorządowa oraz jak przeprowadzane są konkursy grantowe. Dodatkowo dzięki przedstawicielom Instytutu Rozwoju Badań Społecznych przybliżone zostały nam najważniejsze zmiany w Konstytucji dla Nauki, relacje samorządu z biznesem, a także makieta i etykieta spotkań. Celem tego wyjazdu było jednak nie tylko zgłębianie wiedzy, ale również integracja nowo wybranych samorządowców.

Pomaganie na sportowo

Aktywność fizyczna jest ważnym elementem naszego życia, choć nie

tak ważnym jak pomaganie innym. My jednak chcieliśmy połączyć te dwie rzeczy i udało się! 13 grudnia przy współpracy z Centrum Kultury Fizycznej UMCS przeprowadziliśmy Mini-Maraton Fitness, czyli wydarzenie kierowane do studentów naszego Uniwersytetu, którzy cenią sobie aktywne spędzanie wol-

Fot. Marcin Wiechlik. Zakaz Zdjęciowania

• Wielka dama tańczy sama

Fot. Marcin Wiechlik. Zakaz Zdjęciowania

• Wielka dama tańczy sama

nego czasu. Tego dnia blisko 250 osób ćwiczyło razem z nami i co najważniejsze – wsparło odbywającą się wówczas zbiórkę żywności na rzecz lubelskiej organizacji „Gorący patrol”, która zajmuje się osobami bezdomnymi i ubogimi w najcięższym dla nich okresie, czyli podczas zimy.

Mali ludzie, lecz wielcy bohaterowie

Już po raz siódmy w dniach 17 i 18 grudnia 2018 r. na Miasteczku Akademickim i poszczególnych wydziałach naszego Uniwersytetu odbyła się akcja pod nazwą *Mali Bohaterowie*. W ramach tego przedsięwzięcia zorganizowana została zbiórka słodczych oraz produktów antyalergicznym na rzecz dzieci z Hospicjum im. Małego Księcia w Lublinie. Ponadto na niektórych stoiskach była również możliwość finansowego wsparcia tego szczytnego celu. Mamy nadzieję, że dzięki tym drobnym gestom dla dzieciaków to były wyjątkowe święta.

Wspólne kolędowanie

19 grudnia 2018 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMCS było czuć prawdziwie świąteczny klimat, a wszystko za sprawą odbywającej się tam wigilii akademickiej. Podczas wydarzenia wszyscy pracownicy oraz studenci naszego Uniwersytetu mieli okazję, by przełamać się opłatkiem i wspólnie z Zespołem Tańca Ludowego zaśpiewać najpiękniejsze polskie kolędy. Jak co roku, wigilia akademicka była więc doskonałą okazją, by całą społecznością akademicką uczcić zbliżające się święta Bożego Narodzenia.

Aleksandra Szastak

Fot. Marcin Wiechlik. Zakaz Zdjęciowania

• Wigilia Akademicka

5 i 6 grudnia 2018 r. na Wydziale Humanistycznym odbyła się świąteczna zbiórka darów dla pacjentów z Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie.

by drobiazg i pomogą w ten sposób „napełnić worek św. Mikołaja”. W tym celu Koło Młodych Dydaktyków wraz z opiekunem starało się rozpropagować akcję za pośrednictwem lokalnych mediów – TV UMCS oraz Radia Lublin, które pierwszego dnia zbiórki opublikowało na swojej stronie inter-

Fot. Beata Jarosz

„Pomóż napełnić worek św. Mikołaja” – podsumowanie akcji

inicjatorem i organizatorem akcji było studencko-doktoranckie Koło Młodych Dydaktyków działające przy Instytucie Filologii Polskiej pod opieką dr Beaty Jarosz z Zakładu Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych. W realizację całego przedsięwzięcia zostało również zaangażowane Centrum Wolontariatu Szpitala, które pomogło w dopełnieniu formalności związanych z przekazaniem podarunków na rzecz małych pacjentów.

Celem akcji było zebranie jak największej liczby niezniszczonych zabawek, gier, maskotek, książek, płyt, przyborów szkolnych i innych przedmiotów, które – podarowane pod choinkę chorym dzieciom – wywołają uśmiechy na ich twarzach. Do osiągnięcia tego zamierzenia konieczne było zaangażowanie jak największej liczby studentów, pracowników uczelni i innych osób, które zechcą dołożyć choć-

netowej wywiad z przedstawicielkami Koła – Patrycją Sulicką i Martyną Sadurską (studentki filologii polskiej; zob. <https://radio.lublin.pl/news/zbiorka-upominki-by-umilic-przedswiateczny-czas-malym-pacjentom>).

Powodzenie akcji przerosło najsmielsze oczekiwania organizatorów, gdyż udało się zgromadzić łącznie: 173 książki, 75 artykułów papierniczych (bloki, zeszyty, kredki, flamastry itp.), 73 maskotki, 55 gier planszowych i edukacyjnych, 34 zestawy puzzli, 17 kolorowanek i zeszytów z łamigłówkami dla najmłodszych oraz 49 innych upominków (figurki, piłki, ubrania itp.). Wszystkie ofiarowane przez darczyńców przedmioty Koło Młodych Dydaktyków wraz z opiekunem przekazało osobście małym pacjentom 10 grudnia 2018 r. Chcąc urozmaicić czas dzieciom z Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego, przedstawiciele Koła

przygotowali kilka atrakcji: grę w kalambrę, konkurs wokalny oraz przygotowanie ozdób świątecznych. Nie zabrakło także konkursu na najpiękniejsze kartki bożonarodzeniowe oraz wspólnego dekorowania papierowych choinek. Wspaniałą oprawę muzyczną spotkania zapewnili studenci bezpieczeństwa wewnętrznego – Eliza Ligęza i Mikołaj Opolski, którzy zaśpiewali wraz z małymi pacjentami najpiękniejsze piosenki z kreskówek.

Zbiórka darów okazała się wielkim sukcesem. Zaangażowanie wielu osób pozwoliło osiągnąć obrany cel – dziecięcą radość – i dlatego Koło Młodych Dydaktyków pragnie podziękować wszystkim, którzy umożliwili podarowanie małym pacjentom uśmiechu pod choinkę.

Patrycja Sulicka

Fot. Małgorzata Mac

W dn. 4–5 grudnia br. na Wydziale Humanistycznym odbyła się akcja charytatywna pod hasłem „Pomóż psiakom i kociakom”. Akcję na rzecz pomocy zwierzacom z Lubelskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt zorganizowało Studenckie Koło Naukowe Rusycystów pod kierunkiem opiekuna – dr Ewy Białek.

Akcja „Pomóż psiakom i kociakom”

Członkowie SKNR chętnie podjęli przedświąteczną inicjatywę opiekuna i włączyli się w działania, wnosząc swój wkład w całość tej pozytywnej akcji. Kiermasz domowego ciasta, którego przygotowaniem zajęły się studentki z Koła, połączono ze zbiórką karmy, koców

i poduszek. Na „stoisku” były szarlotki, serniki, ciasta kruche i marchewkowe (wkład finansowy własny członków Koła i opiekuna). W działania zaangażowało się dziesięcioro studentów z pierwszego, drugiego oraz trzeciego roku rusycystyki I stopnia: Kamila Głąb, Natalia Jabłońska, Dominika Kość, Ka-

tarzyna Matczuk, Karolina Rafalska, Ewa Sadura, Dominika Szubarczyk, Władysław Żmakina, a także Wojciech Czajka i Jurij Seniuta. Autorką plakatu i hasła promującego akcję SKNR jest Natalia Jabłońska, przewodnicząca Koła. Skarbonkę na datki wykonali Ewa Sadura i Władysław Żmakina. Dzięki szczodrości społeczności akademickiej, w tym studentów różnych kierunków, wykładowców, pracowników administracyjnych, podczas dwudniowego kiermaszu zbierano niebagatelną kwotę (ponad 700 zł), za którą na potrzeby zwierzątek wyma-

gających szczególnej opieki zakupiono 32 puszek karmy, dodatkowo też ekologiczny mech dla gadów z egzotarium. Zakupów dokonali przedstawiciele Koła – Wojciech Czajka i Jurij Seniuta wraz ze współorganizatorem wizyty w lubelskim schronisku – mgr Małgorzatą Nakonieczną z Pracowni Glottodydaktyki. 17 grudnia delegacja z UMCS-u (członkowie Koła, dr Ewa Białek i mgr Małgorzata Nakonieczna) przekazali zakupione dary. Podczas odwiedzin Lubelskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt delegacja wysłuchała dwóch prelekcji na temat misji schroniska oraz losów przebywających w nim zwierząt. Spotkanie prowadzili p. Dariusz Ornał, zoopsycholog, oraz p. Bartosz Gorzkowski, specjalista od zwierząt egzotycznych, którzy z wielką pasją opowiedzieli o swojej pracy oraz podopiecznych: psach, kotach, płazach i gadach. Goście z Instytutu Filologii Słowiańskiej odwiedzili ponadto część schroniska, w której przebywają psy i koty, byli również w egzotarium, w którym znalazły schronienie węże, żółwie oraz różne gatunki jaszczurek. W wyjeździe uczestniczyło jedenaścioro studentów rusycystyki I i II stopnia: Adrianna

Drela, Kamila Głąb, Natalia Jabłońska, Dominika Kość, Katarzyna Matczuk, Yana Nevidomska, Karolina Rafalska, Ewa Sadura, Dominika Szubarczyk, Wojciech Czajka i Jurij Seniuta. Dzięki uprzejmości dyrektora Centrum Promocji UMCS p. Marcina Gołębiowskiego oraz p. Beaty Wielowińskiej-Pawlak z Biura Promocji UMCS delegacja miała zapewniony transport. Organizatorzy akcji „Pomóż psiakom i kociakom” serdecznie dziękują wszystkim ofiarodawcom za hojność i wsparcie idei pomagania zwierzętom w potrzebie!

E. Białek

Źródło: strona UMCS

Fot. Yana Nevidomska

• Wizyta w schronisku

„Twój wymarzony UMCS” z SKNP „SmartCity”

19 grudnia 2018 r. w Zespole Szkół im. Mikołaja Kopernika w Beżychach odbyły się pierwsze warsztaty w ramach nowego projektu „Twój wymarzony UMCS” realizowanego przez Studenckie Koło Naukowe Planistów „SmartCity”. Projekt powstał z inicjatywy opiekuna koła – dr Dagmary Kociuby. Warsztaty prowadziły Natalia Tołtyżewska oraz Karolina Szwarzowska, wspierane przez Monikę Żyśko i Paulinę Orzeł.

W warsztatach wzięła udział III klasa o profilu technik geodeta. Celem przedsięwzięcia było pobudzenie kreatywności młodzieży i stworzenie projektu zagospodarowania przestrzeni Kampusu Zachodniego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W myśl

założeń projektowych obszar ten powinien cechować się funkcjonalnością oraz sprzyjać środowisku akademickiemu.

Uczestników warsztatów podzielono na dwie grupy, dzięki czemu powstały dwa interesujące projekty. Motywem przewodnim pierwszego

Fot. Monika Żyśko, SKNP „SmartCity”

Fot. Monika Żyła, SKNP „SmartCity”

z nich był odpoczynek i rekreacja. Ciekawym pomysłem było utworzenie sztucznego zbiornika wod-

nego wraz z plażą. Uczniowie nie zapomnieli również o zachowaniu funkcjonalności, dlatego na terenie Kampusu Zachodniego umieszczono usługi związane z potrzebami studentów, tj. ksero, stołówkę, sklep czy przystanek przy ul. Głębokiej. Natomiast drugi projekt wyróżnia się podziałem na strefy, m.in. strefę zamieszkania, strefę odpoczynku oraz strefę usługową. W projekcie zwrócono również uwagę na infrastrukturę techniczną. Uczestnicy

nie zapomnieli też o uwzględnieniu pomiarów geodezyjnych w tworzeniu obu koncepcji. Uczniowie wspierani przez mgr Justynę Falkiewicz z ogromnym zainteresowaniem i zaangażowaniem uczestniczyli w zajęciach.

Projekt „Twój wymarzony UMCS” jest realizowany w ramach grantów Biura Promocji UMCS oraz Samorządu Studentów UMCS.

Natalia Tołtyżewska
SKNP „SmartCity” UMCS

Pierwsze kroki w User-Centered Design

Fot. K. Trojan

• Uczestnicy seminarium *Dlaczego się gubimy? Czyli o wayfindingu i doświadczeniach użytkownika*

W listopadzie oraz w grudniu 2018 r. grupa studentów kognitywistyki Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS (kierowana przez dr Aleksandrę Kołtun z Instytutu Filozofii UMCS), Lubelska Grupa Badawcza oraz Koło Kognitywistyki UMCS na zlecenie kolektynu kilku.com utworzyli zespół badawczy pracujący w projekcie oznaczenia ciągów komunikacyjnych.

Zadaniem stojącym przed zespołem było przeprowadzenie wielu obserwacji i rozmów z użytkownikami parkingu CH Tatarry. Studenci rejestrowali swoje zachowania, nagrywając obraz i dźwięk, analizowali także zachowania innych osób, zaznaczając na mapach ścieżki, jakimi poruszają się osoby korzystające z parkingu. Celem analiz było ustalenie sposobów radzenia

sobie z przestrzenią, jakie wypracowali użytkownicy parkingu, by na podstawie wyników badań projektanci z kolektynu kilku.com mogli stworzyć nowy system informacji wizualnej.

14 grudnia 2018 r., w ramach podsumowania pracy studentów, odbyło się spotkanie pod tytułem *Dlaczego się gubimy? Czyli o wayfindingu i doświadczeniach użytkownika*

z dr hab. Justyną Kucharczyk, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Pani Profesor odwiedziła Wydział Filozofii i Socjologii, by opowiedzieć członkom zespołu badawczego oraz członkom Koła Kognitywistyki UMCS o swojej pracy badawczej oraz doświadczeniach praktycznych przy projektowaniu systemu informacji wizualnej w placówkach, takich jak: Park Śląski, Narodowa Orkiestra Polskiego Radia, Urząd Wojewódzki w Katowicach, lotnisko w Pyrzowicach oraz Centrum Kultury w Lublinie.

Wayfinding system, czyli system informacji wizualnej, jest efektem pracy ekspertów z wielu różnych dziedzin. Zanim projektanci podejmą decyzje o odpowiednich dla danej placówki kolorach i kształtach informacji wizualnych, odbywają się szerokie konsultacje m.in. z psychologami, socjologami oraz przeprowadzane są badania terenowe, by odpowiedzieć na pytanie, z jakimi problemami spotykają się ludzie poruszający się w wyznaczonym miejscu. Na podstawie licznych obserwacji, map mentalnych utworzonych przez badanych, wywiadów z użytkownikami oraz innych metod opisywania doświadczeń formułowane są wnioski dotyczące sposobów poruszania się w przestrzeni. Do ich analizy niezbędna jest wiedza o tym, jak przebiegają procesy poznawcze, dlatego podmiot poznania zwraca uwagę na konkretne rzeczy w otoczeniu wypełnionym przeróżnymi bodźcami, czego szuka i w jaki sposób to robi, jak

zapamiętuje i jakie sposoby radzenia sobie wypracowuje.

W celu zaprojektowania odpowiedniego systemu informacji wizualnej projektanci muszą poznać kategorie, jakie użytkownicy nakładają na przestrzeń. Uzyskawszy te dane, mogą próbować je uzupełniać w sposób zrozumiały dla odbiorcy, a także modyfikować z uwzględnieniem możliwości poznawczych i potrzeb osób korzystających z danej

przestrzeni, nie tylko sugerując się swoimi wizjami czy intuicjami. Stąd zaangażowanie kognitywistów w badania – nasza wiedza i metody badawcze pozwalają znaleźć problemy poznawcze, z jakimi spotykają się użytkownicy parkingu.

Już wkrótce mamy nadzieję zobaczyć wyniki naszej pracy w działaniu, korzystając z zaprojektowanego na podstawie naszych badań systemu informacji wizualnej. Oczekujemy, że

poruszanie się po parkingu będzie nie tylko wygodniejsze niż dotychczas, ale również bezpieczniejsze.

Do grupy badawczej należeli: Agnieszka Łazarska, Klaudia Tyman, Elena Jarmoła, Mariola Urbaniak, Anna Sędłak, Katarzyna Wojciechowska, Kamila Surma, Grzegorz Włodarski, Damian Wegiera, Damian Stawarz, Sebastian Gnat, Maciej Rauk, Anastazja Szuła.

Anastazja Szuła

Wizyty promocyjne studentów rusycystów w szkołach regionu lubelskiego

Ponad 10 lat temu rozpoczęła się oparta na bilateralnych umowach między podmiotami współpraca Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS z jego szkołami patronackimi, zastępując wcześniejsze nieformalne kontakty z placówkami oświatowymi, w których nauczany był język rosyjski. W ciągu tego okresu stosunki z wieloma spośród nich utrwały się i funkcjonują nadal, z innymi zaś uległy stagnacji lub całkowitemu wygaśnięciu. A spowodowane to było w głównej mierze wycofaniem języka rosyjskiego z oferty dydaktycznej w danych placówkach. Dlatego też w celu zachęcenia młodzieży szkół średnich do podejmowania studiów sławistycznych w IFS powstała Studencka Grupa Promocyjna.

cesowi nauczania-uczenia na poszczególnych kierunkach, specjalizacjach i specjalnościach sławistycznych, osiągnięciom naukowym, sportowym i organizacyjnym studentów.

W materiale jest mowa o działalności studenckich kół naukowych, kontynuowaniu edukacji w ramach programu Erasmus, studiach semestralnych w Rosji, o wakacyjnych zagranicznych obozach językowych, możliwościach spędzania wolnego czasu, wspólnych wyjazdach kulturoznawczych, o udziale w różnorodnych konkursach, studenckich festiwalach, olimpiadach, o prezentacjach tematycznych, warsztatach, pokazach, wieczorach i praktykach. Prezentowana jest także kadra dydaktyczna Instytutu, późniejsze losy niektórych absolwentów. Odbiorcy mają również możliwość odbycia wirtualnego spaceru po pomieszczeniach rusycystycznych, zajrzenia do

Jej zadaniem jest propagowanie wśród młodszego koleżeństwa kontynuowania nauki na Wydziale Humanistycznym UMCS, a w szczególności na rusycystyce, ukrainistyce i bułgarystyce. Pod kierunkiem doświadczonych dydaktyków: dr Katarzyny Oszust-Polak (Zakład Języka Rosyjskiego) i mgr Weroniki Markowskiej (Pracownia Glottodydaktyki), jak również mgr Elwiry Michalskiej z Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS studenci przygotowali i na bieżąco aktualizują 40-minutową prezentację multimedialną poświęconą praktycznej wiedzy o dniu dzisiejszym i historii Instytutu Filologii Słowiańskiej, pro-

Źródło: archiwum L. Mikrut

różnych pomieszczeń wydziałowych (np. biblioteka, auli, sali Rady Wydziału), do Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS, zaznajomienia się z wybranymi budynkami uniwersyteckimi i obiektami miasteczka akademickiego. Nie bez znaczenia jest fakt akcentowania możliwości rozpoczęcia studiów na wszystkich specjalnościach od poziomu „zerowego”, czyli od nauki liter cyrylicznych, jak również podkreślania zwiększonego zakresu języka angielskiego w przypadku niektórych specjalizacji. Materiał odpowiada także na najczęściej zadawane przez uczniów pytanie, co w przyszłości można robić po rusycyście, ukraińszczyźnie czy bułgaryszczyźnie, kim można zostać, gdzie pracować.

Integralną częścią składową każdego wyjazdu promocyjnego są również prowadzone przez studentów warsztaty językowe *Язык росыjski na*

wesolo. Młodzież z wielkim zaciekawieniem bierze udział w wymawianiu łamańców językowych, zagłębia się w zagadnienia związane z fałszywymi przyjaciółmi tłumacza, dochodzi do wniosku, że akcent rosyjski ma kolosalne znaczenie oraz może stać się przyczyną wielu nieporozumień i niezręcznych, choć nie zawsze komicznych, sytuacji. Licealiści próbują także swych sił w konkursach językowych, w których nagradzani są nie tylko zwycięzcy, ale również wszyscy uczestnicy zmagania lingwistycznych.

W ubiegłym roku akademickim 2017/2018 wraz ze swoimi wykładowcami studenci z IFS zrealizowali łącznie dziesięć wydarzeń w ramach promocji naszej Alma Mater. Cztery z nich to wyjazdy do szkół licealnych w województwie lubelskim (IV LO im. Stanisława Staszica w Białej Podlaskiej, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Biłgoraju, LO im. Władysława Zawadzkiego w Wisznicy, III LO im. Władysława Broniewskiego w Ostrońcu Świętokrzyskim), trzy wyjścia do lubelskich liceów (I LO im. Stanisława Staszica, II LO im. Hetmana Jana Zamoyskiego, III LO im. Unii Lubelskiej), zaś także w trzech przypadkach to właśnie goście z zamiejscowych szkół średnich (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Niemcach, LO im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Otwocku, Zespół Szkół Techniki Rolniczej w Piotrowicach) odwiedzili Centrum Języka i Kultu-

ry Rosyjskiej UMCS, współpracujące z IFS w ramach akcji promocyjnej Instytutu. Tu podejmowała ich dyrektor tej jednostki dr Swietłana Szaszkowa (Pracownia Glottodydaktyki), a spotkania współorganizowała mgr Małgorzata Nakonieczna (Pracownia Glottodydaktyki).

Głównymi bohaterami wszystkich projektów byli studenci starszych lat: Adrianna Drela, Amanda Czechowska, Wojciech Czajka, Jurij Seniuta, Natalia Jabłońska, Rafał Rydz, Agnieszka Staszak, Paulina Białek, Paulina Hoduń. Obecnie także ich koleżanki z pierwszego roku I st. przygotowują się do merytorycznej pomocy bardziej już doświadczonemu koleżeństwu: Zuzanna Lament, Magdalena Litwak, Monika Kałużna, Magdalena Hałabis, Yana Nevidomska.

W bieżącym roku akademickim 2018/2019 miały miejsce już dwa wyjazdy w ramach rozpoczętego cyklu. Najpierw w listopadzie Studencka Grupa Promocyjna (w składzie: Władysława Żmakina, Karolina Rafalska, Katarzyna Bogdańska, Piotr Gontaruk) odwiedziła I LO im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Białej Podlaskiej, a następnie w grudniu (w składzie: Dominika Kość, Katarzyna Bogdańska, Agnieszka Kwaśniak, Karolina Rafalska) złożyła wizytę w II LO im. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera w Chełmie. W trakcie obydwu wyjazdów ich opiekun dr Leszek Mikrut (kierownik Pracowni Glottodydaktyki) wygłosił odczyty nt. *Porozumiewanie się pilota wybieczek zagranicznych bez znajomości języka interlokutora*, a w trakcie miniwykładów *Maria, ale Skłodowska-Curie czy jednak Curie-Skłodowska?* wyjaśnił młodzieży istotę i znaczenie obydwu form nazwiska patronki naszego Uniwersytetu.

Odwiedziny promocyjne w chełmskim Liceum sfinansowane zostały z Grantu Biura Promocji UMCS, który uzyskała Studencka Grupa Promocyjna działająca w ramach Koła Naukowego Miłośników Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS (przy CJiKR UMCS). A nazwa tego konkretnego przedsięwzięcia brzmiała: *Stacja: UMCS Lublin? Lubię to! Promocyjno-językowe*

Źródło: archiwum L. Mikruta

Źródło: archiwum L. Mikruta

podróże z rusycystami. Najważniejsze efekty niniejszego projektu podzielić należy na te ogólnego wymiaru i branżowe. Wśród pierwszych wymienić trzeba: zapoznanie uczniów z sylwetką patronki uczelni, prezentację aktualnej oferty dydaktycznej i edukacyjnej Instytutu Filologii Słowiańskiej, Wydziału Humanistycznego UMCS oraz samego UMCS-u (przez dystrybucję informatorów, ulotek informacyjnych oraz gadżetów). Efekty zaś branżowe to: zachęcanie młodzieży licealnej do

podjęcia studiów na naszym Uniwersytecie, rozbudzenie jej zainteresowania językiem i kulturą rosyjską, językiem ukraińskim, białoruskim, bułgarskim oraz kulturą wschodnio- i południowosłowiańską. Ważne efekty to także nawiązywanie przez naszych studentów znajomości i relacji koleżeńskich z młodszymi koleżankami i kolegami, aktywizacja studentów w działaniach na rzecz promocji uczelni i IFS, kształtowanie ich umiejętności dydaktycznych i kompetencji miękkich, wypracowy-

wanie umiejętności heurystycznych, prowadzenia dyskusji, dowodzenia swoich racji itp. Nie bez znaczenia, choć w cieniu pozostałych, widoczna jest również postępująca integracja członków Koła Naukowego Miłośników Języka i Kultury Rosyjskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Z poczuciem dobrze wypełnianej szlachetnej misji i z dużym entuzjazmem Studencka Grupa Promocyjna IFS wkracza w nowy 2019 rok.

dr Leszek Mikrut
Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS

„Studencki okrągły stół” poświęcony Aleksandrowi Sołżenicynowi

• Obrady okrągłego stołu

Jedną z tradycji Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS jest organizacja tzw. „studenckich okrągłych stołów” – konferencji upamiętniających ważne wydarzenia historyczno-kulturalne (np. 300. rocznica urodzin uczonego-encyklopedysty Michaiła Łomonosowa, 55. rocznica otrzymania Literackiej Nagrody Nobla przez Borysa Pasternaka i in.). Jest to również doskonała okazja dla studentów, którzy mogą spróbować swoich sił w wystąpieniu publicznym na pierwszej (jak się często okazuje) konferencji.

Tegoroczna dziewiąta już edycja tego wydarzenia odbyła się 7 grudnia 2018 r. i została poświęcona 100. rocznicy urodzin Aleksandra Sołżenicyna, wybitnego rosyjskiego pisarza, myśliciela, działacza społecznego i politycznego XX w., laureata Nagrody Nobla. W spotkaniu wzięli udział studenci Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (rusycystyki z Instytutu Filologii Słowiańskiej), a także młodzi rusycyści z Uniwersytetu Pedago-

gicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. W obradach wzięła udział również prof. dr hab. Maria Cymborska-Leboda, wieloletni kierownik Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej XX i XXI w. w Instytucie Filologii Słowiańskiej (obecnie Zakład Języka i Kultury Rosyjskiej).

Moderatorem obrad była dr Anna Jawdosiuł-Matek, była doktorantka Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej XX i XXI w. specjalizująca się w twórczości oraz myśli społeczno-

-politycznej Sołżenicyna. W swoich wystąpieniach studenci skupili się zarówno na skomplikowanych losach Sołżenicyna, w tym jego życia w łagrze, jak i na jego twórczości.

Po podsumowaniu obrad dyrektor CJKR dr Swietłana Szaszukowa wraz z prof. Marią Cymborską-Lebodą wręczyły wszystkim uczestnikom certyfikaty potwierdzające udział w studenckiej konferencji naukowej.

E. Michalska
CJKR

Prototypowanie urbanistyczne w praktyce

We wtorek 4 grudnia 2018 r. na WNoZiGP odbyła się LXIX Studencka Debata z cyklu „Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce”. Tematem spotkania było *Prototypowanie urbanistyczne*. Prelegentkami były p. Iga Kalbarczyk oraz p. Olga Sikorska działające w organizacji „Żywa ulica”, mające za sobą realizację dwóch udanych projektów w Warszawie oraz Dąbrowie Górniczej.

Wydarzenie organizowane było z inicjatywy dr Dagmary Kociuby wraz z SKNP „SmartCity”. W debacie brali udział studenci z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS oraz goście spoza wydziału. Dyskusję moderowała Anna Zmysłowska z SKNP.

Celem spotkania było zaprezentowanie projektów, które są wdrażane w życie, oraz udzielenie studentom rady, jak można zamienić ciąg oprowadzany przez pojazdy na przyjazne ulice miejskie łączące komunikację, ekonomię oraz ekologię. Prelegentki podzieliły się doświadczeniami, a także opowiedziały o swojej drodze do sukcesu.

Na debacie dowiedzieliśmy się, czym jest żywa ulica oraz jaki ma ona wpływ na tożsamość miejsca i jego mieszkańców, a także mogliśmy poznać podobne działania, które są propagowane w celu ożywienia terenu i pobudzenia świadomości ludzi. Prelegentki podzieliły się również informacjami dotyczącymi tego, jak reagują na takie projekty prywatne firmy i instytucje państwowe. Ponadto przedstawione zostały konkretne projekty ulicy 3 Maja w Dąbrowie Górniczej, zie-

Fot. SKNP „SmartCity”

lonego rynku w Krakowie czy ulic Ząbkowskiej i Wileńskiej w warszawskiej dzielnicy Praga-Północ.

Bardzo dziękujemy p. Idzie Kalbarczyk i p. Oldze Sikorskiej za wartościową prelekcję, a gościom za interesującą wymianę poglądów. Zapraszamy na kolejne spotkania z cyklu Studencka Debata „Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce”.

Aleksandra Szczygielska
SKNP „SmartCity”

Przedstawienie wigilijne Koła Naukowego Germanistów

20 grudnia 2018 r. studenci działający w Kole Naukowym Germanistów, prowadzonym przez dr Beatę Kasperowicz-Stążkę, wystawili dla pracowników i studentów Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej UMCS krótką sztukę teatralną pt. *Kreisliga C, dämlich* według Hansa-Georga Krausa. Akcja kabaretowej jednoak-

tówki o amatorskiej damskiej lidze piłki nożnej rozgrywała się w przezwie meczu, a studentki i studenci germanistyki z paru roczników wcielili się w role amatorskich piłkarek, trenera, masażysty czy entuzjastycznego fana. Około 20-minutowe przedstawienie zostało zagrane po niemiecku przed sporą widownią, ale młodych amatorów nie speszyciło ani grono wykładowców, ani rówieśnicy. Intensywne próby do spektaklu odbywały się w grudniu pod okiem dr Kasperowicz-Stążki. Czyżby narodziła się nam nowa tradycja? To już kolejne przedstawienie studentów, rozpoczynające wspólne spotkanie wigilijne pracowników Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej i studentów obu kierunków. Dyrektor Instytutu prof. UMCS Jarosław Krajka gratulował studentom udanego występu, doceniając ich wysiłek i kreatywność.

Anna Pastuszka

• Studenci germanistyki z dr Beatą Kasperowicz-Stążką po przedstawieniu

UMCSport

Grudzień stał pod znakiem pływania. Ogromny sukces odnieśli zawodnicy AZS UMCS Lublin podczas Zimowych Mistrzostw Polski na krótkim basenie, które w drugiej połowie miesiąca odbyły się w naszym mieście (18–22 grudnia)!

Fot. Michał Piat

Zanim jednak rozpoczęła się rywalizacja w Aqua Lublin, dwójka czołowych pływaków AZS-u (Konrad Czerniak i Jan Świtkowski) walczyła na Mistrzostwach Świata w chińskim Hangzhou. Stamtąd akademicy przylecieli prosto na ZMP. Męcząca podróż nie przeszkodziła im w uzyskaniu świetnych wyników. Znacomie spisała się cała ekipa zielono-białych. Trenerzy Jacek Kasperek i Andrzej Świtkowski mogli być dumni ze swoich podopiecznych. AZS UMCS Lublin bezapelacyjnie okazał się najlepszą drużyną w kraju. W klasyfikacji punktowej z dorobkiem 1777 oczek o ponad 400 pokonał drugi w tym zestawieniu AZS-AWF Katowice. Walka o zwycięstwo w klasyfikacji medalowej seniorów toczyła się do ostatniego startu. W nim wygrała sztafeta z Lublina. To pozwoliło gospodarzom pokonać Katowice. Dorobek UMCS-u to 20 medali (7 złotych, 4 srebrne i 9 brązowych). Najlepszym zawodnikiem imprezy został Jan Świtkowski. Jeśli weźmiemy pod uwagę kategorie młodzieżowców i juniorów, zielono-biali stawali na podium aż 63 razy!

Trzy mecze ligowe w grudniu rozegrała Pszczółka Polski Cukier AZS UMCS Lublin. Akademicki wygrały dwa z nich. Podopieczne trenera Wojciecha Szawarskiego pokonały Politechnikę Gdańską oraz Widzew

Fot. Michał Piat

Fot. Michał Piat

Łódź. Tuż przed świętami przegrały z Arką Gdynia. Zielono-białe zakończyły 2018 rok na ósmym miejscu w tabeli.

Świetny miesiąc mają za sobą koszykarze UINB AZS UMCS Lublin. Zawodnicy prowadzeni przez trenera Przemysław Łuszczewskiego odnieśli komplet zwycięstw. Wygrali wszystkie cztery spotkania, kolejno z: KK Warszawa, Turem Bielsk Podlaski, Akademią Koszykówki Legii Warszawa oraz Hutnikiem Warszawa. Zespół z Lublina zakończył miesiąc na trzecim miejscu.

Nieco przewrotny był grudzień dla piłkarów ręcznych. MKS AZS UMCS Lublin przegrał dwa pierwsze mecze ligowe. Przełamał się w domowym starciu z TS MKS SAN Jarosław (30:22). Dodatkowo zmotywowane wyszły podopieczne trenera Patryka Maliszewskiego na spotkanie 1/16 Pucharu Polski. W hali Globus zielono-białe walczyły z liderem tabeli – SPR JKS Jarosław. Akademicki pewnie wygrały 30:22 i zameldowały się w kolejnej rundzie. W lidze MKS zajmuje piąte miejsce.

Pierwszą część sezonu zakończyła też drużyna mężczyzn. Zielono-biali znaleźli się w dolnej czwórce tabeli, co oznacza, że czeka ich walka w gronie ośmiu zespołów walczących o utrzymanie. Sytuacja jest jednak korzystna. AZS UMCS Lublin wygrał wszystkie mecze z niżej notowanymi ze swojej Grupy A. Dwa z nich właśnie w grudniu. Teraz powalczy z ostatnią czwórką Grupy B.

Charakter pokazali futsaliści. Zawodnicy trenera Artura Gadzickiego stoczyli tylko jedno ligowe spotkanie, ale za to bardzo emocjonujące. Zielono-biali do przerwy przegrywali z Odrą Opole 0:2. Po zmianie stron zdominowali jednak mecz i wygrali 6:3. To pozwoliło im odskoczyć od dołu tabeli.

W przerwie ligowej w Bochni odbyły się finały Młodzieżowych Mistrzostw Polski w Futsalu U-20. Drużyna z Lublina odpadła po karnych w ćwierćfinale. Akademicy znaleźli się zatem w gronie najlepszych ośmiu drużyn w kraju. W dwóch poprzednich edycjach zdobywali srebrne medale.

Dobry miesiąc mają za sobą siatkarki. Trzy zwycięstwa w czterech meczach mogą cieszyć. Szczególnie ta w derbach z Tomasovią. LUK zakończył rok na szóstym miejscu. W spotkaniu z TKS-em do drużyny dołączyła Magdalena Bogusz, dla której był to pierwszy mecz w sezonie. Rozgrywająca po zeszłorocznych rozgrywkach zawiesiła karierę. Teraz wróciła, aby pomóc drużynie. W szeregach lublinianek pojawiła się także nowa w składzie Dominika Najmrocka.

Kamil Wojdat

Fot. Michał Piat

• Marcin Ostrowski

Fot. Michał Piat

• Katarzyna Suszek

Fot. Michał Piat

• Brianna Kiesel

Źródło: archiwum CLIII

• Rozdanie nagród podczas uroczystej Gali CLIII

III Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej CANTANTES LUBLINENSIS 2018

23 i 24 listopada 2018 r. po raz trzeci odbył się w Lublinie Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej CANTANTES LUBLINENSIS 2018. Organizatorem przedsięwzięcia był Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Lublinie we współpracy z Instytutem Muzyki WA UMCS, Szkołą Muzyczną I i II st. im. T. Szeligowskiego oraz Instytutem Muzykologii KUL JPII. Pomysłodawcą i dyrektorem festiwalu jest dr hab. Monika Mielko-Remiszewska, prof. nadzw., pracownik Zakładu Chóralistyki Instytutu Muzyki WA UMCS.

Festiwal rozpoczął wykład prof. dr. hab. Dariusza Dyczewskiego, rektora Akademii Sztuki w Szczecinie, zatytułowany *Repertuar chóru dziecięcego – wyzwania dyrygenta XXI wieku*, którego współorganizatorem była Akademia Chóralna – Śpiewająca Polska z kurator dr hab. Małgorzatą Nowak, prof. nadzw.

Występy konkursowe odbyły się w sali koncertowej Szkoły Muzycznej przy ul. Narutowicza 32a. Usłyszeliśmy prezentacje 28 chórów z całej Polski: Szczecina, Warszawy, Wrocławia, Białegostoku, Starachowic, Bytomia, Mielca, Łańcuta, Zamościa, Chełma, Górna, Czastar, Świdnika, Karczmisk i oczywiście Lublina. Każdy zespół wykonał maksymalnie 15-minutowy program, który obejmował kilka zróżnicowanych utworów a cappella (za wyjątkiem kategorii OPEN), w tym obowiązkowo utwór polski o charakterze narodowo-patriotyczno-historycznym, związany ze 100-leciem niepodległości Polski. Jury w składzie: prof. Ryszard Zimak, prof. Urszula Bobryk,

prof. Anna Domańska, prof. Dariusz Dyczewski przyznało chórów Złote (9), Srebrne (11) i Brązowe (7) Dyplomy oraz Nagrodę Główną i Nagrody Specjalne: GRAND PRIX CANTANTES LUBLINENSIS 2018, nagrodę finansową w kwocie 3000 zł, Puchar Prezesa PZChO Oddział w Lublinie oraz Nagrodę Specjalną w kwocie 1500 zł za najciekawsze wykonanie utworu obowiązkowego, którą otrzymał Chór Kameralny Akademii Sztuki w Szczecinie

(dyrygent Barbara Halec). Nagrodę Specjalną w wysokości 1500 zł za najlepsze wykonanie utworu Kompozytora Lubelskiego oraz Puchar Prezesa Zarządu Głównego PZChO otrzymał Chór Mieszany KAMERTON ze Starachowic (dyrygent Bożena Magdalena Mrózek) za utwór *Totus Tuus* Joanny Garbacz, Nagrodę specjalną za II Punktację Konkursu (1500 zł) otrzymał Międzyszkolny Chór Żeński przy III Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku (dyrygent Anna Olszewska), Nagrodę Specjalną za III punktację Konkursu (1000 zł) otrzymał Chór LA MUSICA grupa starsza SP nr 16 im. F. Chopina w Lublinie (dyrygent Zdzisław Ohar), Nagrodę Finansową dla Najlepszego Chóru Akademickiego w wysokości 1000 zł ufundowaną przez Akademickie Stowarzyszenie Kulturalne im. dr. M. Hajnosa otrzymał Chór Kameralny Akademii Sztuki

• Najlepszy Dyrygent CLIII Anna Olszewska (leży) ze swoim Chórem

Źródło: archiwum CLIII

w Szczecinie, a Nagrodę Finansową dla Najlepszego Dyrygenta w wysokości 1000 zł ufundowaną przez prorektor UMCS w Lublinie – prof. Urszulę Bobryk przyznano Annie Olszewskiej.

W ramach III Ogólnopolskiego Festiwalu Muzyki Chóralnej CANTANTES odbył się także Konkurs dla Kompozytorów Lubelskich. Kompozytor związany z miastem Lublin mógł zgłosić do konkursu maksymalnie trzy kompozycje chóralskie spośród swojego dorobku artystycznego lub nową, a utwory zakwalifikowane do konkursu mogły być wybrane przez chóry biorące udział w CANTANTES LUBLINENSIS 2018 i wykonane podczas przesłuchań konkursowych. W konkursie wzięło udział 15 kompozytorów lubelskich, zgłaszając łącznie 27 kompozycji chóralskich, z których osiem zostało wykonanych podczas III Ogólnopolskiego Festiwalu Muzyki Chóralnej CANTANTES LUBLINENSIS 2018. Laureatem został kompozytor, który zdobył najwyższą punktację. Rada Artystyczna w składzie: dr hab. Monika Mielko-Remiszewska, prof. nadzw. – przewod-

• Laureat Grand Prix CLIII podczas prezentacji konkursowych

miszewska, prof. nadzw. – przewodnicząca, dr hab. Zofia Bernatowicz, prof. nadzw., mgr Dominik Mielko, prof. dr hab. Elżbieta Krzemińska – członek honorowy, dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw. – członek honorowy w wyniku dokonania oceny punktacji przyznała wyróżnienia dla: p. Arkadiusza Kosteckiego, p. Piotra Selima, p. Agnieszki Karwat-Gębki. Nagrodę Główną finansową w wysokości

1500 zł oraz Puchar Wojewody Lubelskiego otrzymała p. Joanna Garbacz.

Wygląda na to, że Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej CANTANTES LUBLINENSIS wpisał się na stałe w kalendarz konkursów chóralskich Polski. Mamy nadzieję, że kolejny, zaplanowany na 22–23 listopada 2019 r., cieszyć się będzie podobnym zainteresowaniem jak jego trzy dotychczasowe edycje.

M. Mielko-Remiszewska

ANIMA MUNDI 2018

• Koncerty ANIMA MUNDI cieszyły się wielkim powodzeniem; przy fortepianie Colin Stone

16 grudnia 2018 r. w Lublinie zabrzmiało *Oratorium na Boże Narodzenie* Jana Sebastiana Bacha, uroczyste wieńczące festiwal muzyczny ANIMA MUNDI 2018, którego organizatorem była Lubelska Akademia Muzyki Dawnej, a dyrektorem artystycznym Dominik Mielko. *Weihnachtsoratorium BWV 248* – dzieło, przy którym melomani na całym świecie świętują Boże Narodzenie składa się z sześciu części – sześciu kantat, których wykonanie Bach rozłożył w czasie – tak to miało miejsce na premierze dzieła: od Bożego Narodzenia 1734 r. do Święta Epifanii (Objawienia Pańskiego) 1735 r.

Dziś kantaty wykonywane są łącznie podczas jednego koncertu, choć ze względów praktycznych (czas trwania to minimum 2 godziny i 30 minut) rzadko słyszymy je wszystkie. Tak też do koncertu w ramach ANIMA MUNDI 2018 wybrano trzy kantaty: I – na Boże Narodzenie, V – na Pierwszą Niedzielę stycznia i VI – na Święto Trzech Króli. Wykonawcami tego wielkiego dzieła byli: Zespół instrumentów dawnych Senza Battuta, Akademicki Chór Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (dyr. Monika Mielko-Remiszewska), soliści: Małgorzata Rodek – sopran, Michał Wajda-Chłopicki – alt, Rafał Grozdek – tenor, Tomasz Raff – bas, całość pod dyktando Dominika Mielki.

Comiesięczne koncerty w ramach cyklu ANIMA MUNDI, wsparte finansowo przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Miasta Lublin, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, a także Instytut Muzyki WA UMCS, nie tylko ukazywały piękno muzyki i prezento-

wały wspaniałych wykonawców, ale miały nade wszystko walor poznawczy i edukacyjny. Festiwal odbywał się w kościele pw. Św. Andrzeja Boboli, wstęp na wszystkie wydarzenia był bezpłatny, a dzięki dobrej promocji, m.in. przyciągającym uwagę afiszom autorstwa Piotra Fąfrowicza i znakomitej współpracy z księdzem proboszczem – prałatem Jerzym Ważnym, na koncerty stawiali się tłumnie mieszkańcy Lublina, a zwłaszcza Czechowa, którzy zadeklarowali, że już czekają na następne....

I tak w ramach ANIMA MUNDI można było usłyszeć: „Kolędy na szlaku kultur” (styczeń), wielkopostny koncert organowy (luty), oratorium pasyjne D. Buxtehude *Membra Jesu Nostri Patientis Sanctissima* – *Najświętsze członki naszego cierpiącego Jezusa* (marzec), *Oratorium Wielkanocne* J.S. Bacha (kwiecień), Koncert Patriotyczny z Mszą Polską J. Maklakiewicza i pieśniami kompozytorów polskich związanymi ze Świętem 3-maja i 100-leciem niepodległości Polski (maj), koncerty „Dzień Dziecka z ANIMA MUNDI” (czerwiec) i „Lato z kameralistyką” (lipiec). W sierpniu, miesiącu, w którym przeżywamy rocznicę Powstania Warszawskiego, odbył się koncert „Wielcy Powstania Warszawskiego”. Głównym punktem koncertu, obok pieśni powstańczych i innych utworów związanych z Powstaniem, było wykonanie *Stabat Mater* R. Padlewskiego ps. „Skorupka”, który zginął śmiertelnie ranny 14 sierpnia 1944 r.

We wrześniu wystąpił zespół kameralny Trombastic z „wędrownkami z puzonem po muzyce od renesansu

• Koncert Akademicki z udziałem Akademickiego Chóru Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Fot. Ewa Kłodziej

do współczesności”, a w październiku podczas „Koncertu Akademickiego” zabrzmiała V Symfonia L. van Beethovena i Uwertura Akademicka J. Brahmsa. Stulecie niepodległości Polski ANIMA MUNDI uczciła koncertem „Wielcy Niepodległej” z (m.in.) koncertem fortepianowym e-moll F. Chopina w wykonaniu znakomitego pianisty – profesora Royal Academy of Music (London) Colina Stone’a, który *notabene* 12 listopada poprowadził w Instytucie Muzyki WA UMCS klasę mistrzowską dla wybranych studentów Instytutu Muzyki i Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku oraz uczniów Szkoły Muzycznej I i II st. im. T. Szeligowskiego, OSM I i II st. im K. Lipińskiego. Wreszcie, w grudniu, uroczyste zamknięcie ANIMA MUNDI 2018 wspomnianym na wstępie *Oratorium na Boże Narodzenie* J.S. Bacha.

Warto wymienić wykonawców koncertów ANIMA MUNDI, a było ich немало: Zespół instrumentów dawnych Senza Battuta (dyrygent Dominik Mielko), Orkiestra Trybunału Koronnego (kierownik artystyczny Przemysław Stanisławski), The Snopkers Ensemble (Małgorzata Tylżanowska, Natalia Zanni-Lewandowska – sopran, Joanna Guzowska, Marta Załęska – alty, Marcin Cichowlas, Adam Lewandowski – tenory, Mirosław Górczyński, Adam Załęski – basy), Akademicki Chór Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (dyry-

• Pueri Nostri na ANIMA MUNDI

Fot. Blazej Dyzewski

gent Monika Mielko-Remiszewska), Akademicki Chór Dziecięcy Pueri Nostri (dyrygent Anna Karwat), Zespół wokalny Lubelskiej Akademii Muzyki Dawnej (dyrygent Dominik Mielko), ReVerb Ensemble w składzie: Izabela Kozak – I skrzypce, Anna Kuk – II skrzypce, Jacek Stolarczyk – altówka, Piotr Gach – wiolonczela, Zespół kameralny Trombastic z Piotrem Wawreniukiem, Michałem Kiljanem, Robertem Krajewskim, Romanem Millerem oraz soliści: Jarosław Wróblewski – organy, Jakub Niedoborek – gitara barokowa, Małgorzata Rodek – sopran, Ewa Lalka – sopran, Barbara Zamek – sopran, Piotr Olech – alt, Michał Wajda-Chłopicki – alt, Rafał Grozdek – tenor, Zbigniew Malak – tenor, Łukasz Rynkowski – bas, Tomasz Raff – bas, Dominik Mielko – dyrygent.

Mamy nadzieję, że cykl koncertów ANIMA MUNDI zagości w Lublinie także w nowym 2019 roku!

EIM

• Lato z kameralistyką

Fot. Ewa Kłodziej

Zabawa choinkowa Uniwersytetu Dziecięcego UMCS 2018

8.12.2018 r.

Fot. Wierginia Gier yng-Cieplak

75 LAT
UMCS
1944-2019

